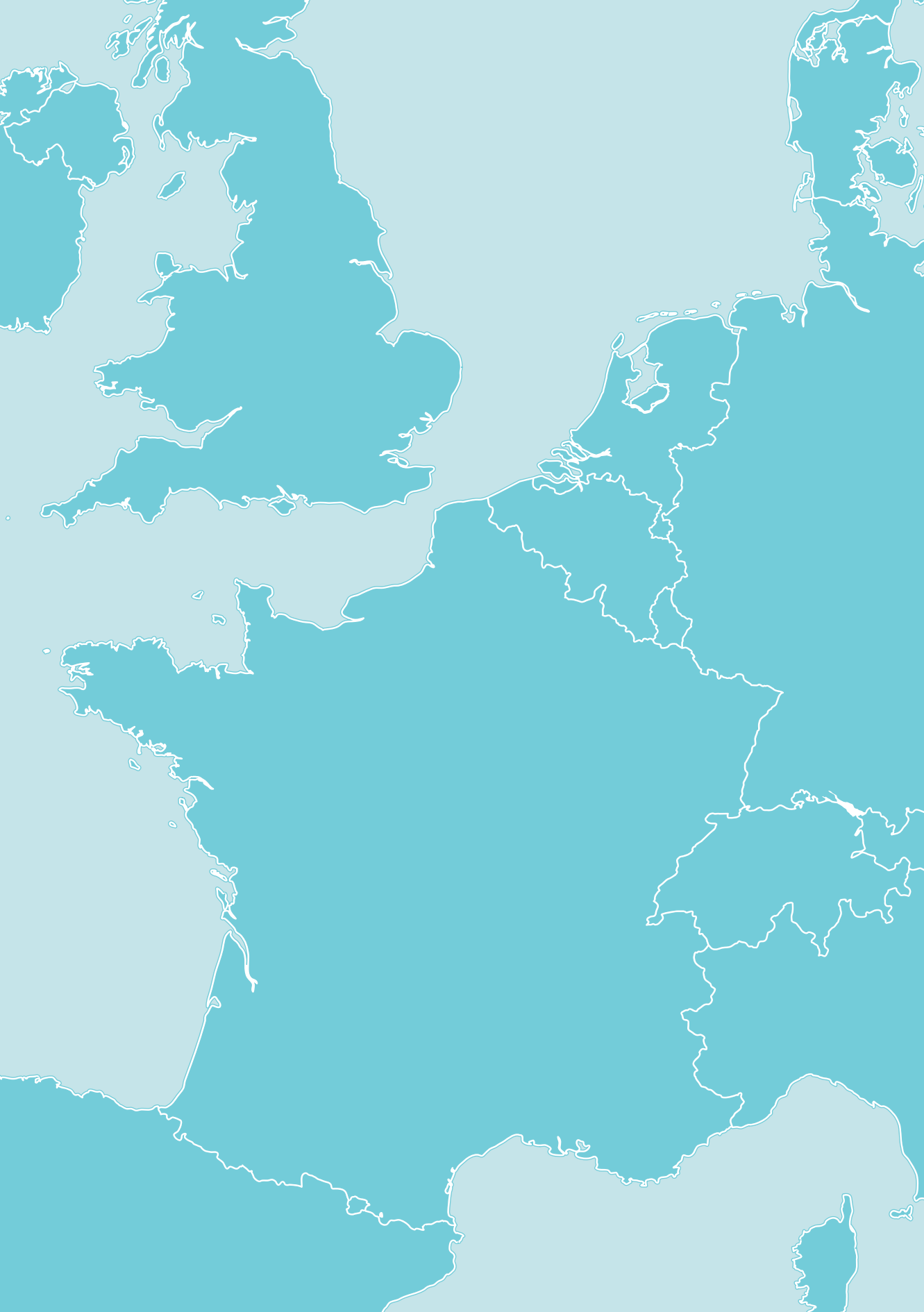

PROGRAM 2013

**PODPORUJEME
KREATIVITU
KOŠICE2013**
EURÓPSKE HLAVNÉ MESTO KULTÚRY

www.kosice2013.sk | www.kulturpark.sk | www.spots.sk | www.pentapolitana.sk | www.kair.sk |
www.letovparku.sk | www.usethecity.sk | www.biela-noc.sk | www.creativeindustry.sk |
www.sandormarai.eu | www.visitkosice.eu | www.mksr.sk

KOŠICE

SLOVAKIA

Košice sú mestom, ktoré sa na nič nehrá. Má za sebou stáročia ohromujúcej histórie, príbehov a legiend. Žije prítomnosťou – zmenou k modernému a pozerá do budúcnosti, k potenciálu kreativity. Titul Európske hlavné mesto kultúry 2013 transformuje mesto prostredníctvom kultúry a dáva mu nový výraz a atmosféru.

Príďte a odhalte jeho príbehy, atmosféru a vychutnajte si nezabudnuteľné zážitky na miestach najstaršieho maratónu v Európe, miesta s najväčším historickým centrom na Slovensku a štýlovými terasami kaviarní a reštaurácii na najdlhšej promenáde na Slovensku. Vydajte sa na tematické prehliadky mestom, objavte sakrálnu alebo židovské Košice, vychutnajte si lokálnu gastronómiu, barové noci.

Košice sú zároveň bránou do vinárskeho regiónu Tokaj a 6-tich UNESCO lokalít východného Slovenska, krajiny hradov, zámkov národných parkov a jaskýň.

Rok 2013 prináša do mesta multižánrový kultúrny program európskeho charakteru. Každý víkend je mesto Košice spojené s nejakým podujatím, čo priam láka prísť a spoznať Košice počas predĺženého víkendu.

Košice oslovia všetky vaše zmysly. Každý si nájde to svoje. Tešíme sa, že vás môžeme privítať v meste, ktoré milujeme. Užite si návštevu Košíc.

ČÍM JE MESTO ZNÁME?

- ▶ Košice sú najvýchodnejšou metropolou Slovenska, druhým najväčším mestom Slovenska s 245 000 obyvateľmi, domovom pre tri univerzity a medzinárodné letisko Košice, napojené denne na Prahu, Viedeň a Bratislavu.
- ▶ Košice ležia len 3 hodiny jazdy autom od Budapešti a od Krakova a 5 hodín od hlavného mesta Bratislava.
- ▶ Košice sú mestom s najväčšou mestskou pa-

miatkovou rezerváciou na Slovensku, ktorej príbehy môžete spoznať na púťavých prehliadkach so sprievodcom.

- ▶ Košice sú mestom s jedinečnou atmosférou na najdlhšej promenáde na Slovensku – Hlavnej ulici – s nekonečným radom štýlových kaviarní a reštaurácií, ktorej majestátne kraluje najvýchodnejšia gotická katedrála v Európe - Dóm sv. Alžbety.
- ▶ Košice sú mestom kreativity – titul Európske hlavné mesto kultúry 2013 dal priestor mnohým mladým umelcom a prináša do mesta nové kultúrne a multifunkčné priestory.
- ▶ Košice sú domovom mnohých atraktivít – tropickej a najrozmanitejšej Botanickej záhrady, najrozsiahlejšej ZOO v strednej Európe, jediného Slovenského technického múzea, Východoslovenského múzea so 140-ročnou históriou, adrenalínového vodnolyžiarskeho vleku a najviac elektrizujúcej atmosféry na hokejovom zápase miestneho hokejového klubu HC Košice v Steel Aréne.
- ▶ V Košiciach bol nájdený najvýznamnejší zlatý poklad v Európe, ktorý sa v roku 2013 vráti do vlastnej modernej expozície.
- ▶ Košice sú ideálnym východiskovým miestom na jednodňové výlety do 6 lokalít UNESCO a 4. národných parkov v dostupnosti 2 hodín z centra mesta.
- ▶ V Košiciach sa od roku 1924 každú prvú októbrovú nedeľu beží najstarší maratón v Európe a druhý najstarší na svete.
- ▶ Košice sú jediným miestom vo východnej Európe s certifikátom organizovať podujatie Nuit Blanche – festival súčasného umenia v nočných uliciach, ktorý sa koná každú prvú októbrovú sobotu.

Sme na prahu novej etapy rozvoja

Milí Košičania a návštevníci nášho mesta, metropola východného Slovenska s 245 tisíc obyvateľmi získala doteraz niekoľko výstižných prívlastkov. Košice sú charakterizované ako priemyselné centrum, mesto rozvinutej kultúry, úspešného športu, bohatej histórie a ľudskej tolerancie. V povedomí širokej verejnosti sú zapísané aj ako multikultúrne, multinárodné a multietnické mesto.

▼ Vďaka projektu Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 stojíme na prahu novej etapy rozvoja nášho mesta. Máme príležitosť získať nový, moderný a perspektívny rozmer jeho existencie.

Projekt Európske hlavné mesto kultúry 2013 je jedinečnou príležitosťou pretransformovať - prepojením vedy, výskumu, univerzitného školstva, umenia, kultúry, médií a moderných technológií - naše mesto na centrum kreativity.

Vďaka novej vízii podpory kreativity, založenej na projekte Európskeho hlavného mesta kultúry, môžeme v blízkej budúcnosti získať ďalší dôležitý prívlastok – KREATÍVNE KOŠICE. Ved' nášmu mestu prináleží už niekoľko prvenstiev.

V roku 1369 Košice získali prvý erb, udelený európskemu mestu a o niekoľko storočí neskôr, ako prvé slovenské mesto, sa stali Európskym hlavným mestom kultúry.

Realizáciou projektu vo všetkých jeho rozmeroch a možnostiach vytvárame v našom meste lepšie podmienky pre ľudí so zaujímavými myšlienkami a riešeniami. Zvyšujeme záujem verejnosti o kultúru a umenie, zapájame obyvateľov do kultúrneho a umeleckého diania a aktívnym spôsobom, už od školského veku, k tomu vedieme aj naše deti a mládež. Projekt Európskeho hlavného mesta kultúry bude súčasťou života Košíc nielen v roku 2013, ale významne ovplyvní aj ich budúcnosť a ďalší rozvoj. Vdýchne mestu nového ducha, obohatí jeho vnútornú atmosféru a skvalitní a zdynamizuje tunajší život. Som presvedčený, že sa stane jedným z najdôležitejších medzníkov mimoriadne bohatej a zaujímavej histórie mesta, ktoré má čo ponúknuť.

Richard Raši
primátor mesta Košice

Projekt je prínosom pre celý región

Hoci Európa sa trápi kvôli ekonomickým problémom a ich dopad silno cítime aj my, na rok 2013 sa pozeráme s optimizmom. Prinesie nám totiž veľkú príležitosť v podobe Európskeho hlavného mesta kultúry. Košický samosprávny kraj sa zapojil od začiatku do podpory všetkých aktivít mesta Košice a rozvinul ich do celého územia, ktoré materiálne i duchovne spoluvytvára a podporuje metropolu.

▼ V dlhodobom programe Terra Incognita – Krajina nespoznaná chceme rozvíjať kultúrny turizmus na Zemplíne, Spiši, Gemeri i v Above. V štyroch regiónoch máme mnoho historických, prírodných, kultúrnych i turistických atrakcií. Smerujeme k nim podujatia, ktoré prinesú návštevníkom zážitok a inšpirujú ich aj k ďalším návštevám. Návštevníkov Košíc pozveme do všetkých regiónov za prírodou, históriou, kultúrou, tradíciami, gastronómiou, ale predovšetkým za zážitkami. Ponúkneme im putovania po troch tematických cestách – gotickej, vínnej a železnej. Ľudia v regiónoch, starostovia a primátori, aktéri v cestovnom ruchu, pracovníci našich 24-och kultúrnych zariadení vnímajú túto príležitosť ako inšpiráciu a motiváciu. Sme presvedčení, že ak ľudia, ktorí v Košickom kraji žijú, budú toto miesto považovať za centrum európskej kultúry, bude ho tak vnímať aj Európa a svet.

Náš program sme sústredili do trinástich kľúčových podujatí, ktoré sa v priebehu roka uskutočnia na rôznych miestach Košického kraja.

Okrem nich sa chystá mnoho ďalších sprievodných akcií, ktoré obohatia život v regiónoch. Regionálna samospráva podporila aj zlepšenie drobnej infraštruktúry v mestách a obciach. Na 39 projektov dala zo svojho rozpočtu pol milióna eur. Vďaka tomu pribudla napríklad vyhladková veža, náučné chodníky v historických baníckych oblastiach, vznikla aleja drevených sôch kráľov, opravili sa oddychové zóny na miestach turistických atrakcií. Aj ďalšie projekty z rôznych iných grantových schém, z programov cezhraničnej spolupráce, sú obsahovo nasmerované k cieľom, ktoré sa spájajú s Európskym hlavným mestom kultúry. Sme presvedčení, že náš región využije šancu, aby ukázal Európe svoju nepoznanú tvár.

Zdenko Trebuľa

predseda Košického samosprávneho kraja

Podporujeme kreativitu

Rozhodujúcou ambíciou a dlhodobým cieľom projektu Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 je premena a rozvoj mesta prostredníctvom silnej kultúrnej injekcie a aktívnej spoluúčasti obyvateľov mesta a regiónu východného Slovenska.

▼ Projektom vytvárame nosnú platformu pre formovanie nového obrazu kreatívneho mesta kultúry na prahu 21. storočia, nového kultúrneho bodu v stredoeurópskom priestore.

Filozofiu projektu postavenú na štyroch pilieroch: transformácia, dialóg, otvorenosť a environmentálny rozmer, sme premietli do piatich strategických línií a štyroch kultúrnych koridorov, ktoré vytvárajú veľký priestor pre komunikáciu na medzinárodnej scéne a pre rozvojové projekty na regionálnej úrovni. Otvárajú priestor pre dorozumievanie sa rozličných sociálnych, národnostných a náboženských skupín, ale aj v komunite anonymných sídlisk pri spoločnej tvorbe, zdieľaní a prijímaní kultúry a súčasného umenia.

Zrevitalizovali sme mnohé nefunkčné objekty a vdychujeme im atmosféru tvorivosti a spolupatričnosti. Za kľúčové momenty dnes považujeme vytvorenie kultúrnej infraštruktúry, ktorá prináša nový model inštitúcii na Slovensku (Kasárne/Kulturpark, Kunsthalle/Hala umenia, výmenníky SPOTs), vytváranie vlastných medzinárodných sietí „intelnetu“ (intelektuálneho networku), prirodzenú mobilitu umelcov a umeleckých myšlienok, mnohé inováčne projekty a podujatia, ktoré majú európsky rozmer a potenciál ďalšieho rozvoja a pod.

Okrem spomenutých komunikačných premostení projektu s mestom je jedným z jeho najdôležitejších pilierov kreatívna ekonomika.

Chceme mať v Košiciach kreatívny klaster, spájajúci miestnu a regionálnu správu, univerzity a podnikateľské subjekty. Ich efektívna spolupráca bude znamenať pre Košice, že sa stanú nielen kreatívnym a univerzitným mestom, ale dosiahnu aj trvalo udržateľnú konkurencieschopnosť, ekonomický rozvoj a ďalšie skvalitňovanie kultúry vzťahov.

Preto sa stal dominantným posolstvom projektu Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 jednoduchý a výstižný slogan: **PODPORUJEME KREATIVITU. Podporujeme ju každou časťou projektu, každou aktivitou nielen v roku 2013, aj pre roky budúce – pre rozvoj mesta a regiónu.**

Ján Sudzina

výkonný riaditeľ

Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013

Náš program je pre všetkých

Pre Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 sme pripravili vyvážený a pestrý kultúrny a umelecký program.

Umožníme ním pozrieť sa do budúcnosti mesta a vidieť celý projekt v európskych dimenziách. Zároveň sa dokážeme naším programom prihovoriť širokej verejnosti v Košiciach a na Slovensku tak, aby bol projekt správne pochopený a akceptovaný. Ponúkame dvadsaťpäť kľúčových podujatí, takmer štyridsať významných podujatí a stovky sprievodných akcií. Náš program je zostavený multižanrovo. Zastúpenie má v ňom hudba, literatúra, výtvarné umenie, divadlo, tanec, nové médiá. Nechýbajú v ňom menšinové, alternatívne i väčšinové žánre. Som presvedčený, že bude z čoho vyberať a každý bude mať príležitosť nájsť si v ňom pre seba niečo nové – inšpirujúce a obohacujúce.

Náš kultúrny a umelecký program má svoju vnútornú logiku. Je postavená na piatich pilieroch:

Laboratórium živej kultúry

Otvorený verejný priestor

Košické živly – svetlo, voda a zvuk

Vpred k tradícii - vpred ku koreňom

Putujúce mesto

Rozhodujúcou ambíciou a dlhodobým cieľom projektu Interface Košice 2013 je premena a rozvoj mesta prostredníctvom silnej kultúrnej injekcie, aktívnej spoluúčasti obyvateľov mesta a regiónu východného Slovenska

a skvalitnenie vzťahov medzi nimi. Ide predovšetkým o vytvorenie nosnej platformy pre spoluformovanie nového obrazu kreatívneho a aktívneho mesta kultúry na prahu 21. storočia, nového „horúceho“ kultúrneho bodu v stredo-európskom priestore.

Ide o proces „okysličenia“ slovenského kultúrneho prostredia, o stimulovanie domácej umeleckej scény pri realizácii nových ideí a podujatí aj v prirodzenej komunikácii v širšom európskom priestore.

Program v Košiciach 2013 je pripravený pre všetkých. Nabitý energiou, originálnymi myšlienkami a tvorivými nápadmi, inšpiratívnymi umeleckými a kultúrnymi počmami, doplnený o neopakovateľnú atmosféru kozmopolitného mesta.

Vladimír Beskid

umelecký riaditeľ

Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013

Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013

Prestížny titul „Európske mesto kultúry“, neskôr premenovaný na „Európske hlavné mesto kultúry“ udeľuje Európska komisia a Európsky parlament od roku 1985. Postupne sa stal jedným z najobľúbenejších projektov Európskej únie vďaka vysokému záujmu a účasti obyvateľov európskych krajín a pozitívnym sociálno-ekonomickým dopadom na rozvoj miest a regiónov.

▼ Európsky rozmer

Projekt Európske hlavné mesto kultúry umožňuje mestám na starom kontinente predstaviť jednoročný kultúrny program, ktorý stavia do popredia bohatstvo, rozmanitosť a spoločné rysy európskej kultúry.

Stále viac miest sa uchádza o získanie titulu Európske hlavné mesto kultúry. Každý kandidát musí navrhnuť kultúrny program európskeho rozmeru, ktorý spĺňa dve základné kritériá. Európsky rozmer, podporujúci spoluprácu medzi kultúrnymi subjektmi na všetkých úrovniach a zároveň rozvíjajúci bohatstvo, kultúrnu rozmanitosť a spoločné znaky kultúr európskych krajín. Druhým kritériom úspechu uchádzačov je zvýšenie záujmu obyvateľov európskych miest o dianie v nich a posilnenie dlhodobého kultúrneho rozvoja každého zo zúčastnených miest.

Prvé slovenské mesto

Hlavným cieľom projektu je zdôrazniť úlohu kultúry pri transformácii európskych miest a tvorbe európskej identity. Košice sú prvým slovenským mestom v histórii, ktoré získalo tento titul. V roku 2013 sa delí o titul s francúzskym Marseille – Provence. Nomináciu týchto dvoch miest schválila Rada Európskej únie 12. mája 2009. Európska komisia projekt systematicky monitoruje a po úspešnej prípravnej fáze udelila v apríli 2012 Cenu Meliny Mercouri, bývalej ministerky kultúry Grécka a iniciátorky idey Európskeho hlavného mesta kultúry.

Mestá kultúry

Prvými európskymi mestami kultúry boli v druhej polovici 80-tych rokov 20. storočia postupne Atény, Florencia, Amsterdam, Berlín a Paríž. Nasledovali Glasgow, Dublin, Madrid, Antverpy, Lisabon a ďalšie európske metropoly. V roku 2012 boli držiteľmi tohto prestížneho titulu Guimarães v Portugalsku a Maribor v Slovinsku.

Čo už máme za sebou od roku 2008

Mesto Košice získalo titul Európske hlavné mesto kultúry 2013 po schválení projektu Interface 2013 medzinárodnou výberovou komisiou v septembri 2008 v Bratislave.

▼ Založilo neziskovú organizáciu Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 (Košice 2013, n. o.), pôsobiacu na samosprávnom princípe a financovanú na základe viacdrojovosti. Prvým dôležitým momentom z hľadiska monitorovania prípravy a realizácie projektu Európskou komisiou bol formálny monitoring projektu v decembri 2010 v Bruseli. Monitorovací panel vyzval novozvoleného primátora Richarda Rašiho a mestské orgány, aby aj naďalej podporovali projektový tím a spoločne sa sústredili najmä na umelecké programovanie roka 2013. Európska komisia vyzdvihla vytvorenie záujmového združenia právnických osôb Koalícia 2013+, založeného na podporu projektu v auguste 2010. V súčasnosti má Koalícia 2013+ viac ako 40 členov a združuje organizácie a inštitúcie z verejného i súkromného sektora, ktoré aktívne prispievajú k úspechu projektu.

Dôležité rozhodnutie, týkajúce sa projektu Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013, urobila vláda Slovenskej republiky v apríli 2009, keď schválila materiál o financovaní podujatí v rámci projektu a účelové finančné prostriedky pre rozpočtovú kapitolu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, rozdelené v rokoch 2009 až 2013 takto:

2009: 166 000 €

2010: 1 162 000 €

2011: 1 992 000 €

2012: 3 320 000 €

2013: 3 320 000 €

V marci 2010 Vláda Slovenskej republiky schválila uznesenie o financovaní investičnej časti projektu Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 zo štrukturálnych fondov v celkovej výške 60 mil. eur. V tom istom roku projektový tím

pracoval na napĺňaní cieľov projektu a organizovaní viacerých zaujímavých podujatí a príprave výnimočných projektov. Za všetky spomeňme projekt PENTAPOLITANA, založený na obnovení spolupráce piatich východoslovenských miest: Košíc, Prešova, Bardejova, Levoče a Sabinova a pripojenie Košíc k celosvetovému konceptu Biela noc/Nuit blanche. Po prvýkrát sa stalo súčasťou tohto originálneho podujatia viac ako 10-tisíc návštevníkov, o rok neskôr stúpol v meste počet ľudí zvedavých na 32 umeleckých inštalácií, takmer na pätnásobok.

Súčasnú vedu projektu bolo vybrané po dôkladnej selekcii a jedným z najdôležitejších kritérií bola znalosť miestneho kultúrneho prostredia a orientácia v medzinárodnom kontexte. Výkonným riaditeľom Košice 2013, n. o., sa stal Ján Sudzina. Zostavil schopný a dynamický tím, ktorého kvality boli ocenené aj pri poslednej návšteve predsedu Monitorovacieho výboru Európskej komisie Manfreda Gaulhofera v novembri 2011 v Košiciach.

Výsledkom súčasnej výraznej akcelerácie aktív projektového tímu Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 je najmä zdynamicizovanie spolupráce so všetkými zainteresovanými subjektmi miestnej i regionálnej samosprávy, súkromného sektora a univerzít pri rozvíjaní kreativity a kreatívnych odvetví v Košiciach a regióne. Projekt Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 začína už dnes napĺňať kľúčovú úlohu projektu, ktorou je vytvárať v Košiciach prostredie, vychádzajúce v ústrety talentovaným ľuďom a podporujúce ich tvorivosť a rozvoj nových myšlienok. Mesto Košice tak získava novú víziu i perspektívu a je na najlepšej ceste stať sa mestom kreativity a prosperity.

Interface - dialóg a transformácia

V septembri 2008 získalo mesto Košice, ako prvé na Slovensku, prestížny titul Európske hlavné mesto kultúry s projektom Interface 2013.

▼ V priebehu rokov 2009 - 2011 projektový tím rozpracoval základné línie projektu. Pripravil štruktúru, aj množstvo kultúrnych aktivít. Postupne pracoval na tom, aby sa mesto otvorilo projektu a aby sa projekt otvoril dialógu s mestom. Cieľom bolo vziať do spolupráce všetky záujmové skupiny, ktoré môžu prispieť k úspechu – transformácii kultúrneho, spoločenského a ekonomického prostredia, charakterizovaného tvorivosťou, novými myšlienkami a projektmi, ale aj väčším a hlbším záujmom verejnosti o kultúru a umenie.

Takto znie rozhodujúce posolstvo projektu a nová vízia mesta Košice, ktoré doteraz bolo známe svojou bohatou históriou a rozvinutým ťažkým priemyslom. Vďaka projektu Interface 2013 a titulu Európske hlavné mesto kultúry 2013 sa Košice stanú aj centrom kreativity a novej budúcnosti pre mladých tvorivých ľudí, ktorí chcú ostať žiť a pracovať v meste, ktoré je ich domovom.

HLAVNÉ CIELE

Vytvoriť predovšetkým:

- ▶ mesto, ktoré bude modernou, dynamickou a kreatívnou európskou metropolou. Náš projekt sa usiluje o transformáciu silného priemyselného mesta na postindustriálne mesto s kreatívnym potenciálom, univerzitným zázemím a novou kultúrnou infraštruktúrou,
- ▶ nový model kultúrnych inštitúcií – Kasární/Kulturparku ako multižánrového kultúrneho centra a Kunsthalle/Haly umenia v Košiciach ako novej výstavnej siene s medzinárodným programom,
- ▶ umelecké rezidencie s mobilitou domácich a zahraničných umelcov,
- ▶ podmienky pre kreatívnu ekonomiku a základňu pre ďalších kultúrnych operátorov, občianske združenia a umelecké skupiny,
- ▶ posilniť komunitný rozvoj aktivizovaním obyvateľov predmestí a sídlisk v rámci programu SPOTs, podporiť diverzitu kultúr rozličných sociálnych, náboženských skupín a menšinovej kultúry,
- ▶ novú kultúrnu metropolu 21. storočia v stredoeurópskom priestore s trvalo udržateľným rozvojom, zlepšením životného prostredia a rozvojom turizmu a cestovného ruchu.

Východiská:

História Rakúsko-Uhorska, postsocialistická realita i multikultúrna komunita ovplyvnili Košice, druhé najväčšie slovenské mesto, ktoré je zároveň metropolou karpatského regiónu a mestom na schengenskej hranici. Projekt má ambíciu využiť túto hraničnú pozíciu pre vytvorenie metaforickej brány do východnej Európy.

Základnou rovinou projektu Interface 2013 je kultúrny a umelecký program, ktorý dokáže vytvoriť platformu pre novú komunikáciu v európskom kultúrnom priestore a prinesie množstvo inovatívnych ideí a projektov. Zabezpečí potrebný európsky rozmer podujatí, perspektívnych spojení a kultúrnych výmen, vzájomne sa obohatujúcich vo vzťahu Košice – Európa.

Aký je program v roku 2013?

Množstvo kultúrnych aktivít bolo rozdelených do troch hlavných skupín: **klúčové | významné | sprievodné**

Kľúčové podujatia

Kultúrne podujatia európskeho a národného významu, iniciované projektom Košice 2013 a priamo vychádzajúce z kľúčových tém a línií projektu. Umelecké a kultúrne podujatia na vysokej úrovni pre domáce a európske publikum, ktoré prinesú špičkové európske umenie a posilnia povedomie európskej identity.

Významné podujatia

Cyklické akcie a podujatia stredného významu, konajúce sa v Košiciach a na východnom Slovensku, ktoré budú mať špeciálnu edíciu v roku 2013 alebo špecifické podujatia, pripravované spolupracujúcimi subjektmi, ktoré sú v súlade s programovou a tematickou štruktúrou projektu Košice 2013.

Sprievodné podujatia

Ostatné podujatia, akcie menšieho rozsahu, priamo nesúvisiace s témami a konceptom projektu Košice 2013 alebo podujatia, ktoré budú do programu zaradené pre svoj národný alebo regionálny význam a pre priaznivý dopad na špecifické komunity, ktoré realizujú samostatné subjekty (konferencie, kongresy, workshopy, kultúrno-spoločenské podujatia).

Akčný rádius

Program Európskeho hlavného mesta kultúry oživí v roku 2013 nielen samotné Košice, ale aj celý región východného Slovenska a stimuluje celú slovenskú kultúrnu scénu. Štruktúru programu preto členíme do troch základných geografických okruhov.

▼ **PODUJATIA V KOŠICIACH A OKOLÍ**

Budú organizované v spolupráci s partnerskými kultúrnymi inštitúciami v existujúcej sieti zariadení alebo v zrekonštruovaných priestoroch pre potreby Európskeho hlavného mesta kultúry 2013 a rozvoja tohto prostredia (Kasárne/ Kulturpark, Kunsthalle/Hala umenia, parky na Moyzesovej a Komenského ulici, Mestský park, Košický hrad, Amfiteáter, kaštieľ v Mestskej časti Košice - Krásna, Dóm sv. Alžbety, Hrnčiarska ulica/Ulička remesiel, SPOTs, Ostrovy kultúry – otvorené zóny vo Východoslovenskom múzeu, Východoslovenskej galérii, Bábkovom divadle, Barkóczyho paláci, Divadle Thália a Verejnej knižnici Jána Bocatia, Ulička remesiel – Lapidárium, Malá scéna Štátneho divadla, Vedecko-technické centrum pre deti a mládež v Slovenskom technickom múzeu, Štátna vedecká knižnica).

PODUJATIA NA ÚZEMÍ VÝCHODNÉHO SLOVENSKA

Zahŕňajú projekty Pentapolitana a Terra Incognita a zapájajú operátorov v celom regióne do kultúrnej komunikácie.

PODUJATIA MIMO VÝCHODNÉHO SLOVENSKA A V ZAHRANIČÍ

Cieľom je export a propagácia súčasnej slovenskej kultúry, vytvorenie novej komunikačnej a kultúrnej siete v európskom kontexte. Pôvodný program Interface 2013 bol postavený na štyroch hlavných pilieroch: transformácia, dialóg, otvorenosť a ochrana životného prostredia. V priebehu rozvoja projektu pre lepšie pochopenie a zrozumiteľnú komunikáciu s verejnosťou bola táto stratégia premietnutá do piatich kultúrnych línií.

Kultúrny program

V súčasnej podobe projekt Interface 2013 počíta s piatimi líniami kultúrnych programov.

---

1. Laboratórium živej kultúry

Prezentácia a propagácia všetkých druhov súčasnej kultúry, vrátane inovatívnych, alternatívnych a experimentálnych polôh, ako aj autorských stratégií. Dôležitým momentom je stimulácia domácej kultúrnej scény a posilnenie všeobecného povedomia verejnosti pri prijímaní súčasného umeleckého jazyka a nových foriem umenia. Investičným projektom, ktorý bude túto stratégiu realizovať, sú najmä Kasárne/Kulturpark, ktoré vytvoria v roku 2013 nový typ kultúrnej infraštruktúry mesta.

2. Otvorený verejný priestor

Modelovanie nového mediálneho priestoru, priestoru ulíc a námestí pomocou podujatí mimo kamenných inštitúcií s cieľom zabezpečiť diverzitu a priestor pre rôzne náboženské, sociálne skupiny, menšinové kultúry a subkultúry. Zámerom je podporiť kultúrnu rôznorodosť a ich vzájomný dialóg. Základným princípom je vytvorenie novej kultúrnej politiky so zapojením periférnych častí mesta (SPOTs, Mestský park, parky na Moyzesovej a Komenského ulici, Amfiteáter).

3. Košické živly – svetlo, voda a zvuk

Organizovanie špecifických a netradičných podujatí, ktoré pracujú s fenoménom svetla, zvuku a vody a využívajú ich ako hlavný umelecký prostriedok. Kým prvé dve línie budú tvoriť kostru programovej náplne, košické živly vytvoria menej početné alternatívne prostredie so zámerom prinášať nové myšlienky a riešenia, ktoré v našom prostredí zatiaľ nemajú zázemie. Jej najväčšia a zásadná časť bude sústredená v Kunsthalle/Hale umenia v zrekonštruovaných priestoroch bývalej Krytej plavárne.

4. Vpred k tradícii – vpred ku koreňom

Ide o široké uchopenie prisvojeného sloganu slovenskej modernej fullovsko-galandovskej línie („Aj súčasné umenie, pokiaľ má mať trvalý význam, musí budovať na tradícii. To je prirodzený vývoj. Tradícia vyrastá z koreňov pôvodu originality, preto je potrebné sa k nej vracať.“ Ľudovít Fulla). Ide o široký prúd prístupov a programov – prezentácia tradičnej, autentickej kultúry; podpora tradičných festivalov a klasických foriem umenia; preferovanie vlastných silných osobností kultúry 20. storočia; zapojenie tradičných prvkov do súčasného života a kultúrneho diania a nakoniec jasné deklarovanie, že otvorenosť voči novým ideám a formám je tiež súčasťou kultúrnej tradície Košíc (aj v rámci investičných projektov Košický hrad, Hrnčiarska ulica/Ulička remesiel, Amfiteáter).

5. Putujúce mesto

Zviditeľnenie Košíc a regiónu východného Slovenska a propagácia súčasného umenia na lokálnej, národnej a medzinárodnej úrovni. Kým v predošlých líniiach sa uplatňuje predovšetkým dovoz kultúry európskeho formátu do Košíc a regiónu prostredia, tento program posilňuje značku košickej a východoslovenskej scény navonok. Zámerom je jeho export a zapojenie sa do medzinárodného kontextu.

4 Kultúrne koridory

Na plnohodnotnú realizáciu strategických línií budú slúžiť štyri vybrané kultúrne koridory, ktoré určujú štyri prioritné osi projektu Interface 2013:

Európske hlavné mestá kultúry

Vytvorenie komunikačných kanálov medzi bývalými, súčasnými a budúcimi európskymi hlavnými mestami kultúry (Marseille, Graz, Essen, Pécs, Plzeň, Mons, Wrocław a ďalšími).

Osobnosti

Prezentácia štyroch nosných osobností košickej kultúry 20. storočia, ktoré výrazne ovplyvnili kultúrne dianie doma a v zahraničí:

- ▶ **Sándor Márai – literatúra**
- ▶ **Gyula Kosice – vizuálne umenie**
- ▶ **Ludovít Oelschläger – architektúra**
- ▶ **Juraj Jakubisko – film**

V priebehu roku 2013 k ním pribudne ďalších 40 mien osobností z celého východného Slovenska, ktoré budú spracované v špeciálnej publikácii v programe Pentapolitana.

Cez hranice

Definovanie Košíc ako mesta na hranici EÚ a jej prekračovania; vytvorenie kultúrnej brány do východnej Európy; formovanie dialógu medzi východom a západom bez ohľadu na schengenskú hranicu (zapojenie krajín ako Ukrajina, Bielorusko, Rusko, Nórsko, Srbsko, Japonsko).

Druhé mestá

Vytvorenie nových partnerských vzťahov a kultúrnych výmen, formátovanie vlastnej intelektuálnej siete tzv. INTELNETu (Barcelona, Marseille, Brno, Debrecen, Charkov, St. Peterburg).

Sándor Márai: Košice 1900 – San Diego 1989

LITERATÚRA

Vlastným menom Sándor Grosschmid je zabudnutým košickým spisovateľom. V poslednom čase boli jeho diela (básne, poviedky, životopisné diela) nanovo objavené aj vďaka spolupráci s n. o. Košice 2013 a vydavateľstvom Kalligram, ktoré sa zaviazalo do konca roku 2013 vydať prvýkrát v slovenčine súborné dielo tohto slávneho spisovateľa. Sándor Márai je jednou z najvýznamnejších postáv európskej literatúry 20. storočia. V roku 1990, rok po smrti, dostal najvyššie maďarské umelecké vyznamenanie – Kossuthovu cenu. V nemeckej jazykovej oblasti sú jeho diela vydávané v rekordných nákladoch, jeho literárny štýl porovnávajú so štýlom Thomasa Manna. Košice hrajú v jeho dielach významnú úlohu, v jeho rodnom meste je po ňom pomenovaná základná škola a gymnázium s vyučovacím jazykom maďarským.

Gyula Kosice: Košice 1924

VIZUÁLNE UMENIE

Vlastným menom Fernando Fallik sa narodil v Košiciach v roku 1924. Rodičia krátko po jeho narodení emigrovali do Argentíny, kde sa usadili. Autor použil ako svoje umelecké meno názov svojho rodného mesta a v roku 2010 mu mesto Košice udelilo titul Čestný občan mesta Košice. Bol jedným zo zakladateľov abstraktného nefiguratívneho umenia v Latinskej Amerike. Ako prvý na svete použil vodu a neón ako časť svojich umeleckých diel. Používa aj iné moderné elementy, ako napríklad svetlo a pohyb. Stal sa spoluzakladateľom hydrokinetizmu v modernom umení. Prezentoval sa na 40 individuálnych a 500 kolektívnych výstavách po celom svete. Napriek vysokému veku stále tvorí vo svojom atelieri v Buenos Aires, ktorý mu zároveň slúži ako múzeum celoživotnej tvorby.

Juraj Jakubisko: Kojšov pri Košiciach 1938

FILM

Režisér, scenárista a kameraman Juraj Jakubisko debutoval v roku 1967 dlhometrážnym hraným filmom Kristove roky. Filmy Zbehovia a pútnici (1968), Vtáčkovia, siroty a blázni (1969) a tragikomédia Dovidenia v pekle, priatelia (1970, dokončená 1990) boli v 70. rokoch normalizačnou cenzúrou zakázané a režisér sa mohol venovať len dokumentárnej tvorbe. Až v roku 1979 nakrútil hraný film Postav dom, zasad' strom a v roku 1980 trojdielny televízny film Nevera po slovensky. Vrcholom jeho tvorby v 80-tych rokoch bola historická sága Tisícročná včela (1983), ktorá získala množstvo ocenení, podobne ako filmová rozprávka Perinbaba (1985). Vo filmoch Sedím na konári a je mi dobre (1989) a Lepšie byť bohatý a zdravý, ako chudobný a chorý (1992) sa témou ľúbostného trojuholníka vrátil k svojej tvorbe 60-tych rokov. Od roku 1993 žije v Prahe, kde nakrútil filmy Nejasná správa o konci sveta (1997), Post coitum (2004) a Bathory (2008). Je členom Európskej filmovej akadémie, od roku 2001 docentom na FAMU v Prahe.

Ludovít Oelschläger: Košice 1896 - Miskolc 1984

ARCHITEKTÚRA

Je jedným z mnohých pozoruhodných architektov medzivojnového obdobia, ktorých meno takmer upadlo do zabudnutia. Zrejme aj preto, že jeho diela dlho stáli bokom od hlavných sfér odborného i laického záujmu. Ako autor mnohých kvalitných medzivojnových architektonických realizácií v Košiciach, na východnom Slovensku, Ukrajine a v Maďarsku, si však tento skvelý architekt určite zaslúži pozornosť a aj preto sa stal emblematickou osobnosťou projektu.

Košice 2013 je projekt dlhodobého rozvoja mesta prostredníctvom kultúry.

Umelecký a kultúrny program Košice 2013 v zrkadle investičných projektov

---

Tak, ako celý projekt, aj program v roku 2013 si kladie za cieľ predovšetkým priniesť udržateľné aktivity s dlhodobým efektom na kultúrny život mesta a regiónu.

Dlhodobý rozvoj

Koncepcia programovej štruktúry preto nevychádza z programovania jednorázových kultúrnych podujatí na rok 2013, ale ide o proces dlhodobého rozvoja priaznivého tvorivého prostredia a stimulujúcich podmienok pre kultúrnych operátorov v Košiciach a východoslovenskom regióne. Aby bol dosiahnutý európsky rozmer podujatí (jedno z hlavných kritérií projektov európskych hlavných miest kultúry), v programovej časti projektu sa zameriavame na podporu tvorby medzinárodných partnerstiev a dlhodobej spolupráce kultúrnych operátorov z východného Slovenska a komplexnú podporu nových umeleckých iniciatív s perspektívou dlhodobej existencie (projekty spolupráce, festivaly, atď.)

Zámer projektu

Zámerom projektu je dosiahnuť, aby sa kultúrne podujatia konali vo všetkých existujúcich kultúrnych zariadeniach (starých i nových), ale aj na verejnom priestranstve. Programové témy sú navrhnuté a uskutočnia sa v súčinnosti s investičnými projektmi tak, aby bola zohľadnená gradácia, kulminácia a ich udržateľnosť aj po roku 2013.

Zriaďovatelia investičných projektov

Cieľom investičných projektov je v prvom rade rekonštrukcia a modernizácia kultúrnych, pamäťových a fondových inštitúcií a stavebných objektov, ktoré majú potenciál využitia pre kultúrno-spoločenské podujatia, plánované programovým oddelením projektového tímu Košice 2013. Svojím obsahom usilujú o rozvoj kultúry v meste a regióne. Ide predovšetkým o investičné projekty troch zriaďovateľov – mesta Košice, Košického samosprávneho kraja a Ministerstva kultúry SR.

Kreatívna ekonomika

Kreatívna ekonomika a kreatívne odvetvia prinášajú priame prepojenie kultúry s ekonomikou, inovatívnym prístupom k tradičným formám hospodárstva. Ide o netradičné spojenie – ekonomiky a priemyslu s umením. Malé vstupy s využitím ľudského potenciálu významnou mierou ovplyvňujú rozvoj mesta a radia kreatívne odvetvia medzi nové trendy v rozvoji európskych miest.

▼ Téma kreatívnej ekonomiky je jednou z nosných v rámci projektu Košice INTERFACE 2013 v takej podobe, v ktorej bol tento projekt Európskou komisiou vyhlásený ako víťazný v septembri 2008. Na tejto tematickej línii projektový tím pracoval už počas obdobia súťažená, kedy sa vytvárali prvé kontakty v zahraničí, mapovali sa aktivity v tejto oblasti a ich prínos pre rozvoj kultúrnych politík a vplyv na hospodárstvo krajiny. Hlavným cieľom je rozvoj kreatívnej ekonomiky v meste, regióne i na Slovensku s využitím kreatívneho potenciálu umenia a kultúry. Nadviazaním na aktivity z roku 2012 a špecifikovaním aktivít pre rozvoj kreatívneho priemyslu chceme vytvárať ďalšie nástroje na podporu kreatívneho priemyslu.

Vytváranie spolupráce

Pre rozvoj kreatívneho priemyslu je dôležité vytváranie spolupráce na rôznych úrovniach: medzi jednotlivými sektormi, finančnými partnermi, podnikateľmi v kreatívnom priemysle, medzi jednotlivými podporovateľmi, samosprávami, verejnými činiteľmi a umeleckými komunitami. Účastou neziskovej organizácie na medzinárodných podujatiach chceme podporovať spoluprácu a využívanie potenciálu zahraničných partnerov na prenos skúseností a sieťovanie. Vybudované partnerstvá budú využívané na prezentáciu lokálnych subjektov v zahraničí, hlavne v rámci medzinárodných podujatí ako sú konferencie, trade mission, ale aj formou workshopov či prezentácie výstupov spoluprác

z projektov iných subjektov. Nástrojom na systematickú podporu a koordináciu aktivít bude Inštitút kreatívnej ekonomiky. Novovytvorené spolupráce by sme chceli udržiavať v rámci členstva v ECBN, podporovať účasť subjektov v Košiciach na trade mission a na lokálnej úrovni udržiavať platformu family.leaders.

Tvorba nástrojov pre podporu kreatívneho a kultúrneho priemyslu

Vytváranie nástrojov na podporu podnikateľov v kreatívnom a kultúrnom priemysle je hlavným cieľom projektu Košice 2013. Chceme sa zamerať na obe formy podpory tohto priemyslu tak, ako infraštruktúrnú v podobe vybudovania centra v areáli Kasární/Kulturparku, rovnako aj systémovú vo forme vytvárania podmienok a systému. V roku 2013 chceme prostredníctvom programu Smarter&Worker podporovať budovanie kapacít, znalostí a zručností potrebných pre zvyšovanie konkurencieschopnosti organizovaním workshopov a medziodborových podujatí v oblastiach kreatívneho priemyslu. Pozvaní odborníci budú prednášať, diskutovať a pracovať na témach, akými sú duševné vlastníctvo, leadership, capacity building, eCommerce, marketing, praktické zručnosti pri realizácii projektov, audience development, a podobne. Budovanie všeobecného povedomia o segmente budeme zabezpečovať organizovaním medziodborových workshopov s využitím presahov jednotlivých disciplín pri tvorbe spoločných produktov a pri kampaniach s dôrazom na zber materiálu

a jeho následné využitie. Na túto aktivitu bude nadväzovať sekcia Knowledge base na webovej stránke www.creativeindustry.sk, ktorá bude obsahovať celé znenia prednášok a užitočné informácie. V roku 2012 sme začali s labelom Made in Košice, v ktorom sa kladie dôraz na podporu lokálnych značiek. Na výmenu skúseností a zdieľanie vedomostí organizujeme rezidenčné pobyty v kreatívnych huboch v Rotterdame, Grazi, Dortmunde, Bilbau, Bristole a Malmo.

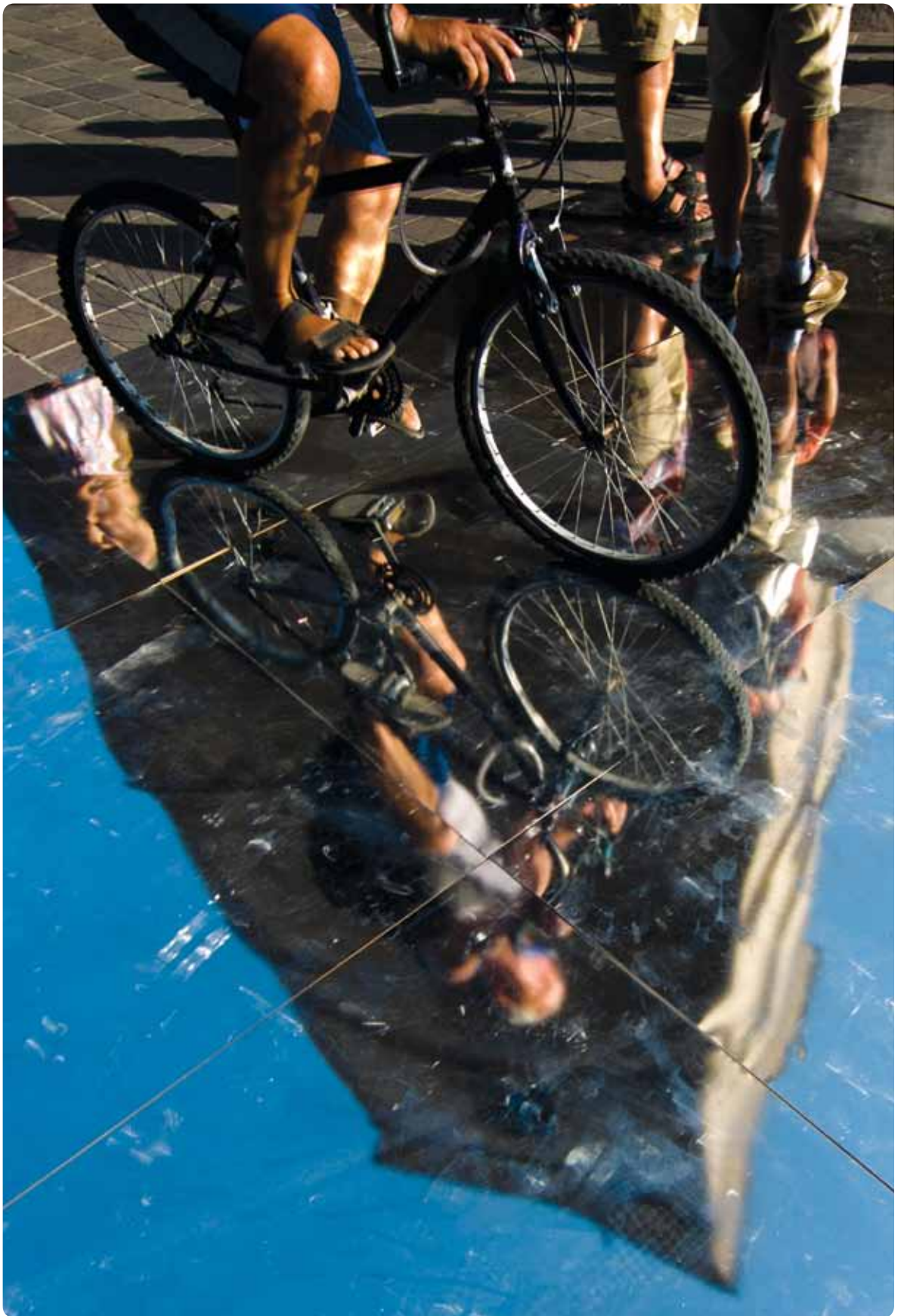
Budovanie povedomia

Na celom území Slovenskej republiky je veľmi nízke povedomie o význame kreatívneho priemyslu, preto je veľmi dôležité informovať verejnosť a verejných činiteľov o jeho významnej pozícii a potenciáli pre rozvoj národného hospodárstva. Zvyšovať mieru povedomia by sme chceli publikovaním a sprostredkovaním existujúcich prác a teórií o kreatívnom priemysle, produkovaním publikácií a brožúr, prípad-

vých štúdií a skúseností, úspešných príbehov kreatívneho priemyslu, produkovaním blogov, videospotov pre 2010Lab.tv, ale najmä organizovaním podujatí.

Miesta aktivít

Všetky hlavné aktivity sa uskutočnia v Košiciach alebo v rámci Slovenska. Zároveň sa plánuje vyslanie zástupcov Košíc niekoľkokrát počas roku 2013 v rámci Európy s cieľom získať potrebné osobné skúsenosti najmä do Veľkej Británie, Nemecka, Holandska, Švédska a Rakúska, ale aj do iných krajín EU. Na to chceme využiť práve partnerstvá vybudované počas predchádzajúcich projektov, podporených z MK SR.

Rezidenčné pobyty umelcov K.A.I.R.

Medzinárodný umelecký pobytový program K.A.I.R. / Košice Artist in Residence / Košickí umelci na rezidenciách je určený zahraničným umelcom, ktorí chcú tvoriť a spolupracovať s košickými umelcami a domácou verejnosťou a naopak.

▼ K.A.I.R. Košice Artist in Residence aj v roku 2013 podporí mobilitu umelcov, výmenu skúseností a názorov, možnosť stretávať sa a budovať novú sieť kontaktov.

Do otvorenej výzvy sa v minulom roku prihlásilo takmer 400 umelcov z celého sveta, ktorí chceli v priebehu roka 2013 stráviť 3 mesiace v Košiciach. Odborná komisia vybrala troch najlepších. Okrem týchto troch príde do Košíc ďalších 7 umelcov na základe našich bilaterálnych dohôd s partnermi z Moldavska, Ukrajiny, Nemecka, Francúzska a Japonska. Do týchto krajín následne pošleme 10 východoslovenských umelcov.

Celý rok 2013 bude v rámci projektu K.A.I.R. smerovaný najmä na umelecké projekty vo verejnom priestore. Všetci traja umelci, vybraní z otvorenej výzvy, budú pracovať na projektoch, ktoré budú umiestnené v rôznych častiach mesta. Jozef Balasz z Rumunska sa prihlásil s projektom týkajúcim sa migrácie a hľadania vysnívaných miest. Inštalácia bude vytvorená podľa tradičného transilvánskeho spôsobu budovania ohrád – z borovicového dreva napusteného použitým olejom. S drevom bude pravdepodobne pracovať aj ďalší umelec, vybraný z otvorenej výzvy – Junichiro Ishii, ktorý pochádza z Japonska. V Košiciach bude pracovať na

téme stretu dvoch veľmi odlišných kultúr, objavovať, čo je preňho nové a zároveň znovuobjavovať to, čo je pre miestnych rutina. Vznikne tak zbierka predmetov, ktorej úlohou bude vytvorenie novej perspektívy a kritického myslenia. Tretím vybraným uchádzačom z otvorenej výzvy je britské duo Gethan a Myles, ktorí budú prezentovať ich dielo počas Bielej noci v októbri. Do site specific inštalácie chcú zapojiť širokú verejnosť a skúmať vzťah miestnych obyvateľov k svojmu mestu.

Aj naďalej bude pokračovať naša veľmi dobrá spolupráca s Nemeckom. Vďaka podpore Goetheho inštitútu v Bratislave príde do Košíc nemecká fotografka Anja Schafer. Ďalším nemeckým rezidentom bude žurnalista, ktorý bude skúmať nemecké dejiny v našom regióne a mapovať súčasnú nemeckú kultúru a jej vplyv. Táto rezidencia vznikla vďaka spolupráci Deutsches Kulturforum ostliches Europa. V rámci spolupráce s Halle 14 v Lipsku pošleme v roku 2013 do Nemecka dvoch východoslovenských umelcov.

Pokračovať budeme aj v bilaterálnych výmenách s mestskou galériou v Charkove a podobný model aplikujeme aj pre spoluprácu s asociáciou Oberliht v moldavskom Kišiňove.

Kasárne/Kulturpark

Rekonštrukcia budov bývalých kasární a vojenských skladov na Kukučínovej ulici je jedným z kľúčových investičných zámerov projektu Interface 2013 a dominantnou scénou pre programovú líniu Laboratórium živej kultúry.

► **Ide o revitalizáciu rozsiahleho areálu a vytvorenie novej kreatívnej, vzdelávacej a od-
dychovej štvrte Košíc v blízkosti historického
jadra mesta.**

Cieľom multižánrového kultúrneho centra je poskytovať priestor na tvorbu a prezentáciu toho najkvalitnejšieho zo súčasnej kultúry a umenia v oblasti hudby, vizuálneho umenia, literatúry, filmu, divadla a tanca. Pôjde o nový model kultúrnej inštitúcie v meste a nové umelecko-spoločenské priestory pre vzájomné pôsobenie návštevníkov a progresívnych tendencií v oblasti umenia a tvorivosti.

Nová kreatívna štvrť východného Slovenska bude funkčne zložená z troch celkov:

Centrum podpory kultúry a kreativity sa stane centrálnym bodom, zameraným na podporu začínajúcich umelcov a ich spoluprácu s domácimi i zahraničnými profesionálmi.

Kultúrne centrum ako miesto prezentácie súčasného umenia domácich a zahraničných umelcov, ktoré sa skladá z niekoľkých prezen-
tačných priestorov, ateliérov a kreatívnych štúdií.

Mestské výstavné priestory budú variabilne využiteľné v závislosti od potrieb areálu a mesta. Centrum podpory kultúry a kreativity môže poskytovať rezidentom a záujemcom spoluprácu na tvorbe a príprave kultúrnych produktov, podnecovať medziodborovú spoluprácu

a vytvárať priestor pre umelecké a kreatívne pobyty pre miestnych a zahraničných tvorcov. Priestory centrálnej budovy Kasárne/Kulturpark sa budú využívať na tvorbu tradičných aj inovatívnych kultúrnych podujatí. Dom autentickej kultúry sa zamerá na terénny výskum, digitalizáciu a archiváciu zozbieraného materiálu a zároveň bude vytvárať tanečné domy a školy tanca pre širokú verejnosť.

Kreatívna fabrika / Creative Factory

V budove Mestských výstavných priestorov vznikne v spolupráci s niekoľkými partnermi z Koalície 2013+ nové multimedialne a interaktívne centrum Kreatívnej fabriky (Creative Factory). Projekt je výsledkom aktívnej spolupráce troch inštitúcií – Univerzity P. J. Šafárika, Slovenskej akadémie vied a Technickej univerzity. Garantom expozície, ktorá interaktívnymi exponátmi demonštruje výrobu ocele, je hutnícka spoločnosť U. S. Steel Košice – najväčší výrobca ocele v strednej Európe. Na základe odborných poznatkov akademikov a tímu kreatívcov z Fakulty umení Technickej univerzity vzniká neobvyklá výstava, ktorá vtiahne návštevníkov, prevažne deti od 7 rokov, do prostredia továrne, kde zažijú „príbeh ocele“. Bude podaný kreatívnou formou a priblíži ho od ťažby surovín, cez nahodenie šrotu do rozžeraveného konvertora, valcovania plechov, až po hotové výrobky – autá. Expozícia ponúkne návštevníkom aktívne hranie sa s exponátmi – ovládanie elektromagnetické-

ho žeriavu, vysokozdvížnej plošiny či konštruovanie auta na výrobnjej linke pomocou 3D technológií.

Podpora kreativity

Zámerom centra Kasárne/Kulturpark bude aj podpora firiem, organizácií, občianskych združení a umeleckých skupín, zaoberajúcich sa rôznym typom kreatívnych činností s cieľom priestorovo ich koncentrovať a priniesť následnú synergiu. Svojím charakterom má slúžiť na podporu malého a stredného podnikania v oblasti kreatívnych odvetví. Poskytne tiež priestory pre subjekty, zamerané na vzdelávacie aktivity v oblasti kreatívneho priemyslu, súčasného umenia a nových médií.

Kľúčovými aktivitami Kasární/Kulturparku sú:

Leto v parku, Trienále súčasného obrazu a Dni nového tanca.

Projekt SPOTs

Hlavným zámerom projektu SPOTs je šírenie kultúry do okrajových a obytných častí mesta, revitalizácia sídlisk a zapojenie obyvateľov do umeleckých a kultúrnych podujatí počas roka 2013 i po ňom. Jeho súčasťou je aj premena nepoužívaných výmenníkových staníc na komunitné centrá/kultúrne body okraja. Je to progresívny a aj v európskom meradle vysoko oceňovaný projekt z oblasti komunitného rozvoja, sociálneho a komunitného umenia.

▼ Ide o súčasť transformačného procesu, keď sa z bývalej zastaranej infraštruktúry výmenníkov tepla stávajú nové kryštalizačné body, ktoré aktívne zabezpečujú „distribúciu“ kultúry z centra do predmestí a panelákových sídlisk. **Výmenníky – Kultúrne body okraja** sa stanú centrami rozvoja komunitného rozvoja a občianskej participácie, multifunkčným priestorom pre šírenie kultúry. Budú vytvárať podmienky pre rozširovanie publika, pre vznik nových komunitných umeleckých diel a osobný rozvoj obyvateľov cez ich účasť na tvorivých činnostiach.

Projekt SPOTs podporuje:

- ▶ komunitný rozvoj a občiansku participáciu, ktorá zahŕňa budovanie a podporu formálnych, neformálnych skupín obyvateľov, ich podieľanie sa na rozvoji svojej komunity a veciach verejných;
- ▶ inovatívne projekty z oblasti sociálneho a komunitného umenia s cieľom realizovať umelecké projekty v rôznych komunitách, podporiť tvorivú spoluprácu umelcov s obyvateľmi, inštitúciami, komunitnými a sociálnymi pracovníkmi;
- ▶ tvorbu a úpravu verejného priestranstva ako sú podchody, parky, ihriská, miesta kde sa

prirodzene stretávajú obyvatelia sídlisk, rekonštrukciu objektov výmenníkových staníc a úpravu ich okolia;

- ▶ neformálne vzdelávanie a rozvoj dobrovoľníctva s cieľom vybudovať dobrovoľnícku platformu a vytvoriť podmienky pre medzikultúrnu výmenu skúseností, vzdelávanie kultúrnych operátorov a inštitúcií.

Nosné aktivity

V rámci bohatého programu SPOTs sa uskutočnia aj: **festivity Use the City, Rozmanitosť, Sídlisková paráda, Cesta do neznáma, Východná minúta a ďalšie.**

Vo výmenníkoch budú v roku 2013: **výmenníkové dielne** (dielne od obyvateľov a lokálnych mimovládnych organizácií), **tematické tvorivé workshopy a vzdelávanie v umení, umelecké rezidenčné projekty, PULZ** (komunitné noviny projektu SPOTs), **Vedecké kaviarne** (prezentácia pozvaných expertov v neformálnej atmosfére výmenníkov, zameraná na popularizáciu vedeckých, technických, umeleckých či komunitných tém).

Pentapolitana

Projekt pod názvom Pentapolitana je pokračovaním obchodnej a kultúrnej spolupráce piatich historických miest na východnom Slovensku: Košice, Prešov, Bardejov, Levoča a Sabinov. Je to ojedinelý koncept spolupráce prirodzeného regiónu a zúročenie historického i súčasného duchovného a kultúrneho potenciálu tohto regiónu.

▼ Pentapolitana má za cieľ zaujať prostredníctvom umeleckých, vzdelávacích a podporných aktivít čo najširšiu časť verejnosti, podnieť jej záujem a participáciu na kultúrnom živote v mestách, rozšíriť kultúrne publikum, ako aj spojiť kultúrnych operátorov samosprávy a tretieho sektora. Ide o súbor aktivít a spolupráce neziskovej organizácie Košice 2013 s kultúrnymi operátormi nielen v mestách Pentapolitany, ale aj v ďalších mestách, ktoré prejavili záujem o spoluprácu (napr. Vysoké Tatry, Tatranská galéria Poprad, MMUAW Medzilaborce, Múzeum Hrad Stará Ľubovňa). Na základe Memoranda o spolupráci je mesto Prešov hlavným partnerom. Projekt Pentapolitana tvoria tri hlavné tematické programy s viacerými programovými líniami.

► Návrat k hodnotám

Dominantnou témou prvého programu „Návrat k hodnotám“ je spracovanie historického kontextu miest Pentapolitany, stvárnenie historických udalostí a osobností a ich interpretácia v súčasnosti formou prístupnou širokej verejnosti. Do programu „Návrat k hodnotám“ patria: film Päťmestie, námestia Jána Máthého a Sándora Máraia, vydanie kníh 44 umeleckých osobností Pentapolitany, Šlabikáre Pentapolitany, scénické predstavenie Historické obce košické, Bardejovské Mystériá, Dni Majstra Pavla v Levoči a Príbeh regiónu a osobností.

► Vytvorené v mestách Pentapolitany

Nosnou témou druhého programu „Vytvorené v mestách Pentapolitany“ je podpora alternatív-

nej kultúry, miestnych umelcov a klubovej scény v mestách s väzbou na kultúrny a voľnočasový turizmus. Osobitná pozornosť je venovaná edukatívnym aktivitám a tvorivým dielňam, ako aj súťažiam mladých talentov v oblastiach kultúry, umenia a kreatívneho priemyslu. Medzi programové aktivity zaraďujeme: program alternatívnej kultúry Downtown, Oskarové mesto Sabinov, súťaž talentov Dospievame, súťaž Young Art Blood, Stretnutia s hudbou v Pentapolitane, Prešovský Liverpool, Urbantest, Umelecke štvrte, Divadelná Pentapolitana, Trávenie minulosti, projekt City Report, Život v tmavomodrom svete, Dni Pentapolitany v Košiciach, podujatie Open MIC, Pentapolitana Music Band, Pentapolitana Recitals, a pod.

► Regionálne kultúrne koridory

Tretím programom sú Regionálne kultúrne koridory, ktoré tvorí cezhraničná kultúrna spolupráca miest Pentapolitany s partnermi na druhej strane hranice, predovšetkým na Ukrajine (Užhorod, Mukachevo), v Maďarsku (Miskolc, Abaujszantó, Sárospatak) v Poľsku (Krakov, Gorlice, Jaslo, Krosno a Krynica).

Cieľom programu je rozširovanie poznatkov o spoločných hodnotách, dejinách a kultúre na oboch stranách hranice a využívanie toho potenciálu na prezentáciu širšieho eurokarpatského regiónu a možnosti kultúrneho turizmu. Do programu Regionálnych kultúrnych koridorov patria nasledovné projekty: Kazinczyho dni, Bank Bán, Sviatok maďarskej hudby.

SABINOV

LEVOČA

KOŠICE

BARDEJOV

PREŠOV

Destinácia Košice 2013

To, čo z pohľadu budúcnosti prináša výnimočnosť mestských destinácií, je ich súčasný kreatívny potenciál, ktorý ovplyvňuje budúcu atraktivitu daného mesta.

Kreatívny turizmus

Ide o tzv. kreatívny turizmus ako súčasť kultúrneho turizmu, ktorý apeluje na rozvoj kreatívnych miest, aby ponúkli návštevníkom príležitosť rozvinúť svoj tvorivý potenciál práve vtedy, keď sú vtiahnutí do diania a získajú zmysluplný kontakt s miestnou komunitou.

V súčasnosti už návštevníci nie sú spokojní len s pasívnym pozorovaním kultúrneho dedičstva, ale sami sa chcú podieľať na vytváraní a rozvoji miestnych kultúr tak, že sa stanú priamo spolutvorcami svojho zážitku. Košice a región východného Slovenska, s podporou projektu Košice 2013, majú zo strategického pohľadu ambíciu stať sa takouto kreatívnou destináciou na predĺžené víkendy Európanov, s rozvinutým konferenčným a obchodným turizmom. Košice sa stávajú vstupnou bránou do Tokaja a UNESCO lokalít východného Slovenska.

Košice – Turizmus

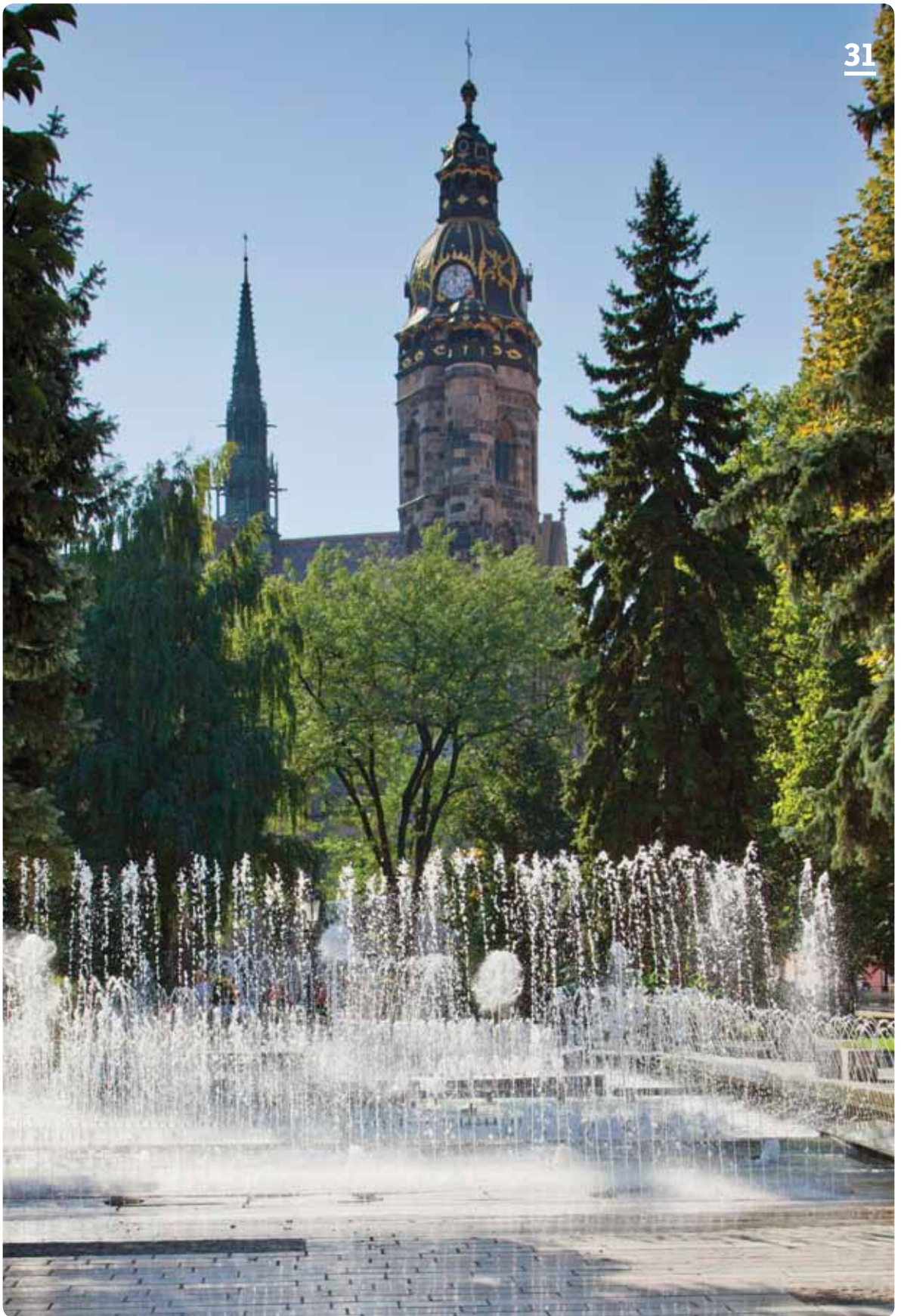
V roku 2010 v záujme koncepčného usmerňovania a systematického riadenia rozvoja turizmu v Košiciach ako Európskeho hlavného mesta kultúry boli vďaka projektu Košice 2013 na Slovensku položené základy prvej mestskej organizácie destinačného manažmentu, ktorá vznikla ako klaster cestovného ruchu s názvom Košice – Turizmus.

Prvé kroky k zlepšeniu aktuálneho stavu turizmu v regióne Karpát prináša projekt CARAT – Karpatský región ako atraktívna turistická destinácia. Spoločne s hlavnými aktérmi turizmu spracováva prvý strategický plán destinačného manažmentu s inovatívnou marketingovou stratégiou pre Košice od roku 2013.

Destinačný manažment

Destinačný manažment Košíc na lokálnej úrovni v partnerstve s klastrom Košice – Turizmus znamená efektívne komunikovať s návštevníkom a dokáže cielene zabezpečiť, aby jeho zážitok bol kvalitný, jedinečný a zapamätateľný.

Mesto Košice už dnes pozýva návštevníkov z celého Slovenska i z Európy odhaliť jeho príbehy všetkými zmyslami, objaviť kreatívnu atmosféru, vychutnať si lokálnu gastronómiu a nezabudnuteľné zážitky či už počas festivalu umenia vo verejnom priestore Use the City, počas festivalu súčasného umenia – Biela noc/ Nuit Blanche - jediného v strednej Európe, či na miestach druhého najstaršieho maratónu vo svete. Ako mesto s najväčším historickým centrom na Slovensku tiež pozýva návštevníkov aby sa vydali po stopách umelcov, akými boli Sándor Márai či Andy Warhol.

Kunsthalle/Hala umenia

Stará Krytá plaváreň Kunsthalle/Hala umenia sa bude pre svoje architektonické dispozície prioritne využívať na organizovanie medzinárodných výstav, workshopov a výstav komorného charakteru nastupujúcej generácie.

▼ Budova krytej plavárne, ktorá sa považuje za jednu z architektonicky najzaujímavejších stavieb v Košiciach, už dlhodobo neslúži svojmu účelu. Po odklonení koryta rieky Hornád, ktorej rameno tieklo v tesnej blízkosti plavárne, bola budova staticky narušená. Preto ju nebolo možné, aj napriek výhodnej polohe a veľkosti, ďalej používať. Cieľom rekonštrukcie nie je len budovu zachrániť, ale posunúť projekt ďalej a vnútorné priestory premeniť na multifunkčné centrum – Kunsthalle/Hala umenia. Tá sa bude pre svoje architektonické dispozície prioritne používať na výstavné ciele a organizovanie workshopov. V stratégii košických živlov - svetla, vody a zvuku sa v Kunsthalle/

Hale umenia uskutočnia rozhovory s umelcami, exteriérové projekty ako sú mapping, sochy, zvuk, objekty, interaktívne prostredia. Po viacerých odborných diskusiách sa zrodil návrh zachovať spojenie kultúry so svetom vody v interiéri aj v exteriéri tak, aby nadviazala na jej pôvodnú historickú funkciu, ale zároveň aby mala stavba významný prínos pre projekt Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 a tiež pre historické centrum mesta, čím sa vytvoria podmienky pre posilnenie kultúrneho potenciálu a cestovného ruchu v regióne. Hlavným obsahom špecifických projektov sa stanú voda, svetlo a zvuk v rámci línie Košické živly a budú zakomponované do rôznych foriem súčasného umenia.

Terra Incognita – krajina nespoznaná

Program Terra Incognita vznikol ako súdežná iniciatíva Košického samosprávneho kraja k projektu Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013

▼ Cieľom programovej časti, nazvanej Terra Incognita – Krajina nespoznaná, je pripraviť zahraničným turistom, návštevníkom Košíc, ale aj ich domácim obyvateľom ponuku zážitkov v celom regióne. Košický samosprávny kraj, jeho kultúrne inštitúcie a domáci podnikatelia v cestovnom ruchu ponúkajú možnosti na spoznávanie, objavovanie a zážitky. Terra Incognita nie je jednorázový projekt, ale dlhodobý program KSK, zameraný na rozvoj kultúrno-poznávacieho turizmu, na zveladenie drobnej infraštruktúry v regióne a kvalitnejšie služby.

Terra Incognita prepája kultúrne tradície regiónu s kultúrnymi tradíciami Európy prostredníctvom troch tématických ciest – Vínnej, Gotickej a Železnej. Na týchto miestach sú presne popísané cieľové body – kultúrne, historické alebo technické objekty a v ponuke sú aj ďalšie zaujímavosti v dostupnom spádovom území.

V roku 2013 sa na tématických cestách Terra Incognita uskutoční 13 kľúčových podujatí. V ich dramaturgii sú tri základné línie: tradície,

príbehy viažúce sa k miestu konania a komunitné aktivity.

Popri kľúčových podujatiach sa uskutoční množstvo ďalších aktivít – kultúrnych, spoločenských, športových, turistických, ktoré doplnia ich pestrú ponuku. Na príprave a organizovaní sa podieľa 24 kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, ale aj ďalšie subjekty – obce, mestá, neziskové organizácie, občianske združenia, aktéri v cestovnom ruchu.

Centrum európskej kultúry – to je centrum celého regiónu s historickým dedičstvom, prírodnými krásami, jedinečnými tradíciami a šikovnými ľuďmi. Toto prirodzené spojenie stálo na úplnom začiatku spojenia mesta a regiónu v okamihoch zrodu myšlienky uchádzať sa o titul Európske hlavné mesto kultúry. Košický samosprávny kraj jasne deklaroval záujem podporiť iniciatívu a zo svojho rozpočtu vyčlenil finančné prostriedky na aktivity. Realizuje investičné projekty Ostrovy kultúry, programovú časť Terra Incognita – Krajina nespoznaná a ďalšie podporné projekty.

Putujúce mesto

Projekt Košice 2013 venuje jednu zo svojich piatich programových línií (Putujúce mesto) zviditeľneniu Košíc a regiónu východného Slovenska za jeho hranicami. Kým v ostatných líniách ide predovšetkým o dovoz kultúry európskeho formátu do Košíc a regionálneho prostredia, tento program s názvom „Putujúce mesto“ posilňuje značku košickej a východoslovenskej umeleckej scény navonok, exportujúc ho do zahraničia.

▼ Program Putujúceho mesta má v prvom rade zviditeľniť mesto a región na kultúrnej európskej mape, prepájať národné a európske nadnárodné dimenzie projektu Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 a prezentovať vzorku súčasnej slovenskej kultúry a jej osobnosti v zahraničí. Putujúce mesto predstavilo v roku 2012 celú sériu propagačných a kultúrnych aktivít, (koncertov, výstav, divadelných predstavení, filmových projekcií) na pôde slovenských inštitútov v celej stredoeurópskej oblasti (Berlín, Praha, Varšava, Viedeň, Budapešť, Paríž), v prebiehajúcom hlavnom meste kultúry v slovinskom Maribore i v budúcom hlavnom meste kultúry,

sesterskom Marseille či v olympijskom Londýne. Osobitnú kapitolu v tomto putujúcom programe zohral samotný Brusel ako sídlo európskych inštitúcií, kde sa uskutočnilo niekoľko predstavení programu Košice 2013 diplomatickým autoritám, aj širokej európskej verejnosti.

Úspech projektu podnietil k jeho pokračovaniu práve v roku 2013 s nadväznosťou na inštitúcie v Bruseli, Londýne, Paríži, Viedni, Budapešti a Prahe. V roku 2013 sa po prvýkrát budeme prezentovať v Ríme a Stuttgarte, zároveň prejdeme hranice Európy a Košice ako Európske hlavné mesto kultúry 2013, predstavíme v Moskve a Petrohrade.

Marseille-Provence 2013

▼ Druhým držiteľom titulu Európskeho hlavného mesta kultúry pre rok 2013 je francúzske mesto Marseille s oblasťou Provence. Svojou geografickou polohou sú obe mestá Košice a Marseille na križovatke stretnutia rôznych kultúr, aj ako mestá v blízkosti viacerých hraníc, vrátane tých s Európskou úniou a schengenským priestorom. Kým Marseille je sprostredkovateľom kultúrnej výmeny cez Stredozemné more v severo-južnom smere, spájajúc tak kultúry arabského a afrického sveta, Košice sú mostom medzi kultúrami západnej a východnej Európy a bránou do východnej Európy. Konceptia vzájomnej spolupráce zdôrazňuje obrovské bohatstvo „prichádzajúce zo spojenia týchto dvoch miest. Tituly vytvorili priestor pre fascinujúcu ukážku európskych identít, interakcií medzi západnou a východnou Európou a kultúrnu výmenu v rámci a mimo hraníc Európskej únie a Schengenu, kde sa obidve mestá nachádzajú. Košice pripravujú s Marseille-Provence viacero

projektov v troch hlavných tematických rovinách, ktoré si zadefinovali spoločne:

- ▶ **Mestá na hranici** (otázky multikulturalizmu, emigrácie, druhé mestá)
- ▶ **Umenie vo verejnom priestore**
- ▶ **Občianska participácia** (komunitné aktivity, menšiny, vzdelávanie)

Medzi najdôležitejšie akcie spolupráce považujeme v roku 2013 **Týždeň slovenskej súčasnej kultúry v Marseille** (máj 2013); vydanie bilinválnej knihy poézie **Import/Export Marseille** – Košice v spolupráci s Medzinárodným centrom poézie Marseille a Európskym domom poézie Košice (november 2013), **výstavu a workshop renomovaného fotografa Antoina d'Agatu v Marseille a Košiciach** (november – december 2013), výmena umelcov pri otváracom a záverečnom ceremoniáli, **rezidenčné pobyty** a pod.

PROGRAM
PODUJATÍ
2013

MULTIŽÁNER

Otvárací ceremoniál

19. – 20. január 2013

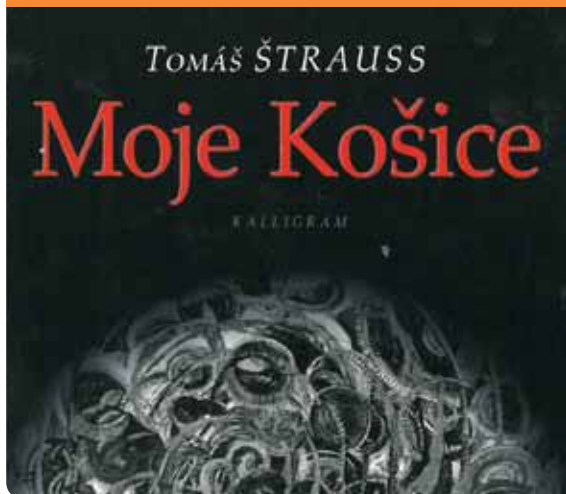
Otvárací ceremoniál je vstupná reprezentatívna udalosť, ktorá veľkolepo odštartuje ročnú lavínu kultúry a umenia. Bude to víkend plný multižánrových podujatí pre domácich a zahraničných návštevníkov, ktorí spoločne vytvoria Planétu Košice. Ceremoniál v sebe dramaturgicky spája podujatia reflektujúce bohatú históriu mesta na jednej strane a na strane druhej futuristicky prináša budúce vízie kultúrneho života v meste. V jednotlivých programových blokoch (Raňajky v meste, Medzinárodné kultúrne body, Víkend dizajnu a módy, Zimný zber Fakulty umení, SPOTs, Terra Incognita, Hudba v meste, Scéna divadla a tanca, K.A.I.R., Pódium Pentapolitana, Nekonzervatívna konverzácia v kaviarni Slávia a iné sprievodné akcie) sa počas 200 podujatí predstaví približne 1 000 účinkujúcich na 70 miestach v meste a blízkom okolí. Počas dvoch dní je pripravená kvalitná a pestrá séria podujatí, namiešaná presne tak, aby si každý prišiel na svoje. Zastúpené budú aj rôzne národy a národnosti, žijúce v Košiciach, ktoré predstavia svoju gastronómiu a folklór. Jedným z „ťahákov“ otváracieho ceremoniálu je koncert britskej hviezdy Jamiroquai.

Miesto: **Košice a blízke okolie**

Organizátor: **Košice 2013, n. o.,**

Partneri: **MK SR, mesto Košice, J&T Banka, Železničná nemocnica s poliklinikou Košice, CEF, Slovnaft, KSK**

44

World Press Photo

14. december 2012 – 6. január 2013

Po rokoch opäť zavíta na východ Slovenska prestížna svetová kolekcia reportážnych fotografií World Press Photo, ktorá má viac ako 50-ročnú históriu. Víťazi jednotlivých kategórií sú vybraní z tisícov fotografií z celého sveta a samotná výstava pozostáva zo zhruba dvoch stoviek veľkých fotografií, dotýkajúcich sa páľčivých tém dneška. Okrem samotnej výstavy aktuálneho ročníka svetovej fotografie je naplánovaná aj osobná účasť niektorých víťazov World Press Photo z Česka, Poľska, Maďarska (Antonín Kratochvíl, trojnásobný víťaz World Press Photo, Jan Šibík, Balász Gardi, Rafal Milach a ďalší). Výstava ich diel bude spojená s prednáškami, projekciami a workshopom pre novinárov a študentov fotografie.

Miesto: **Obchodné centrum Optima**

Organizátor: **Photo ART Centrum, o. z.**

Partneri: **Obchodné centrum Optima, MK SR, Košice 2013, n. o., mesto Košice**

Tomáš Štrauss: Moje Košice

január 2013

Nezisková organizácia Košice 2013 podporila vydanie najnovšej knihy Tomáša Štraussa *Moje Košice* od vydavateľstva Kalligram. Ide o historickú esej o meste a jeho umení, pričom sa opiera o autorove vlastné výskumy a osobné zážitky jedinečnej slobodomyselnej atmosféry Košíc daného obdobia. Tomáš Štrauss, ako kultúrny historik, umenovedec je nesporne jedným z najkompetentnejších znalcov východoeurópskych avantgárd, ich dejín a intelektuálnych súvislostí. Po starobyľých spišských mestách sa koncom 19. storočia dostávajú takto do popredia najmä Košice. Dostavba Dómu sv. Alžbety a rekonštrukcia patricijských domov pristahovala do mesta predstaviteľov rôznych umeleckých cechov. Na vznikajúce národno-historické, krajinárske a portrétno maliarstvo však reaguje nastupujúca moderná myšlienka zásadného odboja. Tiahne sa od Konštantína Kővári-Kačmarika, cez Jasuscha, Bauera, Króna k Jakobymu, až k tým mladším. Prevládajúci sociálny expresionizmus a vypäté utopické vizionárstvo prepájajú pritom domáce tendencie s tým, čo sa v tom čase dialo v okolitých krajinách, ale napríklad i v Mexiku, USA a inde. V čase, keď sa v druhej polovici tridsiatych rokov minulého storočia začína ako národné kultúrne centrum formovať Bratislava, mali už Košice svoj vlastný umelecký zenit za sebou.

Organizátor: **Kalligram, s. r. o.**

Partneri: **Košice 2013, n. o., MK SR**

HUDBA

Novoročný koncert v Bruseli

31. január 2013

Podpredseda Európskej komisie Maroš Šefčovič, mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Slovenskej republiky v Belgickom kráľovstve Ján Kuderjavý, mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec, stály predstaviteľ Slovenska pri Európskej únii Ivan Korčok Vás srdečne pozývajú na veľkolepý Novoročný koncert, ktorý sa uskutoční pri príležitosti 20. výročia vzniku Slovenskej republiky a zároveň otvorenia roku, kedy budú Košice ako historicky prvé slovenské mesto Európskym hlavným mestom kultúry. Záštitu nad koncertom prevzal podpredseda vlády Slovenskej republiky a minister zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky Miroslav Lajčák. V Bruseli zaznejú zlaté slovenské hlasy Adriany Kučerovej, Evy Hornyakovej, Miroslava Dvorskeho, Otakara Kleina. Sprevádzať ich bude legendárny orchester Gustava Broma a dirigent Vlado Valovič. Moderátorom večera bude známy a charizmatický slovenský hlásateľ Ľubomír Bajanič.

Miesto: Flagey, 27/5 Rue du Belvédère, 1050 Brusel

Organizátor: Európska komisia, Stále zastúpenie Slovenskej republiky v Bruseli, Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Bruseli
Partneri: Košice 2013, n. o., MK SR, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR

VIZUÁLNE UMENIE A NOVÉ MÉDIÁ

45

DIG gallery

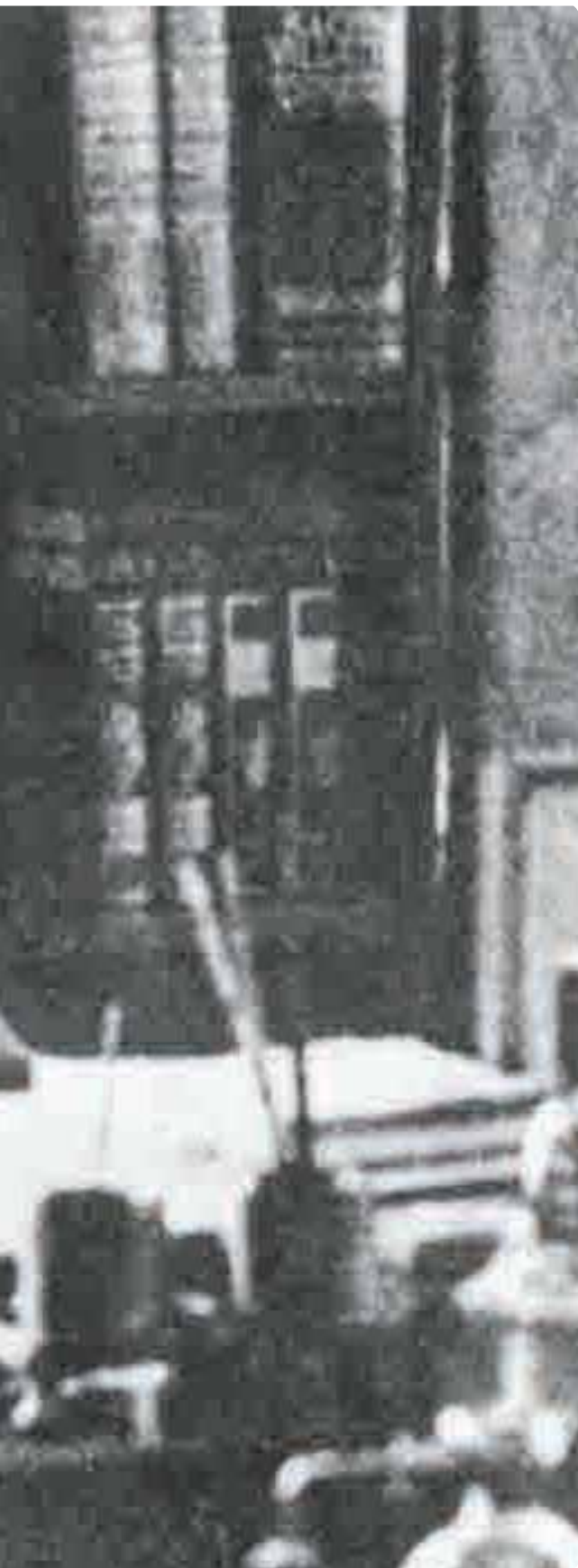
január – december 2013

Vytvorenie galérie nových médií je z pohľadu profilácie prezentačných priestorov súčasného umenia jednoznačnou voľbou. V roku 2010 vznikla v Košiciach iniciatíva DIG, ktorej aktivity v roku 2012 vyústili do projektu DIG gallery. Aj vďaka podpore EHMK 2013 má DIG gallery za sebou rok úspešného fungovania a realizáciu viacerých medzinárodných výstavných formátov. DIG gallery je platforma, spájajúca vedu, umenie a edukáciu, je zameraná na kooperáciu s relevantnými zahraničnými a domácimi partnermi, ako aj na intenzívnu komunikáciu s verejnosťou. Organickou súčasťou projektu DIG gallery je multimediálny festival KINETIX prezentujúci formy kinetického digitálneho umenia a socioartová iniciatíva CUBEE (Cave, Virtual Kulturpark), ktorá konfrontuje súčasného diváka s high-end technológiami.

Miesto: Kasárne/Kulturpark

Organizátor: DIG, o. z.
Partneri: Košice 2013, n. o., mesto Košice, Creative Industry Toolkit 2013, MIT (US), Kibla (SI), FU TU Košice, MK SR a ďalší

LITERATÚRA

**Čím je pre Prahu Kafka,
tým je Márai pre Košice**

január – december 2013

Košický rodák Sándor Márai je osobnosť, ktorá svojou tvorbou a myšlienkami presiahla našu krajinu i kontinent. Jeho diela vyšli v prekladoch v mnohých svetových jazykoch. Opätovné vydávanie Máraiho svedčí o nemalej čitateľskej príťažlivosti autora, ktorý sa radí medzi špičkových svetových spisovateľov. Márai sa vo svojej tvorbe odvolával predovšetkým na meštiansku kultúru a život v rodných Košiciach. Napriek tomu ho slovenský čitateľ takmer nepoznal. Zmeniť sa to rozhodlo vydavateľstvo Kalligram s podporou Košice 2013, n. o., ktoré v rokoch 2010 až 2013 vydá osemnásťväzkový výber z jeho diela. Do roku 2013 boli v rámci projektu vydané tituly: Kniha bylín; Zem! Zem!; Sviece zhoria do tla; Spoveď meštana; Čutora; Rozvod v Budíne; Bejbi alebo prvá láska a Vzbúrenie; Krv sv. Januária; Hlas; Mágia; Denníky I.; Denníky II. V roku Európskeho hlavného mesta kultúry 2013 plánuje vydavateľstvo vydať ďalšie významné Máraiho diela: Posila; Hostovanie v Bolzane; Sindibád sa vracia; Publicistika I.; Publicistika II.

Organizátor: Kalligram, s. r. o.

Partneri: Košice 2013, n. o., MK SR

48

Prechádzky Uličkou remesiel

Rendez-vous s... (slovensko-francúzskou poéziou)

január – december 2013

január – december 2013

Prechádzky Uličkou remesiel sú celoročný projekt neziskovej organizácie KRUK (Košice región umenia a kultúry). V roku 2013 je pripravených niekoľko tematických podujatí, ktorých hlavným cieľom je prinavrátenie života na Hrnčiarsku ulicu v Košiciach a oboznámenie verejnosti s tradičnými remeslami, ktoré v tejto historickej ulici pôsobia. Návštevníci aj obyvatelia Košíc tak na Uličke remesiel zažijú divadelné predstavenia, hudobné vystúpenia, detské hry, remeselnícke dielne, kreatívne workshopy, výstavy obrazov, fotografií a malieb, remeselnícke a handmade trhy a množstvo ďalších aktivít, napr. Use the City, Noc múzeí, Z detektívky do rozprávky, z románu do učebnice; Uličkové šantovisko; Výtvarné umenie na Uličke remesiel; V lavici na Hrnčiarskej ulici; Noc sviečok; Kinoulička. Viac informácií o podujatiach nájdete na www.kruk.sk.

Obsahové zameranie Rendez-vous s... (Slovensko-francúzskou poéziou) opätovne zahŕňa francúzske motívy, s cieľom zdôrazniť kultúrnu spoluprácu dvoch partnerských miest EHMK 2013, Košíc a Marseille. Počas trinástich poetických večerov priblížime účastníkom nielen francúzsku poéziu, ale aj slovenských autorov, v ktorých tvorbe sa objavuje téma Francúzska, respektíve ich diela boli preložené do francúzskeho jazyka. Rozšírenie pôvodnej myšlienky projektu spočíva v prezentácii básnikov, ktorí sa určitým spôsobom viažu ku Košiciam. Na umocnenie estetického a emocionálneho zážitku budú poetické večery, spojené s hudobným sprievodom. Súčasťou projektu budú aj večery spievanej poézie - francúzskeho šansónu - na nádvorí Barkóczyho paláca v Otvorenej zóne - ostrove kultúry. Účastníci podujatí sa môžu tešiť, okrem iného, na prezentáciu tvorby týchto zvučných mien - Paul Verlaine, Charles Baudelaire, Arthur Rimbaud, Ján Smrek, Emil Boleslav Lukáč, Jozef Urban, Valentín Beniak, Guillaume Apollinaire, Jean Cocteau...V prípade súčasných slovenských autorov budú niektoré poetické večery prebiehať formou autorských čítaní.

Miesto: Hrnčiarska ulica

Miesto: Barkóczyho palác, Hlavná 48, Košice

Organizátor: Košice región umenia a kultúry, n. o.
Partneri: Košice 2013, n. o., MK SR

Organizátor: Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach
Partneri: Košice 2013, n. o., MK SR, Francúzska aliancia Košice, Gymnázium Milana Rastislava Štefánika Košice, Konzervatórium v Košiciach, Bocatiana o.z.

Deň Košice 2013 na Huspeninovom festivale

22. – 24. február 2013

Gastronomicko – kultúrny huspeninový festival v partnerskom meste Miškolc je súčasťou miestnych tradícií zimného obdobia. Ponúka možnosť oboznámiť sa s vynikajúcou gastronómiou a pohostinosťou Miškolca. Program gastronomickej časti festivalu zahŕňa prehliadku a ochutnávku širokého sortimentu huspeniny, ale aj iných gastronomických špecialít z blízkeho, aj širokého okolia. Huspeninová burza bude súťažou o najlepšiu huspeninu, vystavenú na festivale.

Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 pri príležitosti usporiadania nového ročníka tradičného huspeninového festivalu a pre upevnenie partnerstva medzi susediacimi mestami na oboch stranách hranice pripravilo sériu výstav v galérii mesta Miškolc - Architekt Ľudovít Oelschläger a tiež výstavu súčasnej mladej vizuálnej tvorby autorov, pochádzajúcich z Košíc. Rovnako svoju tvorbu predstaví aj košické divadlo Thália. Počas soboty 23. 2. 2013 bude v rámci bohatého kultúrneho programu jedno pódium určené pre umelcov a umelecké skupiny z Košíc.

Miesto: **Miškolc, Maďarsko**

Organizátor: **Edit Rózsa**

Partneri: **Košice 2013, n.o., mesto Košice, mesto Miškolc**

Common Creative Košice

február – september 2013

Cieľom projektu je príprava a realizácia zjednocujúcej metodológie a databázy pre zmapovanie kreatívneho a kultúrneho priemyslu. Dalším zámerom je analýza cieľových skupín a ich preferencií, potenciálu mesta a vytvorenie podkladov pre následnú stratégiu vytvorenia kritickej masy, potrebnej pre rozvoj kultúrneho a kreatívneho priemyslu.

Výsledok zmapovania bude publikovaný v niekoľkých podobách

1. knižná publikácia – aby bolo možné ju distribuovať klasickým spôsobom do inštitúcií, ktoré to následne môžu použiť na svoje marketingové účely
2. PDF. verzia – aby bolo možné výsledky jednoducho dostať medzi všetky cieľové skupiny
3. online portál – dynamická verzia mappingu zaručí dlhodobú udržateľnosť projektu

Projekt sa uskutoční nasledovne: prípravné stretnutia, workshopy, focus groups (február - september), príprava jednotnej databázy (október) a spracovanie výstupov publikácia /PDF/ portál (november - december 2013).

Organizátor: **Inštitút kreatívnej ekonomiky**

Partneri: **Košice 2013, n. o., MK SR, OneClick, IT Valley v Košiciach**

VERTIGO

február – december 2013

Projekt VERTIGO je špecifický informačno-umelecký časopis so samostatnou prílohou Veršeonline. Periodikum je zamerané na súčasnú literárno-umeleckú tvorbu. Jeho informačno-edukačný charakter spočíva v podávaní informácií o literárno-umeleckých aktivitách z regiónu východného Slovenska, regiónov Európy, internetových literárnych a umeleckých portálov a osobitne o podobných aktivitách v rámci Európskeho hlavného mesta kultúry Košice 2013. Umelecký charakter spočíva v prezentácii slovenskej a európskej básnickej tvorby tak, aby sa odrážala pestrosť a progresívnosť umeleckých tendencií súčasnosti, aj minulosti. Príloha Veršeonline má charakter samostatnej brožúry – ide o výber z diela významných súčasných európskych umelcov (básnikov). Cieľom projektu VERTIGO je priniesť adresný literárny časopis pre širokú komunitu čitateľov a tvorcov poézie. Na jednej strane je záujmom autorov projektu podporovať nové prístupy a tendencie tým, že časopis ponúkne adekvátny priestor a hodnotenie činností tvorcov a zároveň prezentáciou rôznych literárnych skupín a komunit obohatí a inšpiruje autorov k ďalšej tvorbe a čitateľov k správne mu výberu podľa vlastnej orientácie a záujmu.

Organizátor: FACE – Fórum alternatívnej kultúry a vzdelávania
Partneri: Košice 2013, n. o., MK SR, FF PU Prešov, FF UPJŠ
v Košiciach, Európsky dom poézie Košice

Malé divadlo Kjógenu Brno v Košiciach

3. marec 2013, 26. máj 2013

Európske hlavné mesto kultúry Košice 2013 v spolupráci s organizáciou EU Japan Fest prinesie do Košíc netradičnú divadelnú formu – kjógen. V košickom divadle bude môcť divák ochutnať kúsok japonskej kultúry v podaní Brnenského Malého divadla Kjógenu, ktoré tvorí český dramatik, režisér a mím Hubert Krejčí, japanista Ondřej Hýbl a popredný predstaviteľ kjótskej tradičnej školy Ókura majster Šigejama Šimeha (okrem iného riaditeľ Hereckej asociácie hier nó a kjógen, laureát cien „Za kultúrny prínos prefektúre Kjóto“ a „Za podiel na uchovanie tradičnej kultúry mesta Kjóto“). Kjógen (v preklade „bláznivá“ alebo „pracne vyšperkované slová“) reprezentuje komickú divadelnú formu, ktorá sa vyvinula, rovnako ako divadlo nó, z pôvodne čínskych hier sarugaku. Rozkvet dosiahol tento žáner v polovici 14. storočia a v neprerušenej tradícii funguje do dnešných dní. Slovo „kjógen“ je samo o sebe väčšinou chápané ako výraz označujúci samostatnú komickú divadelnú hru, tradične vkladanú medzi dve hry divadla nó. Od roku 2001 je kjógen ako žáner zaradený na zoznam svetového kultúrneho dedičstva UNESCO ako „Masterpieces of the Oral and Intangible Heritage of Humanity“ (Majstrovské diela ústneho a nehmotného dedičstva ľudstva).

Miesto: **Historická radnica**

Organizátor: Košice 2013, n. o.
Partneri: MK SR, EU Japan Fest, Malé divadlo Kjógenu Brno

Symfonický orchester Miskolc

5. marec 2013

Štátna filharmónia Košice udržuje so Symfonickým orchestrom v Miškolci dlhodobé priateľské vzťahy, na základe ktorých v predchádzajúcich rokoch došlo nielen k výmene orchestrov, ale aj k výmene šéfdirigentov. V roku 2013 sa na abonentnom koncerte predstaví Symfonický orchester Miškolc so svojím šéfdirigentom Lászlóm Kovácsom v programe, v ktorom rezonuje významná udalosť – Košice ako Európske hlavné mesto kultúry 2013.

Program koncertu:

L. Kovács / Adagietto

A. Dvořák / Karneval, predohra

A. Chačaturian / Maškaráda, suita

L. van Beethoven / Symfónia č. 5 c mol „Osudová“

Miesto: Dom umenia, Košice

Organizátor: Štátna filharmónia Košice

Partneri: Košice 2013, n. o., Symfonický orchester Miskolc

Bach: Johannes Passion – koncert Musica ex archivo

16. marec 2013

Koncertné prevedenie Jánových pašii od Johanna Sebastiana Bacha. Dielo s pôvodným názvom PASSIO SECUNDUM JOHANNUM, zložil Bach pre slávnosť Veľkého piatku v roku 1724. Skladba obsahuje recitatívy, árie a zbory v trvaní približne 90 minút. Prvý diel obsahuje dve scény, v údolí Cedron a v paláci veľkňaza Kaifáša. Druhý má tri scény; pred Pilátom Pontským, na Golgote a pri hrobe. Recitatívy sú prevzaté z Evanjelia podľa sv. Jána Apoštola, niektoré poetické texty si pre dielo vybral maestro sám a ako vzor mu mohli poslúžiť buď v tom čase populárne Brockes-Passion od Bartholda Heinricha Brockesa alebo Johannes-Passion od Christiana Heinricha Postela. Vedci zistili, že Bach revidoval pašie niekoľkokrát, kým vznikla finálna verzia diela v r. 1740. V košickej premiére účinkujú: Zbor sv. Cecílie pri Dóme sv. Alžbety, Musica Florea Praha a ich sólisti: Dominika Stráňavská, Júlia Gurbaľová, Markéta Cukrová, František Biroš, Matúš Šimko a Tomáš Král. Diriguje Marek Štryncl.

Miesto: Kostol ev. cirkvi a. v., Mlynská 23 Košice

Organizátor: Zbor sv. Cecílie

Partneri: Košice 2013 n.o., MK SR, Mesto Košice

FILM A FOTOGRAFIA

Febio fest

7. – 11. marec 2013

20. ročník Medzinárodnej prehliadky filmu, televízie a videa – Febiofest 2013 – sa po prvýkrát v histórii tohto celoslovenského podujatia začne v meste Košice, kde sa bude konať od 7. – 11. 3. 2013. Následne sa presunie do Bratislavy (12. – 17. 3.) a od 18. marca zavíta do kín v ďalších piatich regiónoch Slovenska. Jubilejný ročník prinesie kvalitnú a bohatú dramaturgiu, ktorú pripravuje Asociácia slovenských filmových klubov so spoluorganizátorom Slovenským filmovým ústavom a ďalšími partnermi. Atraktívny program bude zostavený z pätnástich filmových sekcií. Divácividia prierez aktuálnou slovenskou a českou hranou, animovanou a dokumentárnou tvorbou z rokov 2012 a 2013. Mnohé z diel prídu osobne uviesť ich tvorcovia. A diváci sa môžu tešiť aj na atraktívne profilové sekcie významných svetových tvorcov a na najnovšie tituly európskej kinematografie, ocenené na najprestížnejších filmových festivaloch MFF Cannes, MFF Berlín, MFF Benátky atď. V rámci partnerstva európskych hlavných miest 2013 Košíc a Marseille, je pripravená prehliadka filmov marseillského režiséra Róberta Guédiguiana, autora 17-tich celovečerných filmových titulov.

Miesto: kino **Úsmev a iné kiná**

Organizátor: **Asociácia slovenských filmových klubov**

Partneri: **Slovenský filmový ústav, Spoločnosť a film, o. z., Art 4 FunStudio, s. r. o., MK SR, Košice 2013, n. o.**

HUDBA

Perly Gotickej cesty

22. marec 2013

Projekt Perly Gotickej cesty – Koncerty v Dóme sv. Alžbety - prinesie do košickej katedrály výnimočný koncert. V pôstnom období pred Veľkou nocou zaznie dielo s pašiovým námetom – Veľkonočné oratórium Josepha Haydna „Sedem posledných slov nášho Spasiteľa na kríži“. Uvedie ho meno svetového formátu: Jordi Savall – známy španielsky violista, dirigent a skladateľ so svojím súborom Le concert des nations, ktorý sa špecializuje na interpretáciu hudby obdobia baroka a klasicizmu. Jordi Savall je držiteľom prestížnych cien Grammy Award 2011 a MIDEM Classical Award 2010. Na svojom konte má viac ako 100 CD, od roku 1998 ich vydáva pod hlavičkou vlastného vydavateľstva Alia Vox. Novozrekonštruovaný Dóm sv. Alžbety, ktorý je jedným z investičných projektov Košíc – Európskeho hlavného mesta kultúry 2013, týmto koncertom dôstojne oslávi veľkonočné sviatky.

Miesto: **Dóm sv. Alžbety**

Organizátor: Košice 2013, n. o.

Partneri: MK SR, Perly Gotickej cesty, n.o., Velvyslanectvo Španielskeho kráľovstva na Slovensku

Milan Sládek: Křížová cesta

21. – 23. marec 2013

Pantomimické predstavenie slávneho míma Milana Sládka na tému Křížovej cesty Ježiša Krista je skvelým doplnením atmosféry a prežívania pôstneho obdobia. Predstavenie Křížová cesta je unikátnym dielom, v ktorom je sugestívnym spôsobom predstavené každé zo štrnástich zastavení, ktoré vypovedajú o posledných chvíľach Ježiša Krista. Atmosféru príbehu dotvára organová skladba z dielne Marcela Dupré s rovnomenným názvom Křížová cesta. Predstavenia budú uvedené netradične v košickom rímskokatolíckom Dóme sv. Alžbety i v gréckokatolíckom chráme Narodenia presvätej Bohorodičky, následne v Prešovskom Chráme sv. Mikuláša a v gréckokatolíckom chráme vo Svidníku. Predstavenie je bez slov, sprevádzané hudbou a tieňohrou. V hlavnej úlohe sa predstaví pán Milan Sládek (1938 Stražnice), známy slovenský mím, choreograf, herec, režisér a pedagóg medzinárodného významu, inicioval vznik Medzinárodného festivalu pantomimického umenia Gaukler, získal cenu hlavného mesta Bratislava, Cenu Ľudovíta Štúra, (2000) a iné.

Miesto: **Dóm sv. Alžbety Košice, chrám Narodenia presvätej Bohorodičky Košice, Chrám sv. Mikuláša Prešov**

Organizátor: **Pressburg production, s.r.o.**

Partneri: **Košice 2013, n. o., Rímskokatolícka cirkev Košice, Gréckokatolícka eparchia Košice, Rímskokatolícka cirkev Prešov, Gréckokatolícka eparchia Prešov v Košiciach, MK SR**

Pentapolitana MUSIC BAND 2013

22. marec 2013

Projekt Pentapolitana MUSIC BAND 2013 je hudobno - súťažný projekt pre nekomerčné hudobné skupiny, ktorého cieľom je podporiť kreativitu mladých hudobných nekomerčných umelcov v rámci programu 3.2 Európskeho Hlavného Mesta Kultúry 2013. Pentapolitana MUSIC BAND 2013 má spojiť mestá východného Slovenska aj hudobnou tvorbou mladých začínajúcich a hlavne nekomerčných hudobných skupín, ktorú odprezentujú v súťažných hudobných predkolách začiatkom roka 2013 v každom meste Pentapolitany a tieto potom postúpia na dvojďňové finálové kolo do Košíc (28. - 29. jún), ktoré sa uskutoční pod holým nebom a bude spojené s kempovaním a inými sprievodnými akciami. Tento festival má za úlohu podporiť mladých muzikantov na ich hudobnej ceste, jednak priestorom na prezentáciu a možnosť koncertovania, možnosti nahratia CD a videoklipu, ale aj podporiť ich medializáciu a dostať ich rýchlejšie do povedomia fanúšikov. Pentapolitana MUSIC BAND 2013 je aj skvelá možnosť podchytiť výborných mladých muzikantov, ktorí často nemajú možnosti a ani finančné prostriedky na to, aby sa sami presadili v hudobnom svete.

Miesto: **22. 3. Košice, 29. 3. Levoča, 19. 4. Bardejov, 26. 4. Sabinov, 24. 5. Prešov**

Organizátor: **ESPRIT Košice**

Partneri: **MK SR, Košice 2013, n. o.**

Young Art Blood

13. 3., 10. 4., 8. 5., 12. 6., 10. 7.,
14. 8., 12. 9., 9. 10. 2013

Projekt Young Art Blood nadväzuje a vychádza z činnosti klubu Wave, ktorý má s projektmi tohto charakteru viacročné skúsenosti. Zámerom projektu je sprostredkovať širokej verejnosti tvorbu a realizáciu mladých umelcov v oblasti tzv. nových foriem umenia. Vytvoriť z klubového priestoru priestor kreatívny a inšpiratívny pre tvorbu a prezentáciu mladých umelcov. Projekt má dve línie: 1. Umelecké performance: Formou špecifických performance sprostredkovať spojenie výtvarného umenia a hudobného vystúpenia. Performance budú predchádzať workshopy, na ktorých účastníci spracujú formou sebe vlastnú danú tému workshopu. 2. VJ battle – originálne live performance. VJing je široké označenie pre „živý“ vizuálny zážitok. Charakteristikou VJing je vytvorenie alebo manipulácia snímok v reálnom čase pomocou technologického sprostredkovania pre divákov, v synchronizácii s hudbou. Zámerom VJ battle je sprostredkovať VJing širokej verejnosti ako jedinečného spojenia hudby (živej alebo reprodukovanej) a vizuálneho vnímania. Pre záujemcov bude organizovaný tzv. VJ workshop pod vedením profesionálneho VJ. Účastníci workshopu následne odprezentujú nadobudnuté zručnosti na live VJ battle.

Miesto: **Klub Wave, Prešov**

Organizátor: **OZ Wave Prešov**

Partneri: **MK SR, Košice 2013 n. o., epresov.com, kamdomesta.sk, Rádio Prešov**

Druhé mestá / Second Cities

marec – november 2013

Projekt Second Cities plánuje predstaviť výsledky doterajšej práce na výstavách v Marseille a v Košiciach a pokračovať v rezidenčných pobytoch slovenských a francúzskych fotografov v oboch partnerských mestách. Výstava v Košiciach predstaví tvorbu Suzanne Hetzel z jej pobytu vo východoslovenskej metropole formou osobného denníka. V Marseille predstavíme v centre mesta fotografie štyroch košických fotografov (Leny Jakubčákovej, Jozefa Jarošíka, Daniely Kapráľovej a Pavla M. Smejkala) z práce o sídliskových štvrtiach v Marseille. Ide o pokračovanie dlhodobého projektu fotografického mapovania dvoch partnerských Európskych hlavných miest kultúry Košice a Marseille-Provence.

Miesto: **Košice, Marseille-Provence**

Organizátor: **Photo ART Centrum, o. z.**

Partneri: **Les Ateliers d'Image Marseille, Východoslovenská galéria Košice, MK SR, Košice 2013, n. o.**

FILM A FOTOGRAFIA

Jakubiskove dni

24. – 30. marca 2013

Jedinečný festival kompletnej filmografie Juraja Jakubiska (narodený 1938 v Kojšove, neďaleko Košíc), jedného z najvýznamnejších slovenských režisérov, scenáristov a kameramanov a významnej osobnosti nášho regiónu a projektu Európskeho hlavného mesta kultúry 2013. Pôjde o maratón Jakubiskových filmov od prvého dlhometrážneho filmu *Kristove roky* (1967) až po posledný historický veľkofilm *Báthory* (2007). Okrem známych filmov budú môcť diváci vidieť aj jeho študentské filmy. Juraj Jakubisko už ako študent na FAMU vytvoril veľmi kvalitné snímky. Projekcie sa uskutočnia nielen v Košiciach, ale aj v ďalších mestách východoslovenského regiónu v rámci projektu *Pentapolitana*. Okrem premietania filmov je pre návštevníkov festivalu pripravených niekoľko sprievodných podujatí. Juraj Jakubisko pripravuje svoju autobiografiu „Živé striebro“, ktorú úplne po prvýkrát predstaví a záujemcov aj osobne podpíše práve v Košiciach. O vývoji a nových trendoch vo filmárskom umení, o jeho bohatých filmárskych skúsenostiach a nielen o tom bude beseda so študentmi umeleckých škôl, filmármi i širokou verejnosťou.

Miesto: kino **Úsmev a iné kiná**, **Barkóczyho palác**

Organizátor: **Košice 2013, n. o.**

Partneri: **Jakubisko film Praha s.r.o., mestá Pentapolitany, mesto Košice, MK SR, Slovenský filmový ústav**

Little Big Make Up

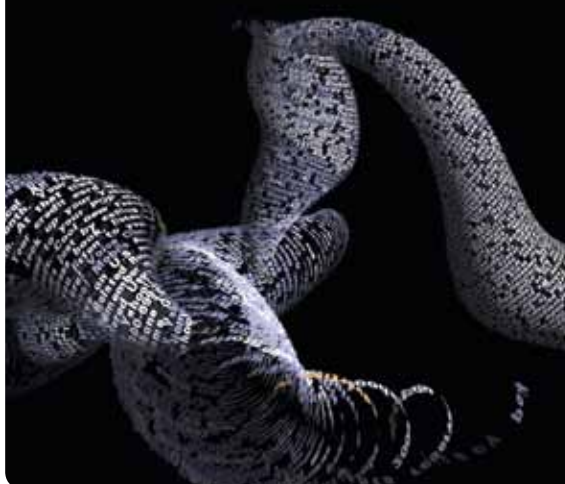
marec – december 2013

Projekt Little Big Make Up je vystupňovaním doterajšej snahy našej malej galérie o zreteľnejší zápis do mapy významných galerijných podujatí v našom stredoeurópskom regióne. Program Make Up Gallery pre rok 2013 sa sústreďuje v prvom rade na import zahraničného špičkového súčasného umenia s jasným zámerom oživiť a motivovať dianie na lokálnej scéne. Predstavuje vzorku umelcov z rôznych krajín, ale aj zo Slovenska a Česka, známych v medzinárodnom kontexte, medzi ktorými vynievajú viaceré hviezdy, ako napríklad Beninčan George Adéagbo, Japonec Kohey Yoshiyuki alebo hviezda berlínskeho Bienale 2012 Joanna Rajkowska. Nechýba ani naša tradičná „rubrika“ vo forme termínu pre výstavu „emergin artist“ - progresívneho mladého umelca, pochádzajúceho z prostredia Košíc. Programový balík Little Big Make Up je v skutočnosti rôznorodým „kokteilom“ s obsahom rôznych tém, prístupov, médií a formálnych odlišností: Jan Jakub Kotík (CZ/USA), Martin Špirec (SK), Jason Sho Green (USA), Katarína Hládeková (SK). Edukatívnu časťou projektu je aj otvorenie umenovednej knižnice so študovňou, sprístupnenou pre širokú verejnosť. Bude obsahovať archív výstavných katalógov a publikácií, ako aj databázu videoartu.

Miesto: **Make Up Gallery, Alvinczyho 18 Košice**

Organizátor: **Make Up Collective**

Partneri: **Hit Gallery, Košice 2013, n. o., MK SR**

Formy novej poézie New Poetry Forms

marec – december 2013

Medzinárodné literárne multimediálne sympóziu New Poetry Forms v roku 2013 pozostáva zo série recipročných prezentačno-diskusných podujatí so zameraním na súčasné podoby, východiská a kontext experimentálnej a elektronickej vizuálnej poézie. Projekt bude prebiehať v reálnom čase prostredníctvom telemostov, paralelne vo vybraných zahraničných mestách. Cieľom je vytvorenie živého komunikačného cezhraničného priestoru, ktorý v tejto oblasti u nás absentuje. Výsledkom projektu bude realizácia série eventov, na ktorých sa zároveň osobne predstavia vybraní zahraniční a domáci umelci, spisovatelia, teoretici a aktivisti. Výstupom projektu bude 3-jazyčný zborník, obsahujúci umelecké diela zúčastnených umelcov ako aj teoretický materiál, týkajúci sa možností budúcej a trvaloudržateľnej spolupráce partnerských miest, najmä na úrovni literárno-umeleckej komunikácie. K výstupom projektu patrí rovnako aj realizácia permanentných intermediálnych, resp. interaktívnych (digitálnych) inštalácií vo verejnom priestore, s dôrazom na nové vizuálne formy súčasnej poézie.

Miesto: **Kasárne/Kulturpark**

Organizátor: **Európsky dom poézie Košice**

Partneri: **Košice 2013, n. o., MK SR, mesto Košice, Poetry Foundation (New York, US), cipM (Marseille, FR)**

Európ. festival školského divadla v španielčine

14. – 19. apríl 2013

Výročná prehliadka najlepších študentských divadelných vystúpení 8 krajín Európy (Slovensko, Bulharsko, Španielsko, Maďarsko, Poľsko, Česko, Rumunsko, Rusko), v ktorých pracujú španielske bilingválne gymnázia, sa po prvýkrát organizuje v Košiciach. Šestnásť súborov, víťazov národných prehliadok, nekonvenčnou a invenčnou formou, vlastnou študentským divadlám, predstaví pestrú mozaiku predovšetkým súčasnej španielskej drámy rozličných žánrov.

Miesto: Štátne divadlo Košice, Historická radnica Košice

Organizátor: Ministerstvo školstva, kultúry a športu Španielskeho kráľovstva – Velvyslanectvo Španielskeho kráľovstva v SR, Gymnázium so slovensko-španielskou bilingválnou sekciov Park mládeže 5, Košice

Partneri: Košice 2013, n. o., Štátne divadlo Košice

Medzinárodná klavírna súťaž Petra Toperczera

18. – 21. apríl 2013

Medzinárodná klavírna súťaž Petra Toperczera Košice sa stretáva s mimoriadnym ohlasom širokej odbornej i laickej verejnosti, zviditeľňuje mesto Košice i Slovensko v zahraničí a do mesta vnáša obrovský umelecký potenciál, kontakty i priateľstvá. Prvý ročník projektu Medzinárodná klavírna súťaž Košice (ďalej len MKS) sa konal v roku 1993. Počet účastníkov je približne 50 – 70 detí, ktoré súťažajú v dvoch kolách, v štyroch vekových kategóriách – od 6 do 17 rokov. Ich majstrovstvo v každej kategórii hodnotí 10 členná porota, pozostávajúca z výrazných medzinárodných osobností klavírneho interpretačného umenia a pedagógov klavírnej hry. Doteraz sa súťaže zúčastnili deti zo Slovenska, Česka, Poľska, ale aj z krajín mimo Európskej únie ako Gruzínsko, Irán, Južná Kórea a Čína. V roku 1998 bola MKS prijatá za riadneho člena Medzinárodnej organizácie EMCY (European Union of Music Competitions for Youth), čím sa značne zvýšil jej kredit v medzinárodnom meradle. Od XIII. ročníka prevezme funkciu odborného garanta a umeleckého riaditeľa MKS Peter Toperczer ml.

Miesto: ZUŠ Márie Hemerkovej Košice

Organizátor: Základná umelecká škola Márie Hemerkovej, Košice
Partneri: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, MK SR, Košice 2013, n. o., Nadácia Pro Cassovia, U.S.Steel Košice, s.r.o., TORY Consulting, OZ Medzinárodná klavírna súťaž, OZ rodičov a priateľov hudby a umenia

Vagón umenia a pohody

28. apríl – 31. december 2013

Košická detská historická železnica je jednou z najväčších atrakcií mesta. Po rokoch úpadku viac ako 30.000 Košičanov a návštevníkov začína železničku vnímať nielen ako industriálne - historickú pamiatku, ale ako nový kultúrny priestor mesta. Desiatky podujatí, zameraných najmä na rodiny s deťmi tvoria unikátnu symbiózu umenia, prírody, histórie a zážitku. Jazdy vláčikom ako z rozprávky sa preto menia na výlety do sveta divadla, kina, hudobných stretnutí, tvorivých dielní a dobrovoľníckeho nadšenia záchrany a obnovy jedinečnej technickej pamiatky. Občianske združenie Detská železnica Košice tak svedomito a invenčne naplňa zámer vybudovať zo železničky miesto stretnutia domácich s návštevníkmi mesta, ktorí prišli za oddychom i kreatívnym a inovatívnym programom. Nový kultúrny bod Košíc sa tak stal aj v tomto kúte Košíc realitou. Z akcií vyberáme: „DIVADELNÉ VÍKENDY NA PERÓNE“ (každú júlovú sobotu) „LETNÉ KINO NA PERÓNE“ (každý augustový sobotný večer) „NOCSVETIEL NA ŽELEZNIČKE“ (5. október).

Miesto: **Detská železnica Košice**, Alpinka, Čermeľ, Čermeľské údolie

Organizátor: **Občianske združenie Detská železnica Košice**
Partneri: **Košice 2013, n. o., MK SR, OZ KHKV, Fundácia Bieszczadskej kolejky Lesnej Poľsko, OZ - Divadlo NEON**

KONVERGENCIE Košice 2013

30. apríl – 2. máj 2013

Medzinárodný festival komornej hudby Konvergencie, ktorý vznikol už v roku 2000, zaznamenal v Košiciach v minulých rokoch výrazný vzostup programu, ako aj záujmu verejnosti i publika. V jeho 5. ročníku sa chce opätovne sústrediť na spoluprácu špičkových slovenských interpretov (mnohí z nich košickí rodáci, či odchovanci košického Konzervatória) a samozrejme prinesie mimoriadne zaujímavých hostí zo zahraničia, špeciálne pre rok 2013. Festival prináša nové projekty aj do ďalších miest Pentapolitany a tak rozširuje možnosti pre ďalšie publikum. Program sa bude niesť v duchu „jednota v rôznosti“. Medzi najvýznamnejšími hosťami budú: svetoznámy vokálny súbor z Británie Hilliard Ensemble, americké sláčikové kvarteto Fine Arts Quartet s violončelistom Robertom Cohenom, ako aj zaujímavý hosť z Nového Zélandu Horomono Horo s maurskou hudbou, či írsky súbor Puck Fair, rómsky projekt After Phurikane, ale aj literárno-hudobné pásmo o Jurajovi Fándlym, maďarského skladateľa Tibora Semzoa a samozrejme aj významní slovenskí interpreti ako Igor Karško, Milan Paľa, Boris Lenko, Nora Skuta a ďalší.

Miesto: **Košice, Kaštiel v Krásnej, Levoča, Sabinov, Prešov**

Organizátor: **Konvergencie - spoločnosť pre komorné umenie (občianske združenie)**
Partneri: **Košice 2013, n. o., MK SR, Maďarský konzulát, České centrum, Nadácia Pontis, British Council, US Embassy**

4 živly – medzinárodný festival tanečnej spolupráce

30. apríl – 8. máj 2013

Projekt 4 ŽIVLY je festival medzinárodnej tanečnej spolupráce. Projekt je venovaný modernému a súčasnému tanečnému umeniu. Počas osláv Dňa mesta Košice sa na javisku predstavia amatérske, poloprofesionálne i profesionálne umelecké súbory a tanečné divadlá. Ich spoločným základom bude svojimi predstaveniami stvárniť 4 živly okolo nás i v nás. V závere projektu sa odprezentuje spoločný umelecký choreografický celok s názvom OFF ? BALANCE ako výsledok spojenia vybraných častí choreografií jednotlivých zúčastnených súborov a nimi stvárnených živlov pod réžiou Attilu Egerháziho (choreograf, režisér), ktoré si zúčastnení interpreti naštudujú pomocou videozáznamu 2 mesiace pred začatím projektu. Podujatie bude sprístupnené pre širokú verejnosť. Účastníkmi festivalu sú tanečné zoskupenia, súbory, tanečné divadlá Európy a Slovenska - South Bohemian Ballet, České Budejovice, ČR; Aymeline Lenay-Ferrandis, Rotterdam, NL; Tanečné divadlo MAXIMVS Brno, ČR; Marek Ranič and company Stuttgart, SRN; DanzAria Montervarchi, Taliansko; Tanečné divadlo Elledanse Bratislava, Tanečné štúdio S Košice, VIVA company Košice.

Miesto: **Hlavná ulica, Dolná brána Košice**

Organizátor: **OZ VIVA – tanečná škola**

Partneri: **MK SR, Súkromné konzervatórium v Košiciach, Kmeťová, Košice 2013, n. o.**

63

Oslavy Dňa mesta Košice

30. apríl – 8. máj 2013

Začiatok mája sa nesie v duchu osláv Dňa mesta Košice, ktoré si pripomínajú udelenie prvej európskej mestskej erbovej listiny Košiciam panovníkom Ľudovítom Veľkým dňa 7. mája 1369. Oslavy sú priam nabité väčšími či menšími podujatiami pre širokú verejnosť a rodiny s deťmi. Tešiť sa môžete na stávanie mája, majáles, trh stredovekých remesiel, historický sprievod, rytierske slávnosti, štvorkilometrový charitatívny beh cez centrum mesta – VSE City Run či prehliadku veteránov. 1. máj je spojený aj s otvorením letnej sezóny Vyhlídkovej veže, Detskej železnice – najstaršej slovenskej parnej mašinky Katky a ZOO Košice. Vyvrcholením podujatia je koncert ku Dňu mesta Košice na Hlavnej ulici. Program doplní zábavná súťaž vo varení gulášu či „Košické Benátky“. Viac informácií nájdete na www.kosice.sk.

Miesto: **Hlavná ulica, Alpinka, Detská železnica, ZOO Košice**

Organizátor: **mesto Košice**

Partneri: **Košice 2013, n. o.**

HUDBA

Hudba medzi Východom a Západom

apríl – november 2013

APRIL

„Hudba medzi Východom a Západom“ (HMOVZ) - medzinárodný koncertný projekt, zameraný na prezentáciu a šírenie svetovej a slovenskej vážnej hudby, ktorého ambíciou je ponúknuť obyvateľom a návštevníkom miest východoslovenského regiónu hodnotné umelecké programy, ktoré budú atraktívne aj v medzinárodnom meradle. Objavná dramaturgická koncepcia bude zdôrazňovať diverzitu európskeho hudobného dedičstva. Udalosťou roku 2013 bude vystúpenie jednej z najlepších huslistiek sveta – Júlie Fischer, ktorú spájajú s Košicami príbuzenské väzby a ktorá sa radí medzi svetovú interpretačnú špičku – ocenenia ako „Umelec roka“ (2007 – The Classic FM Gramophone Awards), „Instrumentalista roku 2008“ (2009 – MIDEM Classical Award) a i. K podujatiu HMOVZ patrí uvedenie jedného z najslávnejších a najobľúbenejších vokálno-inštrumentálnych diel - „Carmina burana“ Carla Orffa. Na realizácii koncertu budú participovať špičkoví interpreti: Maďarský národný filharmonický zbor z Budapešti, dirigent Leoš Svárovský, medzinárodná zostava sólistov a Štátna filharmónia Košice (máj 2013). Ďalším umelcom, participujúcim na projekte HMOVZ, je svetovo úspešný skladateľ, klavirista a dirigent Peter Breiner, ktorý sa narodil v Humennom. Na koncerte v novembri 2013 sa P. Breiner predstaví ako dirigent, skladateľ i klavirista - dve diela Petra Breinera zaznejú premiérov. Súčasťou projektu HMOVZ budú aj koncerty Medzinárodného organového festivalu Ivana Sokola /MOF/.

Miesto: **Dom umenia, Košice**

Organizátor: **SAVRIA, nezisková organizácia Košice**

Partneri: **Košice 2013, n. o., MK SR, Štátna filharmónia Košice**

Zamerané na dizajn FOCUS ON DESIGN

apríl – november 2013

Projekt „FOCUS ON DESIGN 2013“ si kladie za cieľ vytvoriť súbor aktivít v prvej súkromnej galérii architektúry a designu – Creative design Gallery v Prešove tak, aby popularizácia designu a osveta vyústili prostredníctvom tematických súťaží do návrhu originálnych produktov s ich možným reálnym využitím a prípadným zaradením do výroby. Chceme ukázať cestu a metódu, ako dospieť k novým a netradičným produktom. Vytvorením galérie architektúry a designu v Prešove riešime deficit obdobnej inštitúcie v tomto regióne Slovenska, vytvárame platformu na prezentáciu, osvetu, vzdelanie v tejto oblasti. Naším zámerom je aktivizovať tak skupinu tvorcov, ako aj skupinu výrobcov a firiem, ktorí môžu mať záujem o takéto služby. Prostredníctvom tematických výstav a súťaží chceme iniciovať výrobu originálnych výrobkov, ktoré môžu mať uplatnenie v reálnom živote. Chceme podporovať a rozvíjať miestnu produkciu s vyššou pridanou hodnotou. Súčasťou projektu bude aj knižnica designu a architektúry, ktorá bude prístupná širokej verejnosti.

Miesto: Archima Prešov

Organizátor: Archima s.r.o.

Partneri: Košice 2013, n. o., mesto Prešov

PRO-DANCE tanečné workshopy

3. – 5. máj 2013

PRO-DANCE 2013 nadväzuje na pilotný projekt PRO-DANCE, ktorý sa konal 9.-11. novembra 2012. Je to súbor seminárov v oblasti tanečnej tvorby. Zahŕňa edukačné aktivity zamerané na vzdelávanie detí, mládeže a dospelých v oblasti amatérskej umeleckej tvorby, konkrétne semináre v oblasti tvorivých dielní, baletnej prípravy, jazzového tanca, street jazzu, moderného tanca a súčasných techník. Projekt kladie dôraz na rozvoj nových a inšpiratívnych metód a foriem trávenia voľného času s dôrazom na ich výchovno-vzdelávací a kultúrno-spoločenský rozmer. PRO-DANCE 2013 je realizovaný v rozsahu 3. dní (piatok, sobota, nedeľa). Svoje bohaté a profesionálne skúsenosti Vám odovzdajú lektori a choreografi ako Attila Egerházi (Czech South Bohemian Ballet, Česká republika), David Strnad (JAMU Brno, TD Maximvs, ČR), Katarína Štrbáková (Myo clinic Bratislava, Pohybová metóda Gyrokinesis, SR), Mgr.art. Katarína Sninská, ArtD. (Súkromné konzervatórium Kmeťová, Košice, SR) a ďalší.

Miesto: Jumbo centrum, Masarykova 2, priestory tanečných sál Súkromného konzervatória, Kmeťová 23 Košice

Organizátor: OZ VIVA - tanečná škola

Partneri: Košice 2013, n. o. MK SR

Dni Pentapolitany v Košiciach

9. – 11. máj 2013

Mestá z Pentapolitany predstavia na otvorenej scéne na pódiu na Hlavnej ulici v Košiciach svoje najlepšie hudobné skupiny, umelecké súbory a podujatia svojich kultúrnych inštitúcií v programe The best of Pentapolitana. Galaprogram v popoludňajších a podvečerných hodinách bude podporený sprievodnými podujatiami jednotlivých miest. Výstava diela Majstra Pavla z Levoče so seminárom o význame diela Majstra Pavla, výstavou veľkoplošných fotografií Chrámy Pentapolitany Petra Župníka a divadelným vystúpením žiakov Spojenej školy internátnej pre nevidiacich a slabozrakých Život v tmavomodrom svete bude gro podujatí v meste Levoča. Prešov sa predstaví s projektom Slovenský Liverpool, Sabinov s programom Oscarová noc, Bardejov s večerom Mystériá, výstavou o drevených chrámoch na severovýchode Slovenska a seminárom o Leonardovi Stöckelovi. Projekt Historické obce košické o dobových ľudových zvykoch a kultúre v dedinských mestských častiach Košíc bude zastupovať na Dňoch Pentapolitany mesto Košice.

Miesto: **Hlavná ulica v Košiciach**

Organizátor: MsKS Levoča

Partneri: MK SR, Košice 2013, n. o., mestá Bardejov, Levoča, Košice, Prešov, Sabinov

Život v tmavomodrom svete

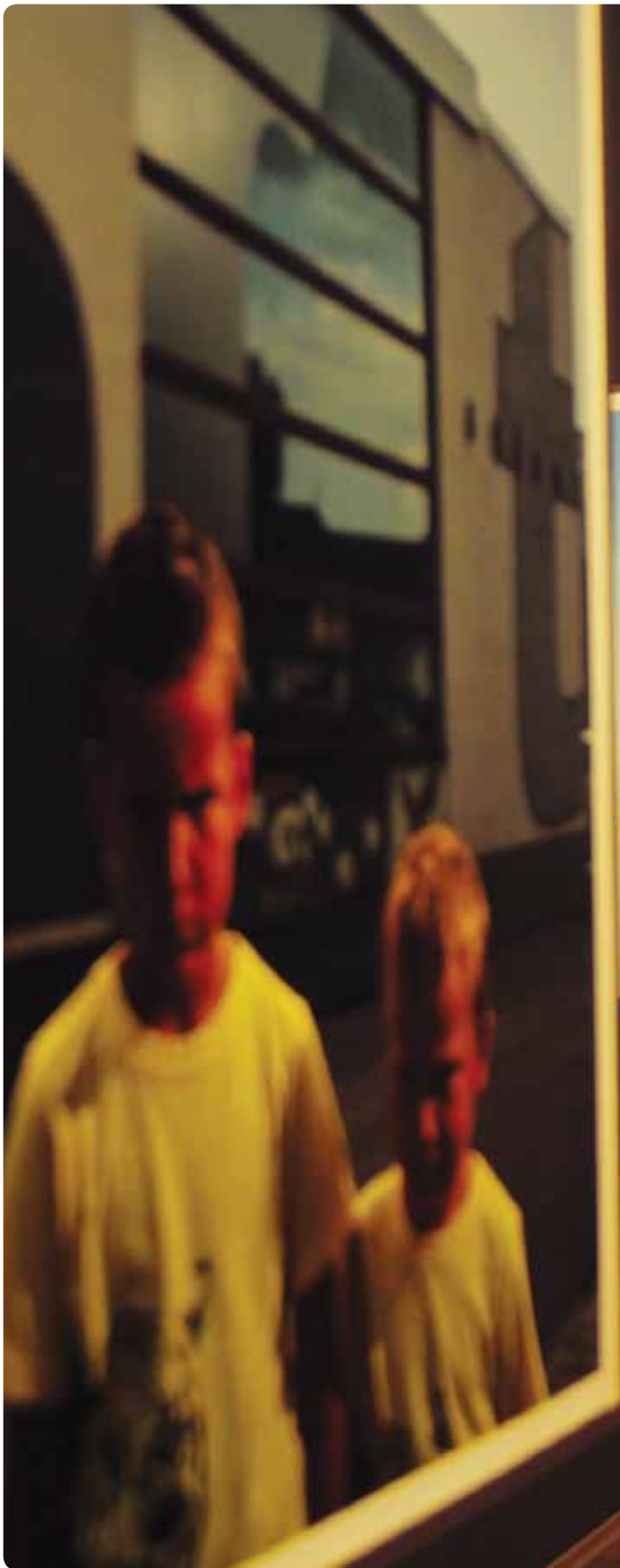
9. – 11. máj 2013

Zámerom projektu je realizovať tvorivé dielne pre zrakovo postihnuté deti. Výsledkom tvorivých dielní s hudobno-dramatickým obsahom bude nácvik programu, s ktorým žiaci vystúpia na Dňoch mesta Pentapolitany. Cieľom projektu je poukázať na rovnocennosť príležitostí pre handicapované deti. V projekte vytvoríme literárnu čítanku pre slabozrakých a nevidiacich, ktorú vydáme cez knižnicu Mateja Hrebendu v Levoči v braillovom písme.

Miesto: **Hlavná ulica v Košiciach**

Organizátor: Spojená škola internátna pre nevidiacich a slabozrakých v Levoči

Partneri: Košice 2013, n. o., MK SR

VIZUÁLNE UMENIE A NOVÉ MÉDIÁ

Architektúra Východu East Side Architecture

máj 2013

Projekt East Side Architecture vznikol s cieľom pokúsiť sa zosumarizovať dosiahnuté výsledky architektov na východe krajiny formou výstavy a publikácie. Začiatkom roku 2012 sa po niekoľkomesačnom výskume a fotozáznamoch významných stavieb podarilo usporiadať originálnu výstavu East Side Architecture, ktorá sa stretla s priaznivým ohlasom doma, aj v zahraničí. Preto sa aktéri projektu rozhodli pokračovať v práci, ktorá by mala vyvrcholiť omnoho väčšou putovnou výstavou a knižnou publikáciou. Výstava East Side Architecture je v pláne na jeseň 2013, následne by sa mala presunúť do Brna, Prahy, Viedne a Berlína. Európsku cestu výstavnej inštalácie bude v týchto mestách sprevádzať aj rovnomená publikácia, ktorá sa stane študijným materiálom pre architektov, bádateľov, ale i tých, ktorí sa zaujímajú o lokálnu stavebnú históriu.

Miesto: **Košice, Brno, Praha, Viedeň**

Organizátor: **UzemnePlany.sk**

Partneri: **Architektonické štúdio Atrium, Košice 2013, n. o., MK SR, vydavateľstvo boomboom, Spolok architektov Slovenska, Peanuts.sk, www.UzemnePlany.sk, doba.sk, Architekt**

70

Historické obce košické

Život na Hrade

9. – 11. máj 2013

máj – október 2013

Podujatie Historické obce košické sa zameriava na konkrétne prelomové dejinné výjavy s jasným vplyvom na tvorbu historických vzťahov medzi Košicami a okolitými dedinami, tiež na dobové ľudové zvyky a kultúru s akcentom na pestrosť národnostného zloženia obyvateľov obcí / Slováci, Maďari, Nemci, Židia, Bulhari/. Návštevníkom ponúka multižánrovú pódiovú prehliadku ako prechádzku dejinami a kultúrou mesta a okolia, často s previazaním na historické udalosti európskeho rozmeru. Podujatie zároveň vytvára prostredie pre interaktivitu diváka a účinkujúcich na košickom trhu vidiečanov s prezentáciami miestnych kultúr od gastronómie s možnosťami vyskúšať si osobne remeslá, rituálne zvyky a pod. až po školu ľudových a historických tancov. Podujatie sa uskutoční dvomi formami - pódiovou prezentáciou s fragmentmi z dejín mesta a jeho obcí a trhovou prezentáciou s priestorom pre každú historickú obec košickú a jej tradičných výrobkov

Pozývame vás stráviť voľné chvíle v krásnom prírodnom areáli Košického hradu. V lone prírody, priamo na starobylom hrade pre vás vyrástol jedinečný areál, ktorý v sebe spája poznanie, relax, šport a kultúru. Príďte sa pokochať výhľadom na Košice z vyhliadkovej veže, užite si niečo z umenia šermu, divadla, hudby priamo v amfiteátri pod holým nebom, presvedčte sa na vlastné oči ako sa žilo v stredoveku vo vojenskom tábore, priučte sa remeslám našich predkov v archeoparku, zažite na vlastnej koži archeologický výskum, alebo len tak relaxujte na posiedkach v lese. Občianske združenie Castellum Cassovia spolu so svojimi partnermi pre vás pripravilo program plný zábavy takmer každý víkend v mesiacoch máj až október. Hradnú sezónu otvárajú Košické hradné slávnosti, pokračovať budeme festivalom stredovekej hudby, festivalom tradičných remesiel, niečo zo života v stredoveku sa dozviete aj z Living history festivalu, pobavíte sa na tradičnom hradnom turnaji. Každý víkend v sezóne je pre vás pripravený program vyskladaný z predstavení šermiarskych skupín, divadla, sokoliarov, hudobných zoskupení a mnoho iného... Cez letné prázdniny pripravujeme pre vaše ratolesti denný prímestský tábor v stredovekom duchu.

Miesto: **Hlavná ulica v Košiciach**

Miesto: **„Košický hrad“ – Košice - Hradová**

Organizátor: **Centrum folklórnych aktivít Slovenska Košice**
Partneri: **MK SR, Košice 2013 n.o.**

Organizátor: **Castellum Cassovia, o. z.**
Partneri: **Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied, Košice 2013 n. o., MK SR, Mesto Košice**

Slovenský Liverpool

10. máj Košice, 8. jún Prešov

Zámer tohto projektu reprezentuje 1. pilier kandidatúry „(NE)OBJAVENÝ DRAHOKAM“ a tým je „Drahokam Európy“, zameraný na profesionálne a amatérske umenie. Hlavnou myšlienkou je predstaviť Prešov ako mesto hudby s dlhoročnou hudobnou tradíciou. V prvej časti projektu, podporeného z prostriedkov EHMK Košice 2013, sme vytvorili antológiu o hudobnom fenoméne Prešova pod názvom „Slovenský Liverpool“, ktorá zmapovala a zanalyzovala históriu a súčasnosť prešovskej hudobnej scény v slovenskom i európskom kontexte. Druhá časť projektu predstavuje samotnú prezentáciu týchto interpretov - sólistov, zborov, hudobných skupín – amatérov i profesionálov, so zapojením a mobilizáciou širokej verejnosti prostredníctvom týchto aktivít:

- vytvorenie veľkého počtu „centier“ hudby (cca 50): na Hlavnej ulici a v priľahlých uličkách, kde sa jednotlivé subjekty predstavujú so svojím repertoárom
- spoločná interpretácia všeobecne známej hudobnej piesne „A od Prešova“: zjednocujúci prvok podujatia, ktorý vytvorí dojem spievajúceho a hrajúceho mesta.

V rámci tejto aktivity počítame aj s početným zastúpením obyvateľstva a pokusom o zápis do Guinnessovej knihy rekordov.

Miesto: **Prešov, Košice**

Organizátor: mesto Prešov

Partneri: Košice 2013, n. o., Pentapolitana, MK SR

Spišský Jeruzalem

16. – 19. máj 2013

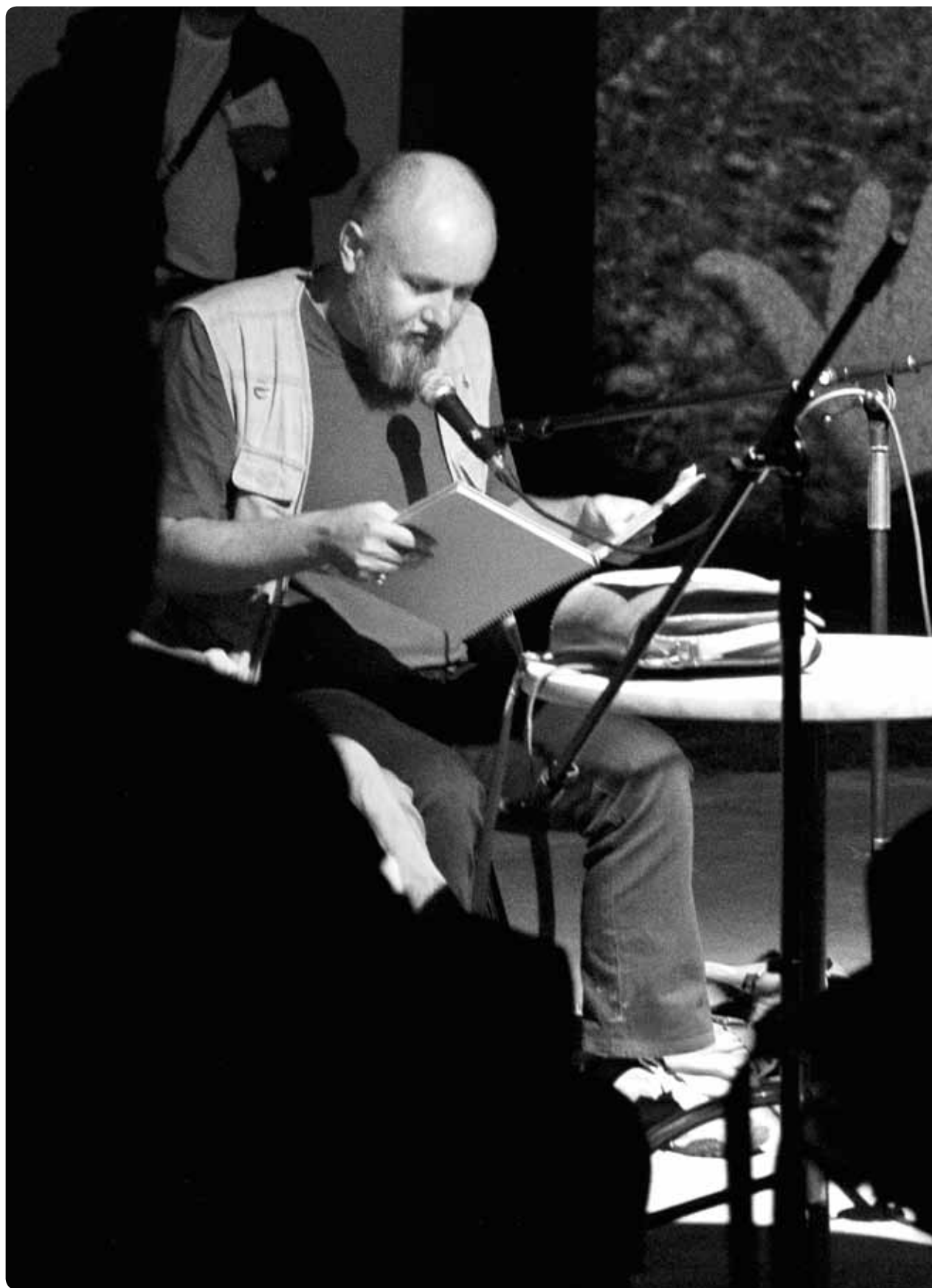
V Spišskej Kapitule a v lokalite zvanej Pažica objavili odborníci unikátnu koncepciu teritória, ktoré pripomína staroveký Jeruzalem. Veriacim v časech, keď boli púte do Svätej zeme kvôli vojne s Turkami problematické, mali umožniť čo najvernejšie prežiť krížovú cestu. Podobná symbolická krajina sa nikde inde na Slovensku nenachádza. Projekt je súčasťou programu Terra Incognita, ktorý pripravuje Košický samosprávny kraj. Symbolické miesta „Spišského Jeruzalema“ v Spišskej Kapitule, na Pažici a Sivej Brade, sa nachádzajú v lokalite svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Toto historické pútnické miesto, na pozadí ktorého sa vypína Spišský hrad, sa nachádza pozdĺž bývalej významnej stredovekej cesty Via Magna, v súčasnosti na turistickej trase Gotickej cesty. „Spišský Jeruzalem“ sa začína Katedrálou sv. Martina v Spišskej Kapitule a končí Kaplnkou sv. Kríža na Sivej Brade. Usporiadanie kaplniek ju zaraďuje k typu Calvario Jerusalem s vyznačenými miestami, spojenými s udalosťami posledných dvoch dní života a smrti Ježiša Krista v Jeruzaleme. Počas štyroch dní sa uskutoční v Spišskom Jeruzaleme kultúrne podujatie s náboženskou tematikou Veľkonočného Trojdnia ako kultúrneho projektu.

Miesto: **Spišská Kapitula**

Organizátor: KSK, PSK

Partneri: Košice 2013, n. o., MK SR, KSK, PSK, Spišské biskupstvo, mesto Spišské Podhradie

LITERATÚRA

Noc literatúry

15. máj 2013

Noc literatúry je jednodňovým sviatkom európskej literatúry. V roku 2013 sa uskutoční už jeho VII. ročník, do ktorého sa zapojí približne dvadsiatka európskych miest. Známe a zaujímavé osobnosti budú čítať literárne texty z diel súčasnej európskej literatúry v netradičnom čase a na netradičných miestach. Výber umeleckých textov má tri línie: slovenská súčasná literatúra, česká literatúra a zahraničná európska súčasná literatúra. Na každom mieste, ktoré sa nachádzajú neďaleko, aby sa k nim divák dokázal dostať pešo, sa číta každú polhodinu od 18.00 do 22.30 hod. Košice 2013 je v spolupráci s občianskym združením Slniečkovo garantom Noci literatúry v celom regióne východného Slovenska.

Miesto: **netradičné miesta v uliciach Košíc, Kaštieľ v Krásnej**

Organizátor: **Slniečkovo, o. z.**

Partneri: **České centrum v Bratislave, Košice 2013, n. o., MK SR**

MULTIŽÁNER

USE THE CITY (Uži si mesto) festival

22. – 26. máj 2013

Festival predstavuje rôzne formy, žánre a podoby umenia vo verejnom priestore. V programe spája prezentáciu tvorby slovenských a zahraničných umelcov, komunitné aktivity, ktoré ponúka laickej verejnosti. Vyzýva svojich užívateľov - obyvateľov Košíc, aby vyšli do ulíc, užili si svoje mesto a začali komunikovať s kultúrou a umením. Festival odštartuje Olivier Grossetete s monumentmi z kartónu. Uvidíte výstavu fotografií Šymona Klimana z projektu V čom si dobrý? Debris Company prináša projekt EPIC, kde sa stretávajú video mapping a fyzické divadlo. Festival vrcholí Nocou hudby a hiphopovou tanečnou súťažou SDK Europe – Slovakia. Nebudú chýbať jedinečné umelecké projekty o chôdzi tzv. „Walk in Progress“. Festival ukončíme konferenciou siete In Situ (26. – 29. máj) na tému „Spoločné mesto a verejný priestor“, kde sa budú prezentovať komunitné umelecké projekty realizované vo verejnom priestore.

Miesto: Verejný priestor – Staré mesto a MČ KVP

Organizátor: Košice 2013 n.o., projekt SPOTs

Partneri: Mesto Košice, Kasárne/Kulturpark, Tabačka Kulturfabrik, Institut Francais de Bratislava, Aupark Košice, Európska komisia, Sieť In Situ, Maďarský kultúrny inštitút, MK SR

LITERATÚRA

Literárny maratón

28. máj 2013 – 29. máj 2013

Nosnou aktivitou Literárneho maratónu 2013 bude, tak ako po iné roky, 24-hodinové nonstop čítanie, tentoraz v novom multifunkčnom priestore knižnice na Hviezdoslavovej 5. Čítať sa bude súčasne i na pobočkách knižnice na sídliskách a vo vybraných lokalitách mesta. Atraktivitu 24-hodinového čítania podčiarkne fakt, že sa na ňom - okrem bežných čitateľov - zúčastnia aj známe osobnosti kultúrneho, politického a spoločenského života, ktorých tvorba alebo život sa viaže ku Košiciam. Po celý čas jeho trvania bude zabezpečený internetový prenos do celého sveta. Novinkou bude rozšírenie čítania mimo priestory knižnice. Keďže desiaty, jubilejný ročník Literárneho maratónu bude tematicky orientovaný na Sándora Máraia, vybrali sme trinásť lokalít, ktoré sa určitým spôsobom spájajú so životom alebo dielom spisovateľa. Magnetom, ktorý by mal prilákať verejnosť na tieto miesta, sú známi košíckí rodáci, ktorí tu predstavia úryvky z jeho tvorby. Našou ambíciou je taktiež priblížiť čitateľom dobu, do ktorej spadajú posledné roky Máraiovho života v Košiciach. O vytvorenie čo najautentickejšej atmosféry sa postará aj vystúpenie dvoch kapiel. Dobový charakter umocnia aj kostýmy hostesiek a moderátoriek z dvadsiatych rokov.

Miesto: **Verejná knižnica J. Bocatia, Hviezdoslavova 5 Košice**

Organizátor: **Verejná knižnica Jána Bocatia v Košiciach**

Partneri: **Košice 2013, n. o., MK SR, Jazzova sekce Praha, Miskolci Városi Könyvtár (Mestská knižnica Miškovec), Východoslovenské múzeum v Košiciach, Stredná súkromná škola filmová v Košiciach, Bocatiana o.z., Hotel Bankov**

Košická noc múzeí a galérií

18. máj 2013

Koncept otvorenia múzeí a galérií v netradičnom večernom a nočnom čase začal vo Francúzsku v záujme spopularizovať činnosť týchto kultúrnych inštitúcií. Už 9. ročník tohto podujatia sa uskutoční na celom Slovensku v rovnaký deň v sobotu 18. mája 2013. V Košiciach sa doň zapojí sedem kultúrnych inštitúcií. Košická noc múzeí a galérií návštevníkom už pravidelne v jednu sobotnú májovú noc ukáže, že múzeá a galérie v Košiciach nie sú iba chladné kamenné inštitúcie, ale úžasné miesta, pulzujúce životom, ponúkajúce možnosť kreatívneho objavovania a zábavného vzdelávania. Od 17-tej hodiny ožijú vo večernom čase ich priestory zážitkovými prehlídkami, živými vystúpeniami a pútavými výstavami. Všetky múzeá a galérie, zapojené do podujatia, budú sprístupnené spoločnou vstupenkou. Tá umožní aj čerpanie zliav vo vybraných podnikoch a kaviarňach, ktoré budú rovnako otvorené hlboko do noci.

Miesto: košické múzeá a galérie

Organizátor: KOŠICE - Turizmus

Partneri: Košice 2013, n.o. , MK SR, Východoslovenské múzeum v Košiciach, Slovenské technické múzeum s Planetáriom, Múzeum letectva, Kaštieľ v Budimíre, Východoslovenská galéria, Múzeum Vojtecha Löfflera, Pamätná izba Sándora Máraiho , Make up gallery, Pyecka Studio, shop & gallery

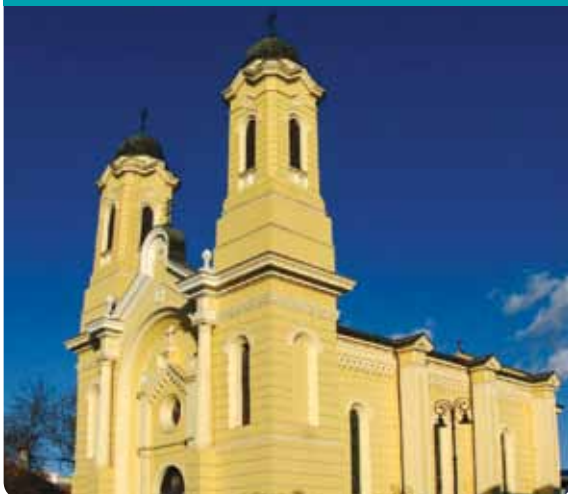
Step by Step

25. máj 2013

Na peróne pôsobí v Košiciach od roku 2005, je jediným nezávislým súborom, ktorý uvádza každoročne nové autorské divadelné inscenácie, organizuje medzinárodné tvorivé stretnutia umelcov z rôznych oblastí zamerané na site specific tvorbu a je zapojeným do viacerých medzinárodných spoluprác na poli nezávislého autorského divadla. Projekt STEP BY STEP je výsledkom spolupráce divadelných skupín Na peróne/SK a Là Hors De/FR. Po štvorročnom úsilí predstavia finálny výsledok svojej tvorby na festivale USE THE CITY 2013. Tejto premiére bude predchádzať tvorivá rezidencia zastrešená Ateliérom 231 v Sottevill/FR. Projekt STEP pracuje s témami: exil, ľudské práva, sloboda, cenzúra. Každá zo štyroch doteraz uvedených premiér v rámci projektu sa upriamila na jednu z nich. STEP je produkciou vo verejnom priestore komunikatívnou v európskom kontexte. Je vizuálnym predstavením s rôznymi hereckými aj umeleckými jazykmi. Prechádza rôznymi časťami verejného priestoru ako reinterpretovanej divadelnej scény.

Organizátor: Divadlo na Peróne

Partneri: Košice 2013, n. o., projekt SPOTs, Là Hors de, MK SR, IN SITU, PLACCC, Atelier 231

Noc kostolov

24. máj 2013

Noc kostolov je príležitosťou spoznať ani nie tak chrámy ako architektonické skvosty mesta a jeho širšieho okolia, ako skôr komunity, ktoré sa v nich stretávajú, delia sa o radosti i starosti svojho každodenného života a pritom nezabúdajú na tú ďalšiu rovinu vlastného života, duchovno. Každý chrám je svedectvom skúsenosti predchádzajúcich generácií: je tu čosi navyše, nie sme sami. Tohto roku 24. 5. večer o 17.00 hodine začnú v jednotlivých komunitách slávnostné bohoslužby a o 18.00 sa rozozvučia zvony chrámov, aby pozvali každého zvedavého človeka a človeka dobrej vôle na stretnutie s dejinami komunity, chrámu, jeho architektonických zvláštností a symbolického jazyka. Nezabúda sa ani na najmenších vo forme workshopov alebo spoločných hier.

Miesto: **košické chrámy**

Organizátor: Gréckokatolícka eparchia Košice

Partneri: Košice 2013, n.o., Filokalia n.o., Vojenský a špitálsky rád sv. Lazára z Jeruzalema, Kresťanské cirkvi pôsobiace na území Košíc

Číta celá rodina

máj 2013

Literárny festival pre malých i veľkých predstaví kvalitnú literatúru očami členov rodiny. Na festival sú pozvané rodiny spisovateľov a ilustrátorov, ktorí sa podieľajú na literárnej tvorbe. Jednotlivé aktivity projektu sú zamerané na spoločné besedy, spojené s autorským čítaním. Ďalšou rovinou festivalu budú tvorivé výtvarné dielne s ilustrátormi a krátke bábkové predstavenie pre tých najmenších. Zámerom projektu je viesť predovšetkým mládež a deti k čítaniu kvalitnej umeleckej literatúry a neformálnymi osobnými stretnutiami so súčasnými tvorcami navrátiť potrebu čítať späť do našich rodín. Z pohľadu spoluvytvárania kultúrneho priestoru Európskeho hlavného mesta kultúry sa festival stane tradičným podujatím v Košiciach.

Miesto: **Knižnica pre mládež mesta Košice, Bábkové divadlo Košice**

Organizátor: Knižnica pre mládež mesta Košice

Partneri: Slniečkovo, o.z., Košice 2013, n.o., MK SR

HUDBA

Tokyo Metropolitan Symphony Orchestra

26. máj 2013

Koncert Tokijského metropolitného symfonického orchestra bude nepochybne jednou z najväčších udalostí Košíc – Európskeho hlavného mesta kultúry 2013. Popredný japonský orchester sa v rámci svojho exkluzívneho česko-slovenského turné predstaví Košiciam po koncerte na Pražskej hudobnej jari, so svojím dirigentom Kazuhirom Koizumim. Sólistkou v Dvořákovom husľovom koncerte bude huslistka Sayaka Shoji. Na medzinárodnej hudobnej scéne sa presadila po triumfálnom víťazstve v prestížnej Paganiniho súťaži (1999), kde zvíťazila ako jediná japonská a zároveň najmladšia umelkyňa v histórii. Spolupracuje s dirigentmi zvučných mien (Sir Colin Davis, Charles Dutoit, Mariss Jansons, Lorin Maazel, Zubin Mehta, Antonio Pappano a pod.), hráva s orchestrami svetovej špičky (Berliner Philharmoniker, Bayerischer Staatsorchester, Israel Philharmonic Orchestra, New York Philharmonic, St. Petersburg Philharmonic Orchestra, Orchestre Philharmonique de Radio France a pod.). V úvode koncertu zaznie ukážka japonskej súčasnej tvorby: skladateľ Kosaku Yamada pri tejto príležitosti skomponoval nové dielo – Predohru D dur. Po Dvořákovom husľovom koncerte bude vyvrcholením večera veľkolepá Piata symfónia Petra Iljiča Čajkovského.

Miesto: **Dom umenia, Košice**

Organizátor: **Košice 2013, n. o.**

Partneri: **MK SR, EU – Japan Fest**

Inovatívne mesto

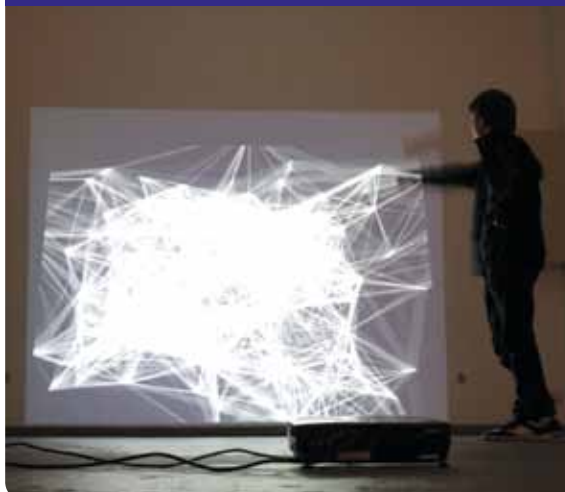
máj – november 2013

Tematika cyklu *Inovatívne mesto 2013* je v súlade s jednou zo strategických priorít mesta a projektu *Košice 2013 - Návrat vody do mesta - Téma VODA A MESTO* sa stala nosnou témou projektu v roku 2012, v roku 2013 chceme v tejto téme pokračovať z hľadiska vody ako urbanistického, spoločenského a kultúrneho fenoménu. Kolokvium a workshopy spadajú do rámca prednáškového cyklu, ktorý spoločne organizujú Francúzsky inštitút na Slovensku a Fakulta umení TU v Košiciach. Tento cyklus nadväzuje na rok 2012, umožní venovať sa rozličným aktuálnym problematikám mestského prostredia formou medziodborových reflexií, ktoré budú môcť priniesť priamy úžitok mestám, ako aj ich urbanistickému rozvoju v budúcnosti.

V rámci projektu sa odohrajú nasledovné aktivity: zafinovanie tém prednášok a tvorivých dielní, vypracovanie programov (do apríla 2013), Kolokvium a prednášky (máj - jún), tvorivé dielne na domovských univerzitách (máj - august), prednášky a študijné cesty (september - november 2013).

Organizátor: **Fakulta umení TU Košice**

Partneri: **Francúzsky inštitút na Slovensku, FA STU Bratislava, Košice 2013, n.o., MK SR**

Open Platform 2013

máj – október 2013

Cieľom projektu je medzinárodná spolupráca na témy, reflektujúce aktuálnu situáciu v oblasti mediálneho umenia a jeho presahov do ostatných odborov, ako architektúra, dizajn či voľné umenie. Plánované workshopy reflektujú aktuálne možnosti a problémy v jednotlivých disciplínach. Výstupy budú prezentované verejnosti samostatne, ale aj v rámci väčších podujatí, ako DAAD Košice, Street art communication či Biela noc. V roku 2013 organizujeme tri workshopy s partnermi z Grazu a Dortmundu. Toto partnerstvo rozšírime o ďalšie školy alebo inštitúcie, ktoré sú v Európe a vo svete známe na poli nových médií ako ZKM Karlsruhe, Ars Electronica Linz, Rotterdam V2, CIANT, Kichen-Budapest alebo Kibla Slovinsko

Časový harmonogram projektu:

Workshop 1: Grasshopper – generatívna architektúra alebo umelecká forma (máj - jún 2013)

Workshop 2: interaktívny design a interaktívne inštalácie (júl - august 2013)

Workshop 3: Free art interface (september - október 2013)

Organizátor: **Fakulta umení TU Košice**

Partneri: **Košice 2013, n. o., MK SR, FH Johanneum Graz, Heimatdesign Dortmund**

Pentapolitana Recitals

máj – október 2013

Občianske združenie Levočské babie leto podporuje kultúrny a sociálny rozvoj Levoče a širokého spíšského regiónu. V roku 2012 sa konal už 5. ročník úspešného medzinárodného hudobného festivalu Levočské babie leto, ktorý pritiahol hudobníkov a návštevníkov z celej Európy. V roku 2013 sa uskutočnia tri recitálové koncerty v mestách Pentapolitany. Zámerom týchto recitálových hudobných turné bude priniesť do miest Košice, Prešov, Sabinov, Bardejov a Levoča koncepty hudby 20. a 21. storočia, ktoré budú hrať hudobní umelci aktívni v Európe so svetovou reputáciou. Predvedú sa Stamicovo kvarteto z Prahy, klavirista Jonathan Powell z Veľkej Británie, vynikajúca klaviristka z Japonska Chisato Kusunoki a iní známi hudobníci, ktorí predvedú diela E. Schulhoffa, C. Ivesa, H. Krasu, E. Suchoňa, K. Szymanowskeho, J. N. Hummela, N. Nedtnera, A. Scriabina, V. Silvestrova, T. Takemitsu, S. Rachmaninova. OZ Levočské babie leto v roku 2013 uvedie balet Sappho v podaní Slovenského národného divadla pod režijným vedením Pavla Uhera.

Miesto: **Levoča**

Organizátor: **OZ Levočské babie leto Levoča**

Partneri: **Košice 2013, n. o., mesto Levoča, Štátna filharmónia Košice**

Miesto: **Levoča**

Projekt SUMO

máj – október 2013

Východné pobrežie sa dlhodobo a programovo zaoberá fenoménom mesta a mestskej kultúry. Projekt SUMO (Spirit of Urban and Metropolitan Organisms) skúma premostiteľnosť jednotlivých mestských stratégií na základe ich fyzických, spoločenských a kultúrnych daností. Dekódovanie mestského ducha je priamym a nevyhnutným aktom, slúžiacim k jeho následnému zveľadovaniu.

Na pochopenie kultúrneho kódu mesta používa niekoľko metód: 1. Urban exploration - mapovanie fyzického priestoru mesta, architektúra, verejný priestor, ľudia 2. Oral-History, zber autentických príbehov o meste a vedomostí, ktoré majú jeho obyvatelia 3. City „Code“ - zmapovanie špecifik mesta, informácií, zvykov, jazyka a vedomia, ktoré existuje v hlavách jeho obyvateľov

Organizátor: **Východné pobrežie**

Partneri: **Košice 2013, n. o., MK SR, ISSS research Marseille, Dům umění mesta Brno, Partizan film, Ubranika, COFO, Fakulta umění TU Košice, Parallaq**

VIZUÁLNE UMENIE A NOVÉ MÉDIA

Verejný priestor inak Public Art Days

máj – august 2013

Medzinárodný projekt, zameraný na súčasné, netradičné spôsoby riešenia verejného priestoru mesta, ktorý otvára diskusiu o jeho ďalšom formovaní a rozvoji. V Košiciach sa verejným priestorom intenzívne zaoberali už v minulosti, keď v 60-tych a 70-tych rokoch vzniklo viacero významných sôch v rámci medzinárodného sympózia. Projekt Verejný priestor inak / Public Art Days nadväzuje na túto tradíciu, ale predstaví aj nové formy sochárskeho umenia 21. storočia. V prvej fáze sa bude venovať revitalizácií už existujúcich plastík a sochárskych diel na území mesta. Cieľom projektu je tiež vytvorenie nových sôch a objektov medzinárodne uznávanými umelcami – Gyula Kosice, Dan Graham, Juraj Bartusz a pod. Ich konfrontácia a dialóg bude odkazom doby a jej vizuálnej podoby. Dôležitým momentom projektu je zvýšenie kultúrneho povedomia širokej verejnosti o súčasných možnostiach a alternatívach riešenia verejného priestranstva.

Miesto: **Mestský park, park Komenského, park Moyzesova**

Organizátor: Košice 2013, n. o.

Partneri: Útvar hlavného architekta mesta Košice, Krajský pamiatkový úrad v Košiciach, MK SR

EKO KONE Prešov

máj – december 2013

Zámerom projektu je výroba prehľadných informačných stĺpov s charakteristickým znakom pre mesto Prešov – hlavou koňa z prírodných materiálov, ktoré by boli rozmiestnené na strategických miestach v historickom centre Prešova. Na stĺpoch budú umiestnené informačné tabule s mapou centra mesta, vyznačenými pamiatkami a turistickými atrakciami (múzeá, galérie, divadlá, reštaurácia a pod.). Každý stĺp bude reprezentovať iného koňa, bude pomenovaný a bude niesť zaujímavosť z histórie alebo súčasnosti tradície chovu koní. Vzniknú tak akési „checkpointy“ – zastávky pri potulkách, pričom ich prepojením vytvoríme zaujímavý okruh po historickom centre Prešova. V tlačenej podobe sa tento okruh ponúka ako nový produkt CR pre turistov vo forme turistickej brožúry. Novinkou a inovatívnym prvkom projektu bude umiestnenie tzv. „QR kódov“, nesúcich elektronické informácie, ktoré budú môcť návštevníci Prešova ľahko prečítať na mobilnom telefóne, notebooku, tablete. Uľahčí im to Wi-Fi prístup, ktorý je na pešej zóne zabezpečený bezplatne.

Organizátor: Mesto Prešov
Partneri: Košice 2013, n. o., MK SR

MAIA / filmové dielne

3. – 7. jún 2013

MAIA WORKSHOPS je pokročilý tréningový program, určený pre scenáristov, režisérov, producentov a vedúcich výroby pri svojom prvom, či druhom projekte. Program s dlhoročnou tradíciou je od svojho vzniku podporovaný fondom MEDIA. Účastníci formou troch týždenných seminárov získavajú zručnosti pre úspešné posunutie ich dokumentárneho, animovaného, alebo hraného filmu cez jednotlivé fázy vývoja, produkcie a distribúcie. Lektori prichádzajú z rôznych krajín Európy a sú to špičkoví profesionáli priamo z odboru, o ktorom prednášajú. Počas jedného roka sa uskutočňujú tri týždenné workshopy, podľa troch fáz vývoja audiovizuálneho projektu: príprava – financovanie – distribúcia. Každý týždenný pobyt sa koná v inej krajine Európskej únie. Touto cestou má každá organizátorská krajina možnosť predstaviť svoj audiovizuálny priemysel pred európskou producentskou špičkou zajtrajška. Workshop v Košiciach je zameraný na tému financovania filmov. Workshop je limitovaný pre zhruba 20 účastníkov z celej Európy, vybraných na základe kvality projektu, životopisu a motivačného listu. Očakávame, že zo Slovenska ako organizátorskej krajiny sa zúčastnia 3-5 mladí producenti, scenáristi a režiséri. Hlavným cieľom účasti je zaradenie sa do funkčných európskych producentských sietí.

Miesto: Košice

Organizátor: ARTICHOKE s.r.o.
Partneri: Košice 2013, n. o., MK SR, Maia Workshops, MEDIA (European Commission), Audiovizuálny fond, Slovenský filmový ústav, Pro Slovakia

Supertrieda Košice 2013

5. – 6. jún 2013

Supertrieda, ktorá ponúkne v roku 2013 vystúpenie tried základných a stredných škôl z celého Slovenska v Košiciach, je dlhodobo existujúca celoslovenská umelecká súťaž. Projekt prispieva k zvyšovaniu kreditu umeleckej výchovy na školách, skvalitňovaniu výučby výtvarnej, hudobnej, telesnej a etickej výchovy i slovenského jazyka a obohacuje tieto predmety o prácu s multimédiami. Projekt je rozšírený o spoluprácu s umeleckou obcou, ktorej začlenenie do školských reálíí vytvára prostredie pre neformálne vzdelávanie a rozvoj tvorivosti.

Miesto: **Historická radnica mesta Košice**

Organizátor: **OZ Supertrieda**

Partneri: **Košice 2013, n. o., projekt SPOTs**

87

Balónová fiesta Košice

5. – 9. jún 2013

Už 20.ročník medzinárodnej balónovej fiesty potvrdzuje tradíciu a spätosť balónov s Košicami. Balónová fiesta je podujatím športovo-zábavného charakteru, na ktorom sa stretávajú priaznivci vzdušných korábov zo Slovenska, ale aj zahraničia. Zabáva Košičanov a propaguje nielen balónové lietanie, ale aj mesto Košice a Slovensko. Balóny zaplavajú oblohu nad Košicami v ranných a podvečerných letoch z viacerých štartovacích plôch v blízkosti centra mesta.

Organizátor: **ADS ballooning, s.r.o. Košice**

Partneri: **Košice 2013, n. o.**

15. Európske banícke a hutnícke dni

6. – 9. jún 2013

Ide o 15. medzinárodné stretnutie európskych baníckych a hutníckych miest. Toto podujatie je organizované v rámci medzinárodnej organizácie VEBH, ktoré historicky siaha až do 60-tych rokov minulého storočia. Tieto stretnutia boli organizované výlučne v krajinách západnej Európy, kde tradície baníctva a hutníctva dodnes požívajú vysokú úctu. Na území štátu bývalého socialistického bloku bolo takéto stretnutie organizované v roku 2010 v Pécsi (MR), naposledy bolo stretnutie európskych baníkov a hutníkov v roku 2011 v holandskom Heerlene. Na týchto tradičných stretnutiach bývajú oživené tradičné banícke a hutnícke slávnosti (šachtág, prijímanie nových Združení do VEBH, stužkovanie zástav, výstavy minerálov, obrazov a fotografií s baníckou a hutníckou tematikou, tradičné banícke dychovky, spevokoly, pochod v slávnostných uniformách, odovzdávanie vyznamenaní a pod.) Súčasťou stretnutia bude aj medzinárodná odborná konferencia s témou baníctva a hutníctva a fakultatívne výlety do blízkeho okolia, zamerané na baníctvo a hutníctvo (Medzev, Zlatá Idka, Solivar a pod.)

Organizátor: Združenie baníckych spolkov a cechov Slovenska
Partneri: Mesto Košice, Košice 2013, n. o.

VIRVAR – Dni bábkového divadla a hier pre rodiny

6. – 10. jún 2013

Ako jediné podujatie svojho druhu v regióne východného Slovenska si kladie za cieľ sprístupnenie a priblíženie najnovších trendov v špecifickej bábkovej divadelnej tvorbe rodinám, širokej laickej i odbornej verejnosti prostredníctvom bábkových predstavení, workshopov, medzinárodnej konferencie a edukačných hier s presným vekovým zameraním. Nultý ročník podujatia sa ako sprievodné podujatie EHMK 2013 uskutočnil v júni 2012. Prvý ročník bude vychádzať z tradícií bábkového divadla a jeho nových foriem, ktoré bude prenášať do verejných priestorov a Ostrovov kultúry - otvorených zón, ktoré ponúknu netradičný priestor na prezentáciu netradičných foriem bábkového divadla s využitím ich genia loci. Dramaturgia festivalu bude postavená na rozšírení počtu krajín, z ktorých budú pozvaní účinkujúci a tým potvrdí svoj medzinárodný status a nadviaže na historicky danú multikultúrnosť mesta. Podujatie by malo prehĺbiť ponímanie bábkového divadla ako modernej formy umenia nielen pre deti, ale aj pre mládež a dospelých. V závere podujatia odborná obec zhodnotí vývoj a smerovanie bábkového divadla počas medzinárodnej dvojdnovej konferencie.

Miesto: **Bábkové divadlo, Alžbetina 38, Košice a verejný priestor - Hlavná ulica, Košice**

Organizátor: Občianske združenie pri Bábkovom divadle v Košiciach
Partneri: Bábkové divadlo v Košiciach, Košice 2013, n. o., MK SR, mesto Košice, KSK

Señora – DJZ Prešov

7. jún 2013

Divadlo Jonáša Záborského v Prešove pripravuje na záver divadelnej sezóny 2012/2013 autorský projekt z pera lvevy Horváthovej: Señora - o životnom osude mexickej maliarky Fridy Kahlo. Dátum svojho narodenia si upravila tak (7. júl 1910), aby sa zhodoval s rokom začiatku Mexickej revolúcie. Priala si, aby sa jej narodenie symbolicky zhodovalo s rokom, kedy sa začalo rodiť aj moderné Mexiko. Jej práca bola silne poznačená mexickou kultúrou. Je charakterizovaná ako naivné, folklórne alebo surrealistické umenie. Frida Kahlo mala pohnutý osud. Ako osemnásťročná prežila vážnu dopravnú nehodu, z ktorej sa síce po čase (a po tridsiatich piatich operáciách) zotavila, do smrti však trpela intenzívnymi bolesťami a neschopnosťou počať dieťa. Trpela samotou a bola známa posadnutosťou svojím doráňaným telom, ktoré často zvečňovala v autoportrétoch: „Maľujem samu seba, lebo som tak často sama a preto, že samu seba poznám najlepšie.“ Životný príbeh Fridy Kahlo uvedie Divadlo Jonáša Záborského v réžii Mariána Pecka v slovenskej premiére 7. júna 2013 na Malej scéne DJZ Prešov.

Miesto: **Divadlo Jonáša Záborského, Malá scéna**

Organizátor: **Divadlo Jonáša Záborského**
Partneri: **Košice 2013, n. o., MK SR**

Oscarové mesto Sabinov

14. – 16. jún 2013

Dlhodobý projekt, ktorého cieľom je podpora pôvodnej umeleckej tvorby miestnych obyvateľov, sa koná tradične v Sabinove. Na pozadí významnej umeleckej udalosti - nakrúcania filmu *Obchod na korze*, ktorý ako jediný slovenský film získal Oscara – sa v meste organizujú originálne umelecké aktivity, do ktorých sa zapájajú tvorcovia z regiónu. V minulých ročníkoch sa počas projektu Oscarové mesto vytvorili krátke filmové dokumenty, fotografický dokument *City Report*, realizovalo sa plenérové podujatie *Oscarová noc*, zriadila sa pamätná *Oscarová sieň*. V roku 2012 v rámci projektu *Oscarové mesto Sabinov* sa uskutočnila filmová prehliadka pod názvom *Exotika východu*. Projekt *Oscarové mesto* chce svojimi aktivitami zvýrazňovať jedinečnosť umelca a jeho tvorby.

Miesto: **Sabinov**

Organizátor: **MsKS Sabinov**
Partneri: **Košice 2013, n. o., MK SR**

FILM A FOTOGRAFIA

IXX. ročník medzinárodného festivalu lokálnych televízií

11. – 15. jún 2013

Devätnásty ročník medzinárodného festivalu lokálnych televízií je jedinečný svojho druhu v Európe. Súťaž o prestížne ocenenie Zlatý žobrák prináša to najhodnotnejšie a najkvalitnejšie z produkcie nielen lokálnych televízií, ale aj produkčných spoločností a mladých autorov. Filmový festival Európa na plátne predstaví v niekoľkých košických kinách výber najzaujímavejších filmov z celej Európy a umožní divákovi vidieť filmy, ktoré v bežných kinách nenájdú. Sprievodné kultúrne podujatia pod názvom Esencia Košíc predstavujú osobnosti európskej a svetovej kultúry a filmového umenia: Melinu Mercouri, Charlieho Chaplina, režisérske osobnosti, hudobníkov, hercov, tanečníkov a ďalších umelcov. Tematicky zameraný Višehradský a Balkánsky dvor a projekt pod názvom Susedia oživia mestské priestory, otvorí ulice a dvory pre ľudí, vytvorí miesto pre aktiváciu všetkých zmyslov. Festival ponúka pohľad na Európu neznámu a nepoznanú, Európu jedinečných hodnôt. Informácie a podrobný program o festivale na www.festival.sk

Miesto: **košické kiná a mnoho ďalších priestorov**

Organizátor: **Nadácia City TV**

Partneri: **Košice 2013, n. o., MK SR, Kasárne/Kulturpark**

IMAGINACIE

DIVADLO

IMAGINÁCIE

13. 6. – 15. 6. Košice, 17. 6. Levoča,
19. 6. – 20. 6. 2013 Prešov

IMAGINÁCIE je multižánrové plenérové site-specific predstavenie, ktoré využíva jedinečnú atmosféru prírodnej či mestskej nočnej scenérie. Sú spoločným dielom domácich a európskych umelcov, nezávislých divadiel i ďalších organizácií. Na Slovensku je to unikátny projekt, ktorý začalo realizovať Staromestské divadlo pred 3. rokmi. Každý ročník má nosnú tému- príbeh, ktorý spoluvytvárajú všetci zúčastnení aktéri v mnohých vizuálne atraktívnych obrazoch. Počas 90-minútového predstavenia sa diváci presúvajú spolu s účinkujúcimi na ploche cca 1 km², pretože obrazy sa odohrávajú postupne na viacerých scénach. V Imagináciách 2013 sa diváci stanú súčasťou „Stvorenia svet(l)a“ - nadčasového príbehu o zrode života, kde voda, vzduch, oheň i zem sú miestom, kde prebieha večný súboj dobra a zla. Kde zvieratá, rôzne príšery, ľudské i anjelské bytosti bojujú s pokušením ovládnuť svetlo a jeho prostredníctvom ovládnuť svet. Imaginácie pomocou vzdušnej akrobacie, tanca, tieňového divadla, hudby, projekcie a mnohých ďalších efektov - vtiahnu divákov cez pootvorené dvere fantázie do čarovného sveta mystiky, nadprirodzených výkonov i „zázrakov“. Významným momentom projektu je medzinárodná tvorivá spolupráca. Imaginácie totiž vznikajú postupným spájaním jednotlivých častí príbehu, ktorého konečná podoba sa dotvára pri spoločných skúškach a workshopoch.

Miesto: **Mestský park Košice, Nám. Majstra Pavla Levoča, Hlavná ulica Prešov**

Organizátor: **Združenie Staromestské divadlo**

Partneri: **MK SR, Košice 2013, n. o., mesto Košice, Koalícia 2013+, Francúzska aliancia, mesto Prešov, KSK, mesto Levoča, Art Prometheus n.o., Compagnie Les Philébulistes**

Košice Gurmán Fest

21. – 23. jún 2013

Jedlo ako umenie, ako zážitok a proces tvorby je filozofia, ktorou sa inšpirujeme i v Košiciach. Nachádza sa tu stále viac reštaurácií, ktoré majú ambíciu rozvíjať zážitkovú gastronómiu. Cieľ je jasný: vytvoriť z Košíc baštu kvalitnej gastronómie európskeho významu. Festival výnimočných chutí, ktorý nadväzuje na tradíciu podobných festivalov vo Viedni, Prahe a Bratislave, približuje zážitkovú gastronómiu formou prezentácií košických reštaurácií a hotelov. Doplnkom degustovania kulinárskych lahôdok a vynikajúceho vína je bohatý sprievodný program, v ktorom tí najlepší šéfkuchári, barmani a someliéri z celého Slovenska predvedú svoje umenie v jedinečných show. V roku 2013 bude tento program prepojený s umeleckým smerom "foodart" a svoje kulinárske umenie predvedú celebrity z oblasti gastronómie, „michelinovi“ šéfkuchári z kulinársky výnimočného regiónu, ktorý je pre rok 2013 rovnako Európskym hlavným mestom kultúry – z Marseilles Provence. Pre najmenších sú pripravené tvorivé dielne a festivalové večery spríjemnia živé vystúpenia. Vychutajte si Košice!

Miesto: **Areál Botanickej záhrady UPJŠ, Mánesova 23**

Organizátor: **KOŠICE - Turizmus**

Partneri: **Gurmán na Slovensku, Košice 2013, n. o.**

Taiwanský kultúrny deň

23. jún 2013

Svetoznáma GUOGUANG OPERA COMPANY z Taiwanu prinesie na Slovensko svoju klasickú operu Kráľ opíc. Hlavná postava sa zrodí z úlomku kameňa, neskôr sa zázrakom premení na opicu. Opičí kráľ je natoľko smelý, že vtrhne do Nebeského paláca a sám sa vyhlási za Nebeského nesmrteľného. Takto sa začína jeho príbeh, plný dramatických zvrátov. V kombinácii so základnými pekingskými opernými figúrami, opičie charakteristiky nielen stupňujú divadelnosť produkcie, ale tiež parafrázujú náš každodenný život a nastavujú zrkadlo ľudským emóciám. Okrem tradičnej spievanej časti sa stretne s množstvom ukážok bojových umení. Toto exotické, akciou nabité predstavenie svojím vyznením osloví všetky generácie. Na podčiarknutie významu tohto, pre európske publikum mimoriadne zaujímavého predstavenia, sme zaradili do ponuky stretnutia v rámci Taiwanského kultúrneho dňa aj malú prezentáciu výtvarných umelcov Taiwanu a krajín V4 s prepojením na vinársku tradíciu oblasti Tokaja.

Miesto: **Štátne divadlo Košice**

Organizátor: **Taipei Representative Office, Bratislava**

Partneri: **Európske fórum vinnej kultúry, Združenie Tokajská vína cesta, Štátne divadlo Košice, Košice 2013, n. o.**

HUDBA

Koncerty porozumenia

24. – 25. jún 2013

V rámci 6. Koncertov porozumenia sa uskutoční stretnutie špičkových hudobníkov z Maďarska, Slovenska, Poľska a z Čiech so zapojením divadelných a multimediálnych prvkov. Dva Koncerty porozumenia podpora multikultúrny dialóg so zapojením rómskeho etnika a budú šíriť myšlienku porozumenia medzi národmi a štátmi. Obsahom prvého koncertu bude jedinečná individualizácia rómskej kultúry v osobe legendárneho jazzového hudobníka z Maďarska, Bélu Szakcsi Lakatos. Jeho partnermi budú Krzysztof „Puma“ Piasecki (gitara) z Poľska, Csaba Csendes (bicie) z Maďarska, Adrián Harvan (saxofón) a Martin Marinčák (kontrabas) zo Slovenska so spoluúčasťou Ľudového a tanečného orchestra Konzervatória na Exnárovej ulici č.8 v Košiciach. Druhý koncert prinesie v Košiciach i v celoslovenskom meradle nevídaný sviatok klavírnej hudby. V Dome umenia sa predstaví výkvet slovenského, poľského a maďarského klavírneho umenia, konkrétne náš Ivan Gajan, Adrienne Hauser (Maďarsko), Joanna Domańska (Poľsko) a klavírne duo Nora Skuta – Miki Skuta (Slovensko) s dielami od B. Bartóka, F. Chopina, F. Liszta, W.Lutoslawského, K. Szymanowského a I. Zeljenku. Sólové vystupy popredných klavírnych umelcov nie sú u nás častým javom, preto aj druhý koncert sľubuje mimoriadny hudobný zážitok.

Miesto: **Dom umenia, Košice**

Organizátor: **MUSA NOSTRA, n. o.**

Partneri: **Konzervatórium na Exnárovej ulici č. 8 v Košiciach, Košice 2013, n. o., MK SR**

HUDBA

95

Šengenský poludník

29. jún – 6. júl 2013

Medzinárodný festival mládežníckych orchestrov a zborov. Cieľom projektu je prostredníctvom festivalu a klasickej hudby spojiť mladých ľudí – umelcov symfonických a komorných orchestrov, speváckych zborov, klasických tanečných a baletných súborov vo veku 14-26 rokov z oboch strán Schengenskej hranice. Zámerom projektu je, aby sa vzájomne spoznávali a spoznávali svoje tradície, kultúru, umenie a vymieňali si skúsenosti. Zároveň, aby spoločne vytvorili veľký medzinárodný orchester a zbor, s ktorým počas festivalu naštudujú koncertný program, tanečné predstavenie a vystúpia na viacerých záverečných koncertoch a týmto spôsobom budú búrať nezmyselné hranice medzi mladými ľuďmi. Okrem toho sa prostredníctvom festivalu s viac ako 25. koncertmi jednotlivých súborov oživi klasickou hudbou multikultúrny región, ktorého Košice ako EHMK sú určitým geografickým centrom.

Miesto: **Košice, Trebišov, Jasov, Vysoké Tatry, Veľké Kapušany, Užhorod, Miskolc, Lipany, Humenné**

Organizátor: **Sláčikový orchester MUSICA IUVENALIS**

Partneri: **Košice 2013, n. o., MK SR, mesto Košice, Francúzska federácia Eurochestreries, KSK**

VIZUÁLNE UMENIE A NOVÉ MÉDIÁ

Návrat vody do mesta

22. – 23. jún 2013

Projekt Návrat vody do mesta sa zaoberá významom návratu vody do bývalého koryta rieky Hornád, ktorá ešte v 70-tych rokoch tiekla centrom Košíc. Prostredníctvom umenia, diskusií a vypracovanej filozofie, v spolupráci s rôznymi slovenskými a medzinárodnými umelcami, mysliteľmi, historikmi, architektmi a obyvateľmi mesta chce poukázať na problematiku a podnietiť o nej verejnú diskusiu. Dvadsaťštyrihodinová multižánrová umelecká performance v júni 2013 Košičanom symbolicky vráti do centra vodu. Cieľom projektu je reflektovať význam, potrebu a využitie vody v meste prostredníctvom rôznych zvukových inštalácií, divadelných a tanečných predstavení, hudobných projektov a umeleckých intervencií. Projekt sa odohráva v rámci línie Košické živly – svetlo, voda a zvuk.

Miesto: Mlynský náhon, Mestský park

Organizátor: Košice 2013, n. o.

Partneri: mesto Košice, BONA FIDE, o.z., Tabačka Kulturfabrik, Fakulta umení TU, MK SR

HUDBA

CASSOVIA FOLKFEST

26. – 30. jún 2013

CASSOVIA FOLKFEST nadväzuje na dlhoročnú tradíciu konania folklórnych podujatí v metropole východného Slovenska, v meste Košice. Medzinárodný festival je prezentáciou tradičnej ľudovej kultúry Slovenska a iných národov pre širokú verejnosť (súbor Železiar, mužský spevácky súbor RUSINIJA a pod). Prináša aj iné ako folklórne žánre, napr. country tance, írské tance, hip-hop, orientálne tanečnice, mažoretky, historický šerm a základné umelecké školy z Košíc a okolia. Striedajú a prelínajú sa scénické a nescénické programy v Amfiteátri, na Hlavnej ulici, v Štátnom divadle a Jumbo centre. Najväčším úspechom a pýchou festivalu je Jarmok remesiel, ktorý si získava veľké množstvo priaznivcov tak na strane návštevníkov, ako aj predajcov. Divácky najviac navštevovaný Nočný fakľový sprievod zahaľuje Hlavnú ulicu do svetiel z faklí, do zvykov Jánskej noci. Nič podobného sa neorganizuje v celom stredoeurópskom priestore. V rámci festivalu nechýba priestor pre Tanečný dom pre všetkých, ktorí si chcú vyskúšať či naučiť sa tancovať slovenské, ale aj zahraničné ľudové tance. Festival je obohatený aj o ďalšie aktivity, ako sú Gastrofest, výuka ľudových remesiel, gazdovský dvor, tvorivé dielne pre deti a prezentáciu ďalších kultúr z rôznych svetových destinácií.

Miesto: **Košice - Amfiteáter, Hlavná ulica, Štátne divadlo, Jumbo centrum**

Organizátor: **Umelecká a reklamná agentúra KULTOBIN spol. s r. o.**
Partneri: **Dom ľudového tanca, o. z. Košické folklórne štúdio, Súkromná ZUŠ Vlada Urbana, Košice 2013, n. o., MK SR**

Čítanie v piesku času – Kaštieľ v Krásnej

jún – október 2013

Libretom projektu je "čítanie" v prepojení na rôzne etapy histórie od gréckej mytológie, stredovek až po súčasnú tvorbu známych, aj menej známych autorov. Priestor dostanú aj umelecké diela najmenších autorov, ako vnímajú históriu a súčasnosť svojimi očami.

Čítania sú plánované v 4 základných kontextoch:

Čítanie v piesku – animačné programy a tvorivé dielne sú orientované na rozvoj vizuálnej gramotnosti, komunikácie, tvorivosti, tradície očami súčasnosti a predstavenie kultúry a histórie regiónu.

Hľadanie múz – cyklus deviatich podujatí, počas ktorých budú predstavené jednotlivé múzy gréckej mytológie – ochrankyne umenia a vedy (poézie, tanca, hudby, eposu, komédie, tragédie...).

Noc zázrakov – čítane v knižnici Kaštieľa a pred Kaštieľom počas noci pri sviečkach v prepojení s festivalom historickej hudby. Akcia bude mať nádych histórie, záhadnosti, stredovekého štýlu.

Tradície očami súčasnosti – výstava – expozícia historických a umeleckých artefaktov a predmetov v časti kaštieľa bude priestorom pre čítanie príbehov zo života našich predkov, ktoré budú následne stvárnené do diel najmenších zúčastnených.

Miesto: **Kaštieľ v Krásnej nad Hornádom**

Organizátor: **Zachráňme Kaštieľ v Krásnej, n.o.**
Partneri: **Košice 2013, n. o., MK SR**

POKE festival

14. – 15. jún 2013

Tento dvojdňový multižánrový open air festival prezentuje produkciu, aktivity a smerovanie významných lokálnych iniciatív a organizácií (kultúrnych priestorov, hudobných klubov, divadelných, výtvarných a literárnych skupín,...) angažujúcich sa v rôznych formách umenia v oboch metropolách východného Slovenska - Košice a Prešov. Ich rôznorodosť zamerania a mnohoročné skúsenosti garantujú pestrú a kvalitnú produkciu. Jeho špecifikom je dramaturgia, ktorá zahŕňa všetky druhy umenia v jednom celku /hudba, divadlo, literatúra, vizuálne umenie, multimedia/. Účastníci festivalu (všetky cieľové skupiny) budú mať možnosť, spoznať, vidieť a zažiť prienik lokálnych kultúrno-umeleckých scén týchto dvoch východniarskych metropol a nechať sa unášať jeho rozmanitosťou a stretnúť sa tak aj s rôznymi formami umeleckého vyjadrenia. Dôležitým aspektom tohto podujatia je vytvorenie platformy zjednocujúcej ľudí, ktorí stoja za pravidelnosťou kultúrnych podujatí v oboch regiónoch, organizátorov a tvorcov rôznych hudobných a iných festivalov, multižánrových podujatí, či pravidelných cyklov výstav, besied, prednášok, prezentácií atď. Rok 2013 je druhým oficiálnym ročníkom tohto festivalu, pričom hneď po prvom ročníku sa minulý rok umiestnil v prvej desiatke európskeho rebríčku. V roku 2012 festival navštívilo vyše 2000 ľudí. www.pokefest.sk

Miesto: **TEHELŇA - Drienovská Nová Ves**

Organizátor: **TABAČKA/KULTURFABRIK – BONA FIDE, o. z.**
Partneri: **Košice 2013, n. o., MK SR, Mesto Košice, Mesto Prešov**

LITERATÚRA

Literárny Baedeker

jún 2013

Publikácia Košice – Kaschau Ein Reise – und Lesebuch je „literárny baedeker“/„literárny sprievodca Košicami“, ktoré sú rodným mestom svetoznámeho spisovateľa Sándora Máraia, ako aj iných významných autorov, ktorí v Košiciach žili, pôsobili alebo nimi len prechádzali. Autorom sprievodcu je Dušan Šimko, významný slovenský spisovateľ, rodák z Košíc, žijúci v Bazileji, ktorého knihy majú veľký úspech na Slovensku i v celej Európe. Táto publikácia v nemeckom jazyku sa stane jediným sprievodcom svojho druhu na trhu aj za hranicami Slovenskej republiky. Jej charakter, ako aj jej obsah a známe meno zostavovateľa z nej vytvoria hmotné literárne dedičstvo Európskeho hlavného mesta kultúry 2013, a to nielen v Košiciach. Sprievodca predstavuje Košice nielen ako univerzitné a industriálne mesto, ale aj ako mesto, ktoré aj vďaka titulu Európske hlavné mesto kultúry 2013 objavia svoj literárny charakter.

Organizátor: Košice 2013, n. o.,
Partneri: vydavateľstvo Acro Verlag, MK SR

HUDBA

Downtown

jún – november 2013

Predmetom podujatia DOWNTOWN je zapojenie obyvateľov miest do projektu Európske hlavné mesto kultúry, a to formou, blízkou hlavne mladým ľuďom. Klubové hudobné koncerty, výstavy začínajúcich výtvarníkov, prezentácie mladých fotografov, literátov a filmárov v klubových priestoroch miest Pentapolitany ako aj umelecké performancie, sú súčasťou programov v kluboch miest Pentapolitany. Je to príležitosť na prezentáciu undergroundovej subkultúry, alternatívneho a experimentálneho umenia s jeho novými formami v prostredí mestských klubov. Podujatia sú organizované výmenným spôsobom tak, aby sa umelci vystriedali na klubových scénach piatich miest. Je to príležitosť hlavne pre začínajúcich umelcov, ktorí v konfrontácii so staršími sa majú možnosť prezentovať pred klubovým publikom.

Miesto: Košice, Prešov, Sabinov, Bardejov, Levoča

Organizátor: Košice 2013, n.o.
Partneri: MK SR, OZ Michaela, OZ Wave, HOS Bardejov

LITERATÚRA

Mesiac autorského čítania

júl 2013

Mesiac autorského čítania ponúka obyvateľom regiónu a návštevníkom Košíc špecifický formát literárneho festivalu - každodenné čítanie súčasných autorov počas jedného mesiaca. Domácu scénu zastupujú slovenskí a českí autori a zahraničnú čestní hostia danej krajiny. Všetci počas celého mesiaca putujú po mestách Brno, Ostrava, Košice a Vroclav a každý večer tak osobne prezentujú svoju literatúru. Cieľom projektu je prepojenie spolupráce susedných národov so spoločnou historicko-kultúrnou základňou, podpora a prehĺbovanie slovensko-českých vzťahov. Festival svojím medzinárodným rozsahom zároveň pomôže vytvoriť si obraz o súčasnej českej a slovenskej literatúre. Z pohľadu spoluvytvárania kultúrneho priestoru Európskeho hlavného mesta kultúry 2013 sa festival stane tradičným letným podujatím mesta Košice.

Miesto: **Bábkové divadlo, Alžbetina 38 Košice**

Organizátor: **Knižnica pre mládež mesta Košice**

Partneri: **vydavateľstvo Větrné mlýny Brno, České centrum Bratislava, Košice 2013, n. o., MK SR**

Tony Cragg

3. júl – 25. august 2013

Tony Cragg (nar. 1949 v Liverpoole) je britský vizuálny umelec, žijúci v partnerskom meste Wuppertál, ktorý sa špecializuje na sochársku tvorbu a 3D objekty. Mnohé z jeho raných diel sú vyrobené z nájdenných materiálov, zo zlikvidovaných stavebných súčastí, z vybavenia domácností. Využíva širokú škálu syntetických produktov, charakterizujúcich ľudskú aktivitu. Táto téma sa objavuje v jeho tvorbe až do súčasnosti. V sedemdesiatych rokoch vytváral plastiky pomocou jednoduchých techník, ako sú stohovanie, rozdelenie a drvenie. V roku 1978 zhromažďoval vyradené plastové fragmenty a usporadúval ich do farebných kategórií. Neskôr obkladal podlahy a steny, čím vytváral reliéfy obsahujúce obrazy. V Košiciach predstaví aktuálnu tvorbu posledných 5-tich rokov v podobe nadrozmerých sôch a komorných záznamov a kresieb.

Miesto: **Kunsthalle/Hala umenia**

Organizátor: **Košice 2013, n.o.**

Partneri: **Jiří Švestka Gallery, Praha, MK SR**

Svetové stretnutie Slovákov Košice 2013

4. – 7. júl 2013

Svetové festivaly mládeže pôvodne organizoval Svetový kongres Slovákov mimo územia Slovenska. Išlo o stretnutia a návraty Slovákov, ľudí slovenského pôvodu i priaznivcov Slovenska z celého sveta. Táto skutočnosť sa začala meniť po roku 1989, keď stretnutie sa organizovalo v rakúskom Semmeringu s výletom na hranice Slovenska pri Devíne a Bratislave. Rok 2013 je rokom Matice slovenskej, jej 150. výročia a 1 150. výročia príchodu vierozvestov sv. Cyrila a Metoda. Obsah týchto hodnôt úspešne sa rozvíjajúcej Slovenskej republiky v rámci európskeho a celosvetového spoločenstva vyjadrí aj Svetové stretnutie Slovákov Košice 2013 – MSFSM (Matičný svetový festival slovenskej mládeže) v dňoch 4 – 7. júla 2013 v Košiciach s presahom do jednotlivých regiónov Slovenskej republiky. Slovenská republika sa prostredníctvom Matice slovenskej stane stredobodom nielen Slovenska, ale aj celého slovenského sveta so všetkými jeho hodnotami, dejinne založenými na kulte svätých Cyrila a Metoda. Matica slovenská považuje cyrilo-metodské tradície a myšlienky za znaky inšpirácie, kultúry, kresťanského života, ktoré sú ukazovateľom a meradlom nášho povedomia.

Miesto: **Košice, Košický kraj**

Organizátor: **Matica Slovenská, mesto Košice, KSK**

Partneri: **Košice 2013, n. o., MK SR**

V núdzi poznáš priateľa

5. – 7. júl 2013

Plzenský divadelný open air festival v Košiciach. Jedným z kľúčových projektov EHMK- Plzeň 2015 je divadelný festival „Divadelní léto pod plzeňským nebem“, ktorý prebieha celý júl so sprievodnými podujatiami v oblasti divadla pre deti i dospelých. Podstatou festivalu je každoročný vznik novej inscenácie, ktorá ako scénografický základ využíva niektoré z historických zákutí centra mesta Plzeň. Na vonkajšom pódium sa v tejto inscenácii stretnú plzenskí i pražskí herci Michal Šterba, Renáta Prokopová, Bronislav Kotiš, Petr Borovský, Jana Zenáhlíková, Štěpánka Křesťanová, Antonín Procházka ml., Zdeněk Rohlíček, a ďalší. V rámci spolupráce miest Plzeň 2015 a Košice 2013 sme sa rozhodli uviesť titulnú hru minuloročného festivalu „V núdzi poznáš priateľa“ (historická satira na súčasnú frašku) vo vybranom mieste v historickom centre mesta Košice, ktoré vyberie režisér hry a spoluautor festivalu Vilém Dubnička. Autorom hry je Jean Rets Comme Dieu (vlastným menom Francesco Gonin), benátsky mestský úradník, ktorý žil v 18. storočí. Diváci sa môžu tešiť na skvelú komédiu v podaní českých hercov niekde v príjemnom prostredí za horúceho letného večera.

Miesto: verejný priestor v centre mesta

Organizátor: Košice 2013, n. o.

Partneri: MK SR, Plzeň 2015, Kasárne/Kulturpark

Yuri Dojč: Last folio

7. júl – 4. august 2013

Projekt Last Folio reprezentuje viac ako desať rokov práce fotografa Yuriho Dojča, rodáka z Humenného. Dojč odišiel do Kanady v roku 1968, kde sa usadil a dnes je zaradený medzi špičku svetovej fotografie. Návrat na Slovensko po mnohých rokoch ho priviedol na stopy židovského kultúrneho dedičstva jeho rodičov, starých rodičov a ich osudy, ako aj osudy iných, s ktorými sa na svojich dlhoročných cestách po Slovensku zoznámil, ho „chytali ako človeka a ako fotografa za srdce“... Výsledkom je jeho zbierka obrazov Last Folio - portréty tých, čo prežili, obrazy zarastených cintorínov, spustnutých budov a synagóg, ale hlavne Dojčove portréty zabudnutých, rozpadávajúcich sa kníh, sa stali reprezentatívnymi symbolmi straty, ale aj krásy toho, čo zostalo. Kniha Last Folio bola vydaná v USA v roku 2011 a dvanásť fotografií z projektu Last Folio je dnes už aj v zbierke Library of Congress vo Washingtone. Výstava Last Folio putuje po svete už niekoľko rokov a stretla sa u kritiky s pozitívnou odozvou na oboch stranách Atlantiku. Videli ju vo Veľkej Británii, New Yorku, Indiane a v Bruseli. Do Košíc prichádza z Ríma a jej ďalšia zastávka bude Moskva.

Miesto: Synagóga Zvonárska ulica, Košice

Organizátor: Košice 2013, n. o.

Partneri: Židovská náboženská obec Košice, Last Folio /Portobello Media/ Studio Yuri Dojč - Producent Katya Krausova, Photo ART Centrum, o. z., MK SR

MULTIŽÁNER

MAZAL TOV! Festival židovskej kultúry

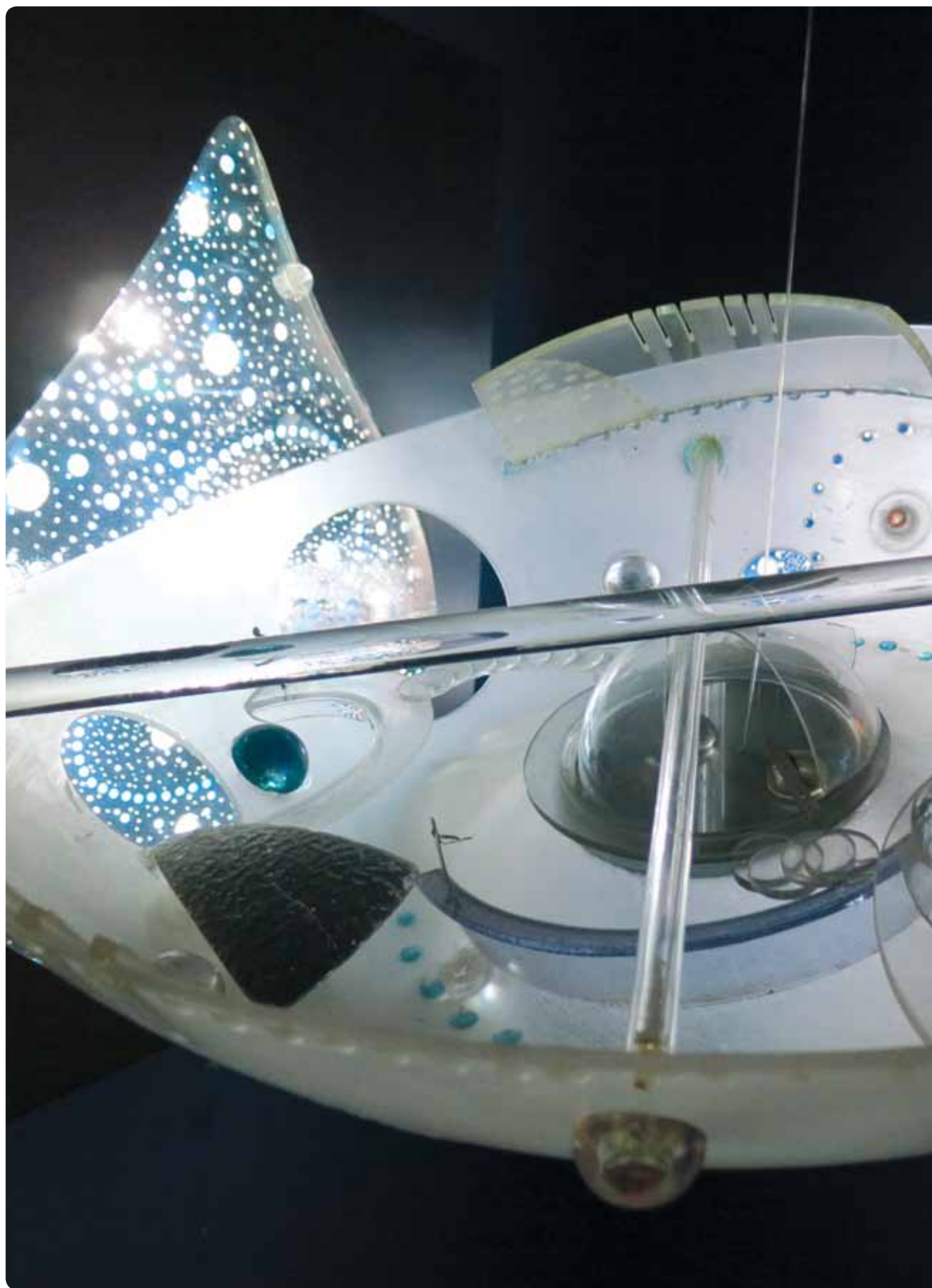
6. – 14. júl 2013

Druhý ročník Festivalu židovskej kultúry MAZAL TOV! opäť prinesie do Košíc pestrú ponuku z bohatého židovského kultúrneho dedičstva. Ťažiskom festivalu bude umelecký program. Koncerty obsiahnu hudbu rôznorodých hudobných žánrov: klezmer, jazz, klasickú, aj elektronickú hudbu. Košičania sa už teraz môžu tešiť na vystúpenia zvučných mien svetovej úrovne: Avishai Cohen Quintet, David Krakauer's Klezmer Madness, Budapest Klezmer Band, na koncert hlavného viedenského kantora Shmuela Barzilaia, ale aj na domácich hudobných hostí. Za všetkých spomeňme aspoň Michala Paľka alebo jediné košické klezmerové zoskupenie Kaschauer Klezmer Band. V programe festivalu nebudú chýbať večery s filmom a literatúrou, workshopy pod vedením skúsených umelcov, prednášky o kultúre, umení a živote Židov, ochutnávka tradičných jedál a obľúbené prehliadky pamiatok židovskej architektúry Košíc a Prešova. Festival nie je určený len židovskej komunite, ale aj širokej verejnosti, o čom svedčí aj pestré zloženie programu. www.mazaltov.sk

Miesto: Historická radnica, Synagóga, Bábkové divadlo a historické centrum Košíc

Organizátor: MoreMusic, o.z.

Partneri: Košice 2013, n. o., MK SR, Festival židovskej kultúry v Krakove, Maďarský židovský kultúrny spolok Mazsike, Lóža B'nei B'rith „Concordia“ Košice, Židovská náboženská obec Košice, České centrum Bratislava, Generálny konzulát Maďarskej republiky v Košiciach, Rakúske kultúrne fórum

VIZUÁLNE UMENIE A NOVÉ MÉDIA

Gyula Kosice Vodnopriestorové mesto

3. júl – 25. august 2013

Gyula Kosice (vlastným menom Fernando Fallik) je argentínsky multimediálny umelec, ktorý sa v roku 1924 narodil v Košiciach. Tento významný argentínsky sochár, teoretik a vizionár novej inžiniersko-plastickej estetiky sa svojim umeleckým menom prihlásil k rodnému mestu a teraz sa toto mesto k nemu hlási reprezentatívnou výstavou. Gyula Kosice je najvýznamnejším rodákom metropoly východu, ktorý má vo výtvarnom svete medzinárodné renomé. Patrí k pionierom geometrickej abstrakcie a konkretizmu a v Latinskej Amerike je považovaný za spoluzakladateľa op-artu a hydrokinezizmu. Výstava s retrospektívnym charakterom Vodnopriestorové mesto/The Hydrospatial City v Kunsthalle/Hala umenia Košice bude jeho prvou samostatnou prezentáciou nielen na Slovensku, ale aj v širšom stredo európskom priestore.

Miesto: **Kunsthalle/Hala umenia**

Organizátor: **Košice 2013, n. o.**
Partneri: **MK SR**

MULTIŽÁNER

Leto v parku

3. – 25. august 2013

LETO V PARKU je nosné letné podujatie kultúrneho centra Kasárne/Kulturpark, ktoré vzniklo ako reakcia na potrebu oživenia opustených kasárenských skladov na Kukučínovej ulici v Košiciach. Ide o výnimočné spojenie myšlienky oživenia daného miesta v spojení s profiláciou dramaturgie ako prehľadu kvalitných súčasných hudobných a divadelných projektov zo Slovenska a zahraničia, doplnená o filmové, edukatívne a sprievodné projekty pre deti a dospelých, približujúce súčasné trendy v umení bližšie k bežnému divákovi. Piaty ročník festivalu Leto v parku sa vracia na svoje pôvodné miesto – do areálu Kasárne/Kulturpark. Prinesie pestrý mesačný umelecký program, zahŕňajúci film, hudbu, divadlo, tvorivé dielne a program pre mladé rodiny s deťmi. Dramaturgia festivalu sa bude skladať z divadelno – filmovo – hudobných podujatí, rozdelených na filmové štvrtky, hudobné piatky a soboty a divadelno – tanečné nedele, spojené s umeleckými workshopmi.

AUGUST

Miesto: **Kasárne/Kulturpark**

Organizátor: **Košice 2013, n. o.**

Partneri: **Kasárne/Kulturpark, kultúrni operátori z Košíc, vých. regiónu a celého Slovenska, MK SR**

ENTER+

júl – november 2013

Projekt antológií ENTER+ je úspešne realizovaný od roku 2010. Zámerom tohto projektu je vydanie dvoch špecifických výberových publikácií súčasnej literatúry a umenia v slovenskom a cudzom jazyku. Výsledkom projektu je samostatná publikácia ENTER+, prezentujúca slovenské umenie v zahraničnom jazyku danej krajiny a zároveň samostatná publikácia, prezentujúca umenie participujúcej krajiny v slovenskom jazyku. Publikácie sú distribuované nezávisle, v prostredí tej ktorej krajiny. Výsledkom tohto projektu bude vydanie antológie súčasného slovenského umenia pod názvom ENTER+ (Slovensko > Švédsko), s dôrazom na východoslovenský región vo švédskom jazyku. Druhá časť projektu predstavuje vydanie antológie súčasného švédskeho umenia ENTER+ (Švédsko > Slovensko) v slovenskom jazyku. Cieľom projektu ENTER+ je recipročná prezentácia literatúry, umenia a kultúry oboch zúčastnených krajín. Projekt predstavuje atraktívny a účinný spôsob hľadania paralel a odlišností, ako aj orientáciu v spektre európskych kultúr a umení. V neposlednom rade sa takto otvára priestor pre ďalšie možnosti živej umeleckej komunikácie a kultúrnej výmeny na viacerých úrovniach

 Miesto: **Kasárne/Kulturpark**

 Organizátor: **Dive Buki**

 Partneri: **Košice 2013, n. o., MK SR, Umeä 2014 (SWE), Veľvyslanectvo SR v Štokholme**

Medzicentrum IV.

12. – 21. júl 2013

Snahou projektu Medzicentrum IV. je prostredníctvom desiatich prizvaných výtvarníkov, vizuálnych umelcov reagovať na príslušné témy "public art" a vytvárať spoločenské intervencie v prostredí veľkokapacitných sídlisk formou umeleckých zásahov. Výstupmi z 10-dňového projektu budú objekty, inštalácie, video-projekcie, transformované citylighty a iné reklamné nosiče, umiestnené do Výmenníkov a ich širšieho okolia. Projekty MEDZICENTRUM I-III. (2010-2012) boli koncipované pre kultúrne centrá Banská St-a-nica a Stanica Žilina-Záriečie s podporou Ministerstva kultúry SR. Projekt MEDZICENTRUM IV. bude špeciálne realizovaný pre projekt SPOTs.

 Miesto: **Výmenníky – kultúrne body okraja**

 Organizátor: **Košice 2013, n.o., projekt SPOTs**

 Partneri: **MK SR, Outdoor gallery o.z., VŠVU, AKU BB, TU FVU KE, UMPRUM, AVU Praha**

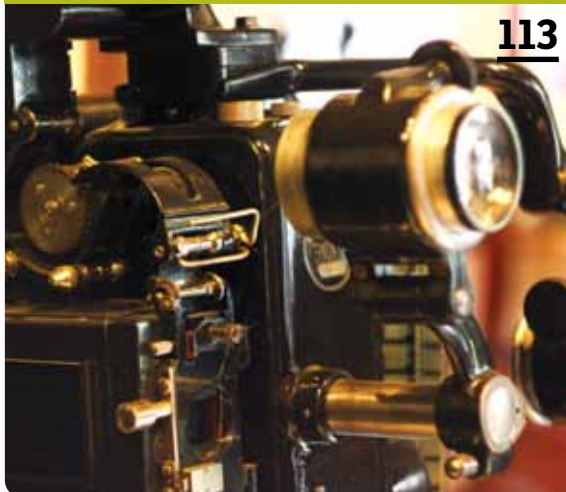
Košický zlatý poklad

24. august 2013

Košický zlatý poklad bol nájdený 24. 8. 1935 na Hlavnej ulici (dnes č. 68) v Košiciach pri prestavbe domu, ktorý v 17. stor. slúžil ako sídlo Spišskej komory. V celoeurópskom meradle významný nález 2920 zlatých mincí z rôznych mincovní, zlatá renesančná reťaz s dĺžkou 214 cm a tri zlaté medaily bol ukrytý v ozdobenej medenej nádobe a váži takmer 12 kg. Výnimočná zlatá jazdecká medaila Ferdinanda I. z roku 1541 je svetovým unikátom. Táto skutočnosť zaraďuje Košický zlatý poklad medzi numizmatické a umelecké skvosty Európy. Prvá expozícia KZP bola otvorená v špeciálnej trezorovej miestnosti Historického účelovej budovy Východoslovenského múzea v roku 1970. Počas priebehu rekonštrukčných prác v rokoch 2008 – 2012 sa poklad predstavil v Bratislave, Prahe, Budapešti a Krakove. Nová moderná interaktívna inštalácia Košického zlatého pokladu bude slávnostne otvorená 24. 8. 2013 v deň výročia objavenia.

Miesto: **Východoslovenské múzeum Košice, Historická budova**

Organizátor: **Východoslovenské múzeum Košice**
Partneri: **Košice 2013, n. o., KSK**

113

Kinobus

30. august – 1. september 2013

Tematická (nielen) filmová prehliadka Kinobus je hravá akcia, experimentujúca s formami prezentácie filmu, možnosťami umenia a jeho vzťahu k lokalite. Cestovanie autobusmi s divákmi po starých vidieckych kinosáloch, oživuje zabudnuté, zrušené, inokedy ešte stále funkčné, dedinské kinosály, ktoré prežili v pamäti národa. Každý rok má Kinobus tému, ktorá určuje výber filmov, charakter a poetiku akcie (Pop, Folk, Práca, Kov, Strácanie). Prehliadka prostredníctvom filmov, divadelných predstavení, exkurzií, diskusií, workshopov, hier, ale aj obyčajných ľudských stretnutí vytvára dômyselný mix a netradičnú komunikáciu medzi obyvateľmi obcí a návštevníkmi. V roku 2013 prejde Kinobus niekoľko obcí, kde obnoví premietanie v niektorých kinách Tokajskej oblasti.

Miesto: **Oblasť Tokaj**

Organizátor: **OZ Truc Spherique Stanica Žilina - Záriečie**
Partneri: **Košice 2013, n. o., projekt SPOTs, o. z. CINEFIL, Tabačka Kulturfabrik, MK SR - Audiovizuálny fond**

VIZUÁLNE UMENIE A NOVÉ MÉDIÁ

Street Art Communication

12. – 25. august 2013

Street Art Communication festival (SAC) už piaty rok systematicky vytvára vo verejnom priestore Košíc galériu súčasného pouličného umenia. Festival sa rokmi vyvíjal a momentálne patrí medzi európske špičkové street artové podujatia. Genéza, ktorou SAC prešiel (od školských areálov po veľké fasády obytných domov, od miestnych umelcov k uznávaným zahraničným muralistom) je evidentná (spolupráca s mestskými časťami, projektom SPOTs, záujem médií, pouličné vernisáže...). V roku 2013 si preto SAC kladie za prioritu prizvať umelcov, ktorí v súčasnosti tvoria definíciu slova Street Art a na fasádach domov a v uliciach mesta vytvoriť veľkolepú galériu súčasného umenia. Motivácia organizátorov festivalu spočíva v presvedčení, že verejný priestor, ak sa k nemu pristupuje citlivo, esteticky a v širšom kontexte, je tvárny organizmus, ktorý je, samozrejme, obrazom spoločnosti ktorá ho obklopuje. V roku 2012 bolo počas festivalu vytvorených 7 muralistických diel, koncepčne sa opierajúc o tému Nového mesta. Vytvorené diela majú okrem umeleckej hodnoty aj edukatívny rozmer, nakoľko sú autentickým dôkazom toho, že verejný priestor nemusí byť len skicárom rebelov, či nástenkou reklamných odkazov.

Miesto: **Mesto Košice**

Organizátor: **Street art communication o.z.**

Partneri: **Košice 2013, n. o., SPOTs, MČ Košice: Západ, Juh, KVP, Spoločnosť a film o.z., MK SR, Fakulta umení TU**

„Takí sme boli“

august 2013

„Takí sme boli“ je dlhodobý fotografický projekt, zameraný na zber, archiváciu a ďalšie umelecké využitie laickej fotografickej, filmovej a video tvorby druhej polovice 20. storočia v Košiciach a v celom východoslovenskom regióne. Nebráni sa ani presahom do susedných krajín, pričom prihliada na etnickú a národnostnú pluralitu a sídliskovú postsocialistickú minulosť. Umelecké a dokumentárne využitie témy sa premietne v rozsiahlom špeciálnom katalógu, multi-mediálnej výstave a na internetovej stránke. „Takí sme boli“ je symbiózou odborného pohľadu na historickú amatérsku a profesionálnu tvorbu nevýtvarného charakteru, s laickým vzťahom k minulosti a rodinným fotografiami. Širokým zapojením práve laickej verejnosti chce upozorniť na hodnotu jej súkromných archívov, čo pomôže zachrániť časť kultúrneho dedičstva a možno aj objaviť hodnotné archívy súkromných osôb, alebo rôznych inštitúcií. Projekt podporuje interkultúrny dialóg, občiansku participáciu a spoluprácu umelcov a odborníkov s obyvateľmi regiónu a prepája rôzne kultúrne okruhy Európskej únie.

Miesto: Kasárne/Kulturpark, SPOTs

Organizátor: Photo ART Centrum, o. z.
Partneri: Košice 2013, n.o., MK SR

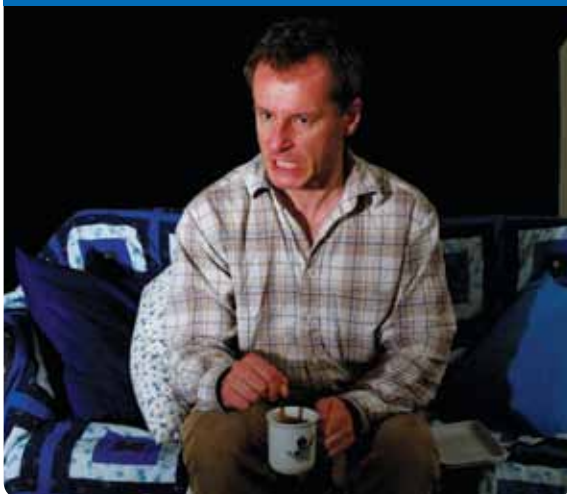
Pamätník ľudovej architektúry

august – september 2013

Pamätník ľudovej architektúry je unikátny projekt slovenského umelca Tomáša Džadoňa (nar. v Poprade). Prvý návrh vznikol už v roku 2006 a postupne sa z neho zrodila idea umeleckého diela vo verejnom priestore, ktoré bude realizované v Košiciach. Pamätník ľudovej architektúry predstavuje tri „klasické“ zrubové drevenice umiestnené na streche „klasického“ panelového domu na jednom z najväčších košických sídlisk. Toto ikonické umelecké gesto pre autora predstavuje hlbšiu realitu, z ktorej vychádza a v ktorej dnes žije mnoho obyvateľov Košíc a iných miest. Nezabúdajme, že v panelových domoch žije približne polovica obyvateľov Slovenska. Realizácia projektu dáva šancu a inšpiráciu k novému uchopeniu vlastnej histórie, ktorej je sídlisková architektúra neoddeliteľnou súčasťou. Pamätník ľudovej architektúry má potenciál byť jedinečným typom pamätníka. Nie je pamätníkom historickej osobnosti, udalosti, spomienky. Zapája našu žitú prítomnosť, symbolicky vzaté – panelák, to sme my. Obyvatelia Pamätníka sa stanú aktívnymi spolutvorcami projektu a v rámci projektu SPOTs vznikne aj širšia diskusia o životnom prostredí na sídliskách.

Miesto: Lidické námestie 1, MČ Dargovských hrdinov

Organizátor: Verejný podstavec o.z.,
Partneri: Košice 2013, n. o., MK SR, SPOTs, Nadácia Intenda, Tabačka KulturFabrik, Banská St-a-nica Contemporary, Krokus Galéria, Slovenská národná galéria

DIVADLO KONTRA pre Košice

14. – 19. august 2013

Divadlo Kontra zo Spišskej Novej Vsi pripraví pre košického diváka i turistov počas letných divadelných prázdnin alternatívny divadelný zážitok. Pre všetkých, ktorí v lete nechcú zostať bez divadelného večera, pripravuje Európske hlavné mesto kultúry 2013 niekoľko divadelných programov a toto je jeden z nich. Divadelná skupina, ktorú v januári 2007 založili dvaja mladí talentovaní herci zo spišského regiónu: Peter Čižmár a Miki Macala a v Anglicku žijúca poľská režisérka Klaudyna Rozhin, žne úspechy a najmä sa teší veľkej popularite medzi mládežou. Od svojho vzniku zrealizovali už 10 premiér a odohrali takmer 500 predstavení po celom Slovensku i v zahraničí. Bolo niekoľkokrát ocenené nielen divákmi, ale aj kritikmi: cena Prekvapenie Novej drámy 2007, Dosky 2007 - Objav sezóny 2006/2007, cena za najlepšie herecké výkony na festivale v Kopřivnici – ČR, apríl 2010. Herecký tím a Peter Čižmár uvedú počas leta nielen v Košiciach niektoré zo svojich hier (Rum a vodka, Kamene vo vreckách, Bedbound, Smiech v temnote, Žena v čiernom, Sólo, Hamlet).

Miesto: **Kasárne/Kulturpark**

Organizátor: **Divadlo Kontra, SNV**

Partneri: **Košice 2013, n. o., Kasárne/Kulturpark, MK SR**

Sviatok maďarskej hudby

8. september 2013

V rámci projektu Sviatok maďarskej hudby plánujeme uskutočniť celodenný koncert, ktorý zahŕňa hudbu rôzneho typu a žánru. Začíname s hudbou pre deti. Táto časť sa bude skladať z ľudovej hudby a kompozícií pre deti, hlavne však z kompozícií podľa básní maďarských lyrikov predovšetkým zo Slovenska. Po tejto časti deti pokračujú s tvorivými dielňami a svoju časť dokončia tanečným domom. Následne na prírodnom javisku pokračujeme s ľudovou hudbou, po ktorej nasledujú evergreeny z klasickej hudby. Nasleduje časť muzikálov, operiet a opier a program v podvečer zakončia skupiny a sólisti s modernými skladbami z oblasti rockovej a popovej hudby v maďarskom jazyku.

Miesto: Rodošto alebo Juh Košice

Organizátor: **Csemadok Košice**

Partneri: **Košice 2013, n. o., MK SR**

DIVADLO A TANEC

Festival divadiel strednej Európy

4. – 8. september 2013

Žánrovo pestrý Festival divadiel strednej Európy každý rok v septembri kultúrne oživí ulice Košíc. Prináša divadlo bližšie k ľuďom, aj k divákovi, ktorým je tradičné divadelné prostredie cudzie. Zámerom tohto festivalu je stať sa významnou kultúrnou udalosťou, spájanou s mestom Košice a prispieť tak k jeho prezentácii ako nositeľa titulu Európske hlavné mesto kultúry 2013. Divadelné predstavenia sa konajú v exteriéroch na Hlavnej ulici a v niektorých prípadoch aj v budovách Štátneho divadla Košice. Festival vzbudil záujem širokej verejnosti, návštevnosťou už prekročil hranicu 10 000 divákov. V roku 2013 privíta festival hviezdy ako John Malkovich a Szegedi Kortás Balett - Szeged Contemporary Dance Company. Jeho poslaním je stať sa prvým kontaktom s divadelným umením budúcich návštevníkov divadla. Festival vytvára priestor pre interakciu a komunikáciu medzi divadlami a spoznávanie svojej tvorby a divadelnej kultúry.

SEPTEMBER

Miesto: Štátne divadlo Košice, Malá scéna ŠD, Hlavná ulica

Organizátor: OZ Košické Divadlo

Partneri: Štátne divadlo Košice, OZ Košické divadlo, MK SR, Košice 2013, n. o.

MULTIŽÁNER

Dni európskeho kultúrneho dedičstva

12. – 22. september 2013

Dni európskeho kultúrneho dedičstva (DEKD) sú významným celoeurópskym podujatím, organizovaným Radou Európy a Európskou komisiou, ktoré upriamuje pozornosť najširšej verejnosti na mimoriadne hodnoty rozmanitého kultúrneho dedičstva v 50. účastníckych štátoch. Základným cieľom DEKD, ktoré sa tradične konajú v mesiaci september, je zvýšiť povedomie obyvateľov o miestnom dedičstve a prehĺbiť záujem o jeho ochranu, ako aj rozvinúť vedomie o jeho prepojení s európskym kultúrnym dedičstvom. Počas DEKD budú pre verejnosť sprístupnené mnohé pamiatky, historické budovy a areály, ktoré sú zvyčajne uzavreté alebo slúžia na iné účely. V múzeách, galériách a bežne navštevovaných pamiatkach sú pripravené špeciálne podujatia. V rámci DEKD 2013 budú usporiadané koncerty, výstavy, slávnosti, semináre, tvorivé dielne a iné kultúrne podujatia.

Miesto: **Košice, Košický hrad, KSK**

Organizátor: Združenie historických miest a obcí SR
 Partneri: Košice 2013, n. o., MK SR, Mesto Košice, Krajský pamiatkový úrad Košice, Východoslovenské múzeum v Košiciach, Slovenské národné múzeum, Pamiatkový úrad SR

John Malkovich The Infernal Comedy

6. september 2013

Festival divadiel strednej Európy v spolupráci s EHMK Košice 2013 uvedie ako čestného hosťa amerického herca Johna Malkovicha tentoraz ako divadelného herca. Niečo medzi mrazivou kriminálnou drámou a barokovou operou so živým orchestrom, ktorý hrá na dobové nástroje. The Infernal Comedy: Spoved' sériového vraha je založená na životnom príbehu dvakrát väzneného Jacka Unterwegera (John Malkovich). Tajomne z hrobu na autobiografickom knižnom turné Unterweger vyžaruje znepokojujúce kúzllo, keď rozpráva svoje špinavé a šokujúce histórie. Každá kapitola končí áriou z Glucka, Mozarta, Haydna, Vivaldiho a ďalších, spievané nádherným sopránom. John Malkovich (1953) sa objavil vo viac ako 65 filmoch (napr. V koži Johna Malkovicha, Muž so železnou maskou, Con air, Hráči a mnoho ďalších). Za jeho prácu na javisku i na filmovom plátne mu bolo udelených viacero ocenení: Obie (True West), Emmy (Smrť obchodného cestujúceho) a nominácia na Oscara (Miesta v srdci).

Miesto: Štátne divadlo Košice

Organizátor: Slovak Doublebass Club
Partneri: Košice 2013 n.o., MK SR, Štátne divadlo Košice, Festival-Musica Perennis Iuventus, mesto Senec, TV Markíza

Naše sídlisko

6. – 15. september 2013

Festival o histórii a krásach košických sídlisk, organizovaný pri príležitosti „Dní európskeho kultúrneho dedičstva“. Spolu s obyvateľmi mestských častí budeme prezentovať hmatateľné a nehmateľné kultúrne dedičstvo na sídliskách s cieľom podporiť alternatívnu a udržateľnú formu kreatívneho turizmu. Počas minulého režimu bolo na území MČ Košice Západ vytvorených a osadených niekoľko sôch vo verejnom priestore, ktoré označíme a zviditeľníme formou publikácie s mapou. Pri Pamätníku ľudovej architektúry pripravujeme sídliskový fujarový koncert. V rámci akcie Otvorená záhrada sprístupníme prvú sídliskovú komunitnú záhradu v Košiciach. V nedeľu (15. 9. 2013) oficiálne štartuje „Európsky týždeň mobility“, preto ponúkame priestory Pod mostom na sídlisku KVP, kde sa odprezentuje nový Klub mestských športov a uskutoční trh organizácii spolu s kultúrnym programom.

Miesto: Výmenníky na sídliskách: MČ Košice – KVP, MČ Košice Západ, MČ Košice - Dargovských hrdinov

Organizátor: Košice 2013, n. o., projekt SPOTs
Partneri: MK SR, MČ Košice - KVP, MČ Košice - Západ, MČ Košice – Dargovských hrdinov, Uzemneplany.sk, Verejný podstavec o.z,

Medzinárodný organový festival Ivana Sokola

12. september – 1. október 2013

Medzinárodný organový festival (MOF), ktorého vznik sa datuje rokom 1970, každoročne prináša do Košíc výber svetovej organovej tvorby v interpretácii domácich a zahraničných organistov. Od roku 2006, po smrti svojho zakladateľa prof. Ivana Sokola, sa Medzinárodný organový festival – už s jeho menom – rozšíril aj do miest regiónu. Festival sa tak už siedmy rok snaží upriamiť pozornosť na historicky vzácne organy v kostoloch na východnom Slovensku. Garantom organového festivalu je Štátna filharmónia v Košiciach. Festival doposiaľ hostil vyše 150 domácich a zahraničných organistov (Nemecko, Rusko, Francúzsko, ČR, Veľká Británia, Írsko, Holandsko, Švajčiarsko, USA, Rakúsko, Taliansko, Španielsko, Maďarsko, Belgicko, Fínsko, Dánsko, Švédsko atď), mnohí z nich účinkovali na Slovensku po prvýkrát. A tak sa tento „malý“ festival stal akousi bránou poznania Košíc a východného Slovenska.

Miesto: Košice (Seminárny kostol, Kostol sv. košických mučeníkov, Dóm sv. Alžbety, Dom umenia), kostoly v mestách Bardejov, Spišská Nová Ves, Rožňava, Poprad

Organizátor: SAVRIA, nezisková organizácia Košice
Partneri: Štátna filharmónia Košice, Košice 2013, n.o., MK SR

Košické slávnosti vína

12. – 14. september 2013

Košické slávnosti vína je festival, ktorý nadväzuje na dávne tradície hodovania, pestovania viniča a výroby vína v regióne. Košice – brána do Tokaja privíta na dvoch magických miestach popredných slovenských aj zahraničných vinárov, milovníkov vína, someliérov a kulinárskych nadšencov. Archeologický komplex podzemného múzea Dolná brána a malebná stredoveká ulička „Pri Miklušovej väznici“ sa na tri dni premenia na miesta ochutnávok vína, burčiaku, syrov a kvalitného jedla, ale aj miesta vystúpení a zážitkov. Slávnosti s podtitulom „Kde sa moderné snúbi s tradičným“ ponúkajú tradičný, aj moderný program. Tradíciu zastúpi prevoz vínného deputátu, lisovanie hroznového muštu, devy v krojoch, staromestské remeselnícke trhy, vystúpenia folklórnych skupín a cigánska hudba v Dolnej bráne. Moderné pitie vína bude prezentované na riadených degustáciách v samostatnej degustačnej miestnosti a ukážky sabráže či slepej degustácie. Nenechajte si ujsť najobľúbenejšie vinárske podujatie roka! Viac informácií nájdete na www.kosice.sk a www.visitkosice.eu.

Miesto: Podzemné archeologické múzeum Dolná brána, ulica Pri Miklušovej väznici

Organizátor: Mesto Košice
Partneri: Košice 2013, n. o., KOŠICE – Turizmus, MČ Košice – Staré mesto,

VIZUÁLNE UMENIE A NOVÉ MÉDIÁ

Trienále súčasného obrazu

12. september – 3. november 2013

Výstavný projekt je pilotným ročníkom medzinárodného trienále súčasného obrazu, je zároveň jedným z kľúčových inovatívnych podujatí programu Košice 2013. V metropole východného Slovenska, v štyroch výstavných priestoroch - v Kunsthalle, Kasárňach/Kulturparku, Východoslovenskom múzeu a Rotunde - predstaví súčasnú svetovú vizuálnu kultúru a výtvarný jazyk 21. storočia. Iniciátor projektu, n. o. Košice 2013 umiestnil do svojho hlavného výstavného priestoru Kunsthalle/Haly umenia Košice výber z realizácií, ktoré preferujú prácu s novými a priestorovými médiami, videom a fotografiou, inštaláciou či site-specific. V priestoroch Východoslovenského múzea sa predstaví súčasná košická maliarska scéna. Výstavné priestory Kasární/Kulturparku obsiahnu video práce umelcov z medzinárodnej scény zo zbierok francúzskeho fondu FRAC Marseille – Fonds Régional d'Art Contemporain. Rotunda predstaví tvorbu amerického vizuálneho umelca Dana Grahama. Trienále tak vytvorí pravidelnú platformu pre aktuálne výtvarné myslenie a experimentálne podoby umenia v priestoroch mesta.

Miesto: Kunsthalle, Kasárne/Kulturpark, Východoslovenské múzeum, Rotunda

Organizátor: Košice 2013, n. o.,

Partneri: MK SR, Kasárne/Kulturpark, Frac Marseille – Fonds Régional d'Art Contemporain

Tempus Art (Terra Incognita)

12. – 16. september 2013

Medzinárodný festival alternatívnych divadiel Tempus Art v Rožňave v rámci projektu Terra Incognita bude plný nových podnetov, tvorivosti, mladosti a hľadania i nachádzania nových priestorov pre dosky, ktoré znamenajú svet. Doterajší neodškriepiteľný úspech, aj na medzinárodnom poli, je základným predpokladom pre rozšírenie prezentačných možností. V novom ročníku divadlo prejde z kultúrnych sál priamo do ulíc. Netradičnou formou osloví divákov a náhodných návštevníkov. Možno ich úmyselne zmätie v splynutí dramatického umenia a života mesta do jednoliateho celku. Jednou z početných aktivít bude divadelný foto-workshop. Divadelné predstavenia sa uskutočnia aj v nádhernom barokovom Kaštieli v neďalekom Betliari a čast' aj v Košiciach, v novom kultúrnom centre pre súčasné umenie, v Kasárniach/Kulturparku. Súčasťou festivalu bude experimentálne premietanie filmov na fasády historických budov centrálného Námestia baníkov v Rožňave.

Miesto: Rožňava, Kasárne/Kulturpark, Kaštieľ Betliar, verejný priestor

Organizátor: Divadlo Actores Rožňava
Partneri: Košice 2013, n. o., KSK, MK SR

Anna Bolena s Editou Grúberovou

15. september 2013

Svetovo uznávaná sopranistka, dnes už megahviezda Edita Grúberová, pochádza zo Slovenska, no jej kariéra sa naštartovala až v zahraničí. Účinkovala na všetkých významných svetových operných pódiumoch, spolupracovala s renomovanými opernými režisérmi a dirigentmi. Počas svojej bohatej umeleckej kariéry realizovala pre zahraničné vydavateľstvá množstvo nahrávok či už operných predstavení alebo piesňových recitálov. Je veľkým prínosom pre Európske hlavné mesto kultúry, že takáto hviezda bude prítomná v Košiciach práve v roku 2013. Donizettiho opera Anna Bolena/Anne Boleyn/ je jedna z významných opier bel canta, ktorá sa vďaka Edite Grúberovej dostala opäť na svetové pódium. Dielo vychádza z historických udalostí, známych predovšetkým vďaka Shakespearovej hre Henrich VIII. – manželstvo kráľa Henricha a Anny Boleynovej skončilo netradične: sťaťím hlavy nepohodnej manželky. Tragická opera Anna Bolena v koncertnom prevedení Štátnej filharmónie Košice, za účasti E. Grúberovej a štvorice zahraničných spevákov, sa takto prvýkrát dostane do Košíc, resp. na Slovensko.

Miesto: Dom umenia Košice

Organizátor: OZ Slavonic Dance Theatre, Košice
Partneri: Košice 2013, n. o., MK SR, Štátna filharmónia Košice

Byty X X Wohnungen Košice

26. – 29. september 2013

Byty X / X Wohnungen Košice je formát divadelnej performance berlínskeho divadelníka Matthiasa Lilienthala. Predstavil sa už vo viacerých mestách po celom svete, napr. v Berlíne, Varšave, Istanbule a teraz v Košiciach. V priebehu štyroch dní sa uskutočnia netradičné divadelné večery, kde každých 10 minút vyštartujú dvaja diváci na cestu po viacerých súkromných bytoch vo vybraných mestských častiach. V každom byte ich očakáva performance, koncert alebo inštalácia. Na tomto projekte, ktorý sa zaoberá sociálnou realitou Košíc a umožňuje neočakávané objavy a stretnutia v súkromných priestoroch s ich obyvateľmi a príbehmi, sa podieľa 14 miestnych a medzinárodných umelcov.

Miesto: **vybrané mestské časti Košíc**

Organizátor: **Goethe-Institut Bratislava & Matthias Lilienthal**
Partneri: **Košice 2013, n. o., Cinepil O.Z.**

EÚ divadlo pre Košice 2013

27. september – 2. október 2013

EÚ divadlo pre Košice 2013 je projektom Asociácie Divadelná Nitra, ktorý reaguje na programové línie a umeleckú koncepciu projektu EHMK Košice 2013 a zároveň prináša novú podobu prieniku najväčšieho medzinárodného divadelného festivalu na Slovensku a projektov Asociácie Divadelná Nitra z Nitry do Košíc a na východné Slovensko. V roku 2013 sa v rámci projektu uskutoční hostovanie vybranej zahraničnej inscenácie hlavného programu 22. medzinárodného festivalu Divadelná Nitra, ako aj hostovanie českej, maďarskej a slovenskej produkcie projektu Paralelné životy – 20. storočie očami tajnej polície.

Miesto: **Štátne divadlo Košice, Kasárne/Kulturpark**

Organizátor: **Asociácia Divadelná Nitra**
Partneri: **Košice 2013, n. o., MK SR**

HUDBA

Ars Antiqua Europae in Via Gothica

20. – 23. september 2013

Medzinárodná prehliadka historickej hudby na Gotickej ceste je ojedinelým podujatím, ktoré nás sprevádza svetskými i cirkevnými architektonickými pamiatkami stredoveku. Miesta s úžasným géniom loci každoročne umocňuje svoje čaro historickou hudbou v podaní uznávaných koncertných sólistov a umeleckých súborov. V unikátnych kostoloch v Rožňave a v Štítniku a kaštieľoch v Betliari i v Markušovciach podporuje kvalitnú hudbu myšlienka európskej integrácie a vedie k poznávaniu diferencovaných kultúr starého kontinentu. Ojedinelú atmosféru má koncert v podzemnom dome jaskyne Domica – Aggtelek. Táto prehliadka vytvára prostredníctvom hudby unikátne prepojenie minulosti so súčasnosťou.

SEPTEMBER

Miesto: Rožňava, Betliar, Markušovce, Štítnik, jaskyňa Domica-Aggtelek, Hrad Krásna Hôrka, Čečeňovce, Dedinky, Lipovník

Organizátor: Osvetové stredisko Rožňava

Partneri: KSK, Košice 2013, n. o., MK SR

VIZUÁLNE UMENIE A NOVÉ MÉDIÁ

AICA kongres kritikov umenia

23. – 28. september 2013

Celosvetový kongres Asociácie kritikov umenia AICA (Association internationale des critiques d'art), založenej na kongrese UNESCO v Paríži v roku 1950, je podujatie usporadúvané raz ročne, vždy v jednej zo šesťdesiatjednej sekcií členských krajín. Na Slovensku sa koná po prvýkrát a to v Kunsthalle / Hale umenia v Košiciach a v Bratislave. Usporadúva ho slovenská sekcia AICA v spolupráci s EHMK Košice 2013, AICA International, AICA Poland. Pod názvom „Biele miesta – čierne diery“ sa bude zaoberať predmetom objavovania neznámeho v doteraz menej dôležitých regiónoch strednej a východnej Európy globálnej umeleckej histórie. Na kongrese predstavia svoje príspevky mnohé svetové osobnosti súčasnej kritiky, histórie a teórie umenia. Súčasťou kongresu budú Pre-congress architectural tour, prezentujúca drevené kostolíky východného Slovenska a perly stredovekej architektúry na Spiši a drobné umelecké intervencie, ktoré vedeckej atmosfére kongresu budú pripomínať podstatu a zmysel, kvôli ktorému akákoľvek kritika vzniká. Harmonogram kongresu: 3 dni v Košiciach, 2 dni v Bratislave; postkongres v Krakove a Kyjeve. Jedným z hlavných poslání všetkých kongresov AICA v roku 2013 je zameranie pozornosti na vývoj v histórii umenia v širokom stredoeurópskom regióne, no rovnako sledovať vývoj a nadviazať komunikáciu s baltskou, ázijskou oblasťou i juhoamerickou oblasťou. Kongres AICA tak zároveň prispieje k zlepšeniu komunikácie medzi krajinami v širokom európskom i mimoeurópskom kultúrnom priestore.

Miesto: **Kunsthalle/Hala umenia, Kasárne/Kulturpark**

Organizátor: **slovenská sekcia AICA, AICA International**
Partneri: **AICA International, AICA Poland, AICA Hungary, AICA Czech Republic, AICA Denmark, Košice 2013, n. o., MK SR**

BazzART

september 2013

Festival BAZZART sa prvýkrát predstaví ako týždenný festival, ktorý si tento rok dal za synonymum svojich aktivít vzdelávanie. V Košiciach odštartujeme jesennú vlnu design week-ov, ktoré sa konajú po celej Európe. Festival BAZZART prinesie prvotriednu expozičnú súčasného dizajnu, ktorému budú sekundovať edukačné aktivity, tvorené formou workshopov. Tento rok zvýrazníme dominantu EDU zone, do ktorej prinesieme 13 subjektov zo Slovenska a zahraničia. 13 sa pritom stane podstatným číslom, v rámci dizajnu sa predstavia dizajnéri z 13 bývalých Európskych hlavných miest kultúry, 13 subjektov v rámci vzdelávania, 13 odborných prednášok. Festival BAZZART prinesie však oveľa viac v podobe troch profesionálnych workshopov ešte pred samotným otvorením festivalu. Festival sa ako vždy poniesie v duchu kreativity a aktuálneho dizajnu.

Miesto: **Historické centrum mesta (Dolná brána)**

Organizátor: **BAZZART**

Partneri: **Košice 2013, n. o., MK SR, mesto Košice, Taylor & Wharton**

Košice v súradniciach európskych dejín

september 2013

Sledovať postavenie a význam Košíc v premenách času je cieľom dvojdnovej medzinárodnej vedeckej konferencie na tému „Košice v súradniciach európskych dejín“. Zahraniční i domáci historici predstavia na nej najnovšie výsledky výskumu vzťahov Košíc s ostatnými európskymi i partnerskými mestami (prednášať by mali historici z Maďarska, Poľska, Rumunska, Českej republiky, Rakúska, Chorvátska, ale aj z miest bývalej Pentapolitany: Bardejova, Prešova, Levoče, Sabinova, resp. oslovíme aj historikov, zaoberajúcich sa dejinami Kežmarku. Výber prednášateľov bude zameraný hlavne na tých historikov a vedeckých pracovníkov, ktorí boli bádateľmi Archívu mesta Košice a svoje výsledky výskumu prezentujú i za hranicami. Ide o prednášateľov z akadémií vied, vysokých škôl, archívov, múzeí i partnerských miest a štátov, s ktorými má mesto Košice i Archív mesta Košice uzavreté dohody o spolupráci. Z medzinárodnej vedeckej konferencie bude vydaný zborník všetkých príspevkov.

Miesto: **Košice**

Organizátor: **Archív mesta Košice, mesto Košice**

Partneri: **Košice 2013, n. o.**

TANEC A DIVADLO

66 sezón

september 2013

Nová slovenská pôvodná opera - dokument „66 sezón“ vychádza z rovnomenného filmu režiséra Petra Kerekesa (2003), ktorý získal viacero medzinárodných ocenení. Opera voľne nadväzuje na štylizovaný filmový dokument, ktorý cez prostredie košickej Starej plavárne zobrazil dejiny mesta. Opera „66 sezón“ zachytáva v desiatich obrazoch historické udalosti viac ako šiestich desaťročí od roku 1936 do 2002 a na ich pozadí prináša osobné príbehy obyvateľov Košíc. Každá postava opery prináša sugestívny individuálny ľudský príbeh a zároveň aj špecifickú „historickú tému“ stredo európskych dejín. Postavy a ich príbehy v opere sú prepojené rozprávaním starej dámy Laurie, ktorá stelesňuje spomienky skutočnej postavy – starej mamy režiséra filmu. Skladateľ Marek Piaček (1962) v opere „66 sezón“ prichádza so zaujímavým hudobným spracovaním: s hudbou plnou energie, humoru, ale aj nostalgie, ktorá symbolicky odkazuje na viaceré hudobné poetiky a žánre 20. storočia. Zachytáva atmosféru dŕb, aj hudobnú a jazykovú multikultúrnosť Košíc a okolitého regiónu.

Miesto: **Kunsthalle/Hala umenia, Malá scéna ŠD**

Organizátor: **Asociácia súčasného divadla**

Partneri: **MK SR, Štátne divadlo Košice, Košice 2013, n. o.**

MULTIŽÁNER

Transart Communication

27. – 30. september 2013

Transart Communication je festival od roku 1988 organizovaný Kassákovým centrom intermediálnej kreativity. Pripravuje nový umelecký projekt s názvom Transart Communication 2013 – exPORT, pozostávajúci z rôznych umeleckých intervencií do verejného priestoru, sympóziá, prednášok a prezentácií zúčastnených umelcov, ktorí počas sympózia vytvoria špecifické diela, prezentované na mieste vzniku. Do projektu sa zapoja umelci z 15-tich krajín sveta, vrátane umelcov z partnerského Marseille, s ktorými je plánovaná živá spolupráca aj do budúcnosti. Ambíciou projektu je podporovať vznik originálnych umeleckých diel, ktoré budú svojou unikátnosťou a špecifickosťou miesta ovplyvňovať miestnu, ale aj širokú verejnosť.

Miesto: **Kunsthalle/Hala umenia, historické centrum**

Organizátor: **Kassákovovo centrum intermediálnej kreativity,**

Partneri: **New Port, MK SR, Košice 2013, n. o.**

Medzinárodný jazzový festival v Košiciach

3. – 5. október 2013

Medzinárodný jazzový festival v Košiciach prináša oživenie a skvalitnenie kultúrnej produkcie v tomto menšinovom žánri. Medzinárodný charakter festivalu zaručuje dialóg medzi kultúrami, sociálnymi a etnickými skupinami, prepája rôzne európske kultúrne okruhy, umožňuje medzinárodnú spoluprácu a vytváranie dlhodobých partnerstiev. Festival predchádza Medzinárodnému maratónu mieru, ktorý priťahuje pozornosť nielen športových priaznivcov z mnohých krajín, preto výborne termínovo poslúži pri prezentácii mesta Košice ako nositeľa titulu Európske hlavné mesto kultúry, pri prezentácii regiónu a celej Slovenskej republiky na európskej úrovni. Programový festival zahŕňa tri festivalové dni, v rámci ktorých vystúpi každý večer tri hudobné zoskupenia. V druhý deň festivalu prinášame dianie aj do verejného priestoru, keď na námestí Laca Novomeského budú na pódium vystupovať v čase od 15.00 do 19.00 hod. hudobné jazzové zoskupenia pre širokú verejnosť. Vstup je zadarmo. Priestor poskytneme predovšetkým mladým začínajúcim kapelám.

Miesto: **Košice, Agentúra GES, Námestie Laca Novomeského 13**

Organizátor: **AGENTÚRA GES spol. s r.o.**
Partneri: **Košice 2013 n. o., MK SR**

Paralelné životy

3. – 5. október 2013

Asociácia Divadelná Nitra v koprodukcii s Košice 2013 a ďalšími koproducentmi chystá na rok 2013 minifestival medzinárodných dokumentárno-divadelných produkcií pod názvom Paralelné životy Nemecko (Clemens Bechtel), Poľsko, Maďarsko, Česko (Aleš Březina, Jiří Nekvasil), Slovensko (Lubo Burgr), Rumunsko (Giannina Carunariu). Festival sa uskutoční počas Divadelnej Nitry a následne niekoľko hier bude odprezentovaných aj v Košiciach. Témou divadelných dokumentov sú doteraz skrývané fakty, ktoré nazhromaždila tajná polícia v 20. storočí. Paralelné životy – 20. storočie očami tajnej polície je trojročný medzinárodný projekt (2011-2013), ktorého cieľom je vytvoriť divadelné produkcie na základe skúmania materiálov v archívoch tajných polícií, operujúcich na území štátov bývalého sovietskeho bloku počas obdobia komunizmu.

Miesto: **Kulturpark Košice, Malá scéna ŠD Košice**

Organizátor: **Asociácia Divadelná Nitra**
Partneri: **Košice 2013, n. o., Aleš Březina a Jiří Nekvasil (ČR), Fuge (HU), Staatstheater Dresden (DE), Teatr Polski Wrocław (PL), Colectiva (Rumunsko), Divadlo SKRAT (SR), Ústav pamäti národa (SR), Instytut Pamięci Narodowej (PL), MK SR**

HUDBA

Hudobný maratón

4. – 6. október 2013

Milovníci huby a tanca sa každoročne tešia na Hudobný maratón, ktorý programovo dopĺňa najväčšie športové podujatie na Slovensku, akým je Medzinárodný maratón mieru. Organizátori Hudobného maratónu prichádzajú s konceptom hudobnej prechádzky, dlhej necelých 5 kilometrov, počas ktorej sa jej účastníci môžu zoznámiť so žánrovými podobami jednotlivých pódíí a súčasne zostať v spojení s priebehom celého maratónu v rôznych častiach jeho trate. V uliciach centra mesta tak na vybraných frekventovaných verejných priestranstvách, v tesnej blízkosti maratónskej trate, vyrastie niekoľko pódíí, na ktorých sa vystriedajú desiatky hudobníkov a umelcov, aby zabávali divákov a hľadali spoločný rytmus s tisíckami bežcov, ktorí sú vďační za akúkoľvek formu podpory. Účastníci Hudobného maratónu majú zároveň možnosť získať aj vlastné štartovné číslo a zapojiť sa tak do interaktívnych aktivít.

Miesto: **OC Aupark, Košice**

Organizátor: **Progress Promotion Košice, s. r. o.**,
Partneri: mesto Košice, KSK, Košice 2013, n. o., MK SR, MŠ SR,
US Steel Košice

MULTIŽÁNER

Medzinárodný maratón mieru

6. október 2013

Už mnoho desaťročí sú Košice na jeseň svedkom udalosti, ktorá sa postupom času stala neodmysliteľným fenoménom života tejto historickej metropoly. Slovo maratón tu skloňujú od roku 1924, kedy 8 odvážlivcov, inšpirovaných olympijským maratónom v Paríži, poslal zakladateľ košického maratónu Vojtech Bukovský v ústrety prvému veľkému dobrodružstvu. Dnes sa tento maratón, dozaista jedno z najvýznamnejších podujatí na Slovensku, pýši prívlastkom najstarší v Európe. Na celom svete má iba americký Boston zapísaných vo svojej kronike viac ročníkov, než maratón v Košiciach. Rok 2013 bude pre maratónske Košice osobitým. Medzinárodný maratón sa bude pripravovať na svoj 90. ročník. V nedeľu 6. októbra vyvrcholí úsilie stoviek organizátorov, ktorí okrem celej plejády športových disciplín, pripravujú i mnoho sprievodných kultúrnych a spoločenských udalostí, aby maratónsky festival priniesol do mesta opäť.

www.kosicemarathon.com

Miesto: **Košice, centrum mesta**

Organizátor: **Progress Promotion Košice, s. r. o.**, Maratónsky klub Košice
Partneri: mesto Košice, KSK, Košice 2013, n. o., MK SR, MŠ SR,
US Steel Košice

MULTIŽÁNER

Biela noc Nuit Blanche

5. október 2013

Biela noc/Nuit Blanche je medzinárodný umelecký projekt, zhmotňujúci túžbu po znovuobjavení mestského prostredia, ktoré vďaka umeniu nadobúda iný rozmer. Mesto sa počas noci mení na interaktívny priestor a jeho bežný nočný cyklus na niekoľko hodín prestáva existovať. Hudobné a svetelné inštalácie vdychnu nočnému mestu život a noc sa stáva bielou. Kultúrne či verejné priestory otvárajú dvere návštevníkom a pripravujú im nevšedný umelecký zážitok. Projekt sa od roku 2002 teší vo svete veľkému diváckemu záujmu. Z Paríža sa počas niekoľkých rokov rozšíril aj do iných veľkých miest – New Yorku, Los Angeles, Ríma, Madridu, Toronta. Od roku 2010 sú medzi nimi aj Košice.

Miesto: **Mestský park, park Komenského, park Moyzesova**

Organizátor: **Košice 2013, n. o.**

Partneri: **mesto Košice, MČ Staré mesto, Košice – Turizmus, Veľvystavenectvo Francúzskej republiky v Bratislave, mesto Paríž, Digitalarti, Nuit Blanche Europe, MK SR**

MULTIŽÁNER

Festival Rozmanitosť

6. – 13. október 2013

Multižánrový festival Rozmanitosť o nových a tradičných menšinách, žijúcich v Košiciach, ponúkne iný uhol pohľadu, priestor na premýšľanie o našej tolerancii a vzájomnom spolužití medzi majoritou a (nielen) národnostnými menšinami. Aj v roku 2013 odštartujeme festival mediálnou kampaňou a diskusiami na tému „Aj ja som Košičan!“ Prinesieme nové komunitné divadelné predstavenie, ktoré reflektuje tému kultúrnej rozmanitosti. Po úspešnom prvom ročníku projektu Hlasy Lunika IX sa do tejto mestskej časti plánujeme opätovne vrátiť. Novinkou bude Koncert tolerancie s rómskymi hudobníkmi z celého sveta, organizovaný v spolupráci s MECEM-rómske mediálne centrum, ETP Slovensko. Záver bude opätovne patriť Polievkovému festivalu, ktorý je spojený s tanečným, hudobným, komunitným programom a world music koncertmi na hlavnom javisku.

Miesto: Kasárne/Kulturpark, Hlavná ulica

Organizátor: Košice 2013 n.o., projekt SPOTs

Partneri: Tesco Košice, IOM - Medzinárodná organizácia pre migráciu, MECEM, ETP Slovensko, Nadácia Milana Šimečku, MK SR

Dni španielskej kultúry

7. – 13. október 2013

Atmosféru ulice La Rambla môžete zažiť na dvoch miestach. V domovskej Barcelone nonstop alebo v Košiciach počas jedného popoludnia v roku (8. október). La Rambla je emblematickým podujatím Dní španielskej kultúry, keď stovky študentov najväčšieho španielskeho gymnázia na Slovensku imitujú atmosféru barcelonskej hlavnej ulice priamo na Hlavnej ulici v Košiciach (živé sochy, žongléri, pantomíma). Koncerty, prednášky, divadlo či sv. omša v španielčine prinášajú do Košíc hispánskeho ducha v rôznych podobách.

Miesto: Hlavná ulica, Gymnázium so slovensko-španielskou bilingválnou sekciou Park mládeže 5, Košice

Organizátor: Gymnázium so slovensko-španielskou bilingválnou sekciou Park mládeže 5, Košice
Partneri: Košice 2013, n. o.

Na košickej turňi

13. október 2013

Projekt je zameraný na udržiavanie, podporu a prezentáciu ľudovej kultúry. Ide o regionálnu súťaž pre dospelých zo všetkých mestských častí Košíc. Cieľom je aktivizácia spevákov ľudových piesní a členov speváckych skupín k vyhľadávaniu, spracovaniu a interpretácii hudobno-speváckeho folklórneho materiálu a vytváranie priestoru na verejnú prezentáciu a konfrontáciu. Ide o 12. ročník regionálneho podujatia, ktoré už objavilo niekoľko mladých speváckych talentov a podporuje existenciu a činnosť speváckych skupín a sólistov, interpretujúcich ľudovú pieseň. Na celoslovenskej súťaži hudobného folklóru dospelých, ktorá sa koná každé 3 roky, sa víťazi našej súťaže umiestňujú v zlatom pásme. Podujatie je určené širokej verejnosti so záujmom o folklór a ľudovú kultúru.

Miesto: Kultúrne stredisko Košice – Šaca, Železiarská 7

Organizátor: MČ Košice – Šaca v spolupráci s Kultúrnym centrom KSK
Partneri: MK SR, Košice 2013, n. o.

DIVADLO A TANEC

Slobodija odysseia, mon amour

17. – 19. október 2013

Hudobno - divadelný projekt Thomasa Grosa o rómskej komunite, o dlhej ceste z Viedne do Marseille, o rómskej otázke, ťažkom postavení Rómov, ich integrácií, o xenofóbií. Tento projekt má slúžiť ako most medzi Rakúskom a Francúzskom, medzi starovekými mýtmi a modernými príbehmi. Historicky, aj v súčasnosti sa Rómovia mohli len veľmi ťažko integrovať v západných krajinách, najmä ak pochádzali z východu. Tento divadelný projekt sa predstaví v Divadle Toursky, Marseille, vo Viedni a okrem iného aj v Košiciach. Jedinečný pohľad na život rómskeho obyvateľstva, ktorý vytvára nový priestor pre lepšie porozumenie rómskej komunity a jej kultúry.

Miesto: **Štátne divadlo Košice**

Organizátor: **Rosen gewitter**
Partneri: **MK SR, Košice 2013, n. o.**

MULTIŽÁNER

Kreatívny priemysel a image mesta

október 2013

Medzinárodná konferencia Creative Industries and City Image. Inštitút kreatívnej ekonomiky vznikol ako potreba udržateľnosti a koordinácie aktivít v oblasti kreatívneho priemyslu v Košiciach a Košickom kraji. Stavia na skúsenosti jeho zakladateľov a priamo vychádza a nadväzuje na aktivity projektu Interface EHMK 2013. Ako jednu z minoriadne dôležitých aktivít sme identifikovali potrebu popularizácie a zvyšovania povedomia v oblasti kreatívneho priemyslu. Zámerom projektu je príprava a realizácia medzinárodnej konferencie s témou Kreatívneho priemyslu a Image mesta. Cieľom konferencie bude adresať zásadné otázky, ako kreatívny priemysel prispieva ku kultúrnemu, spoločenskému a ekonomickému rozvoju mesta a regiónu. Zároveň, ako môže zvýšenie a prítomnosť „kreatívnej triedy“ prispieť k zlepšeniu image mesta a k zvýšeniu turistického ruchu. Projekt, okrem samotnej konferencie, ktorá bude mať niekoľko pracovných sekcií, prináša aj série workshopov a prípravných prieskumov, ktoré majú za úlohu bližšie identifikovať, čo sú aktuálne svetové témy a zároveň, aké problémy aktuálne rieši mesto a región v tejto oblasti. Už prípravnú fázu plánujeme robiť spoločne s medzinárodnými expertmi ako Tom Fleming, Paul Bogen či Brendan Moffett.

Organizátor: **Inštitút kreatívnej ekonomiky**
Partneri: **Košice 2013, n. o., MK SR, OneClick, IT Valley, ECBN**

HUDBA

Quasars Ensemble & Košice

18. – 22. október 2013

Projekt Quasars Ensemble & Košice je zameraný na prezentáciu, šírenie svetovej a slovenskej vážnej hudby a slovenského interpretačného umenia. Cieľom projektu je predostrieť plody činnosti ansámbľu „domácejmu“ košickému publiku. Projekt predstavuje päť vystúpení komorného zoskupenia Quasars Ensemble so sólistkami Petrou Noskaiovou a Evou Šuškovou. So sólovým projektom sa predstaví renomovaná nemecká akordeonistka Stefanie Schumacher. Nepochybne výnimočným bude otvárací koncert festivalu, na ktorý prijal pozvanie významný japonský skladateľ Toshio Hosokawa. Dramaturgickou koncepciou koncertov je vzájomná konfrontácia vrcholných diel významných svetových a domácich skladateľov (prevažne košických autorov). Podujatie si chce uctiť aj celosvetovo významné výročie – 100 rokov od narodenia významného anglického skladateľa Benjamin Brittena a 200 rokov od narodenia Richarda Wágnera.

Miesto: **Kasárne/Kulturpark, Kaplnka sv. Michala**

Organizátor: **OZ Quasars**

Partneri: **MK SR, Košice 2013, n. o., mesto Košice**

DIVADLO A TANEC

Dni nového tanca New Dance Days

24. – 27. október 2013

Medzinárodný festival súčasného tanca je koncipovaný ako bienále. Ide o prvý ročník festivalu súčasného tanca, jediný svojho druhu na východnom Slovensku. Vznikol so zámerom vybudovať v Košiciach platformu a stabilné zázemie pre súčasný tanec a predstaviť popredných slovenských i zahraničných choreografov a tanečníkov. Na festivale sa zúčastnia súbory ako Balet Preljocaj (FR), Vertedance (CZ), FÉRENCZ FÉHER (Maďarsko), Charlotte Ofverholm (Švédsko), Polish dance theatre (Poľsko), CobosMika (Španielsko) a ďalší. Festival prinesie do Košíc prvú medzinárodnú prehliadku aktuálneho diania a nových trendov v oblasti súčasného tanca. Prioritou podujatia je predstaviť originálnu tvorbu mladých umelcov. Sprievodnými podujatiami budú workshopy známych choreografov a besedy. Prínosom pre košickú tanečnú scénu a vývoj súčasného tanca bude aj spolupráca košických tanečníkov s japonským umelcom Yuzo Ishiyama. Spolu vytvoria nové tanečné dielo, ktoré bude súčasťou festivalového programu. Do projektu sa aktívne zapojí existujúce tanečné prostredie, konzervatóriá, tanečné školy, tanečné kluby, profesionáli.

Miesto: **Kasárne/Kulturpark, Štátne divadlo Košice**

Organizátor: **Košice 2013, n. o., Kasárne/Kulturpark**

Partneri: **Maďarský konzulát Košice, Francúzska aliancia Bratislava, MK SR**

Karol Horák

SVEDECTVO
KRVI

Svedectvo krvi

október 2013

Premiéra nového divadelného predstavenia o košických svätých mučeníkoch od Karola Horáka, jedného z najvýznamnejších súčasných slovenských dramatikov a Košičana. Svedectvo krvi má výnimočné postavenie v rade historických hier autora, a to predovšetkým témou. Osudy troch ľudí, dnes svätcov, ktorí sa ocitnú v existenciálnej situácii, na hranici života a smrti, sa stanú podkladom pre rozohranie situácií, odohrávajúcich sa na pozadí historických skutočností. V Horákových hrách je vždy prítomné silné posolstvo dneška, takže hra nebude len historickou skicou. Svedectvo krvi zobrazuje dramatický a ľudský príbeh, ktorý sa odohral v Košiciach a mal veľkú odozvu v celej Európe. Pôjde o súčasné moderné divadlo, charakterizované jeho výrazovými prostriedkami – hudbou, novým typom herectva a spevom.

Miesto: Štátne divadlo Košice

Organizátor: OZ Košické divadlo

Partneri: ŠD Košice, Košice 2013, n. o., MK SR

SÁNDOR MÁRAI – mesto
Košice pozná celý svet

október 2013

Jedinečné dielo, ktoré bude dlhodobo propagovať myšlienku Košíc ako EHMK a tiež meno rodáka Sándora Máraia. Projekt je komponovaný tak, že jeho jednotlivé zložky - výtvarná, hudobná, literárna - budú prezentované aj samostatne. Sándor Márai je jednoznačne najznámejším Košičanom vo svete. Napriek tomu je v kultúrnom priestore mesta a Slovenska ešte stále pomerne neznámou a málo citovanou persónou. Diela Sándora Máraia v sebe nesú silné biografické črty. Mesto jeho detstva- Košice- zohráva v dielach takú významnú úlohu a je vykreslené tak majstrovsky, že Otto von Habsburg pri návšteve Košíc povedal, že vďaka knihám Sándora Máraia pozná mesto dokonale. Napriek svojej bytostnej spätosti s rodným mestom bol Márai svetobežníkom, žijúcim a pracujúcim v niekoľkých európskych a zaoceánskych krajinách. Do projektu sú zapojení balet ŠD Košice, zbor opery Štátneho divadla Košice, Štátnej filharmónie Košice, umelci ako Michael Kocáb, Ondrej Šoth, Vladimír Godár, Peter Kováč, Milan Čorba, Peter Weigl, Jozef Ciller, Zuzka Mistríková.

Miesto: Štátne divadlo Košice

Organizátor: Občianske združenie Slavonic Dance Theater

Partneri: ŠD Košice, Štátna filharmónia, Košice 2013, n. o., MK SR

Jazz FOR SAle festival

2., 9. a 16. november 2013

Medzinárodný jazzový festival Jazz FOR SAle je druhým najstarším jazzovým festivalom na Slovensku, ktorý v roku 2013 zaznamená 23. ročník svojej existencie. Dramaturgicky sa orientuje na prezentáciu interpretov Višegrádskeho zoskupenia - Poľska, Čiech, Maďarska a Slovenska. Pozostáva z troch koncertov, realizovaných v týždňovej periodicite, ktorých obsahom je uvádzanie špičkových interpretov a telies, ako aj porovnanie úrovne, stavu a trendov vývoja v tejto oblasti v každej z prezentujúcich sa krajín s dôrazom na jej druhovú a žánrovú rozmanitosť. Každý z koncertov je výnimočnou príležitosťou a podnetom pre adeptov jazzovej hudby, ktorých vývoj ovplyvňuje najmä možnosť priameho kontaktu s kvalitnými interpretmi a je tak impulzom rozvoja jazzovej scény v regióne.

Program: Adam Makowicz (PL), Michal Urbaniak (PL), Adam Baldych (PL), Praha Vienna Connection (CZ), Lenka Dusilová (CZ), Shiff Tiger (CZ), Miss Moravia (SK), AMC Trio & Randy Brecker (SK), Michal Bugala Quartet (SK), Loop Doctors Transform Quintet (HU), Djabe (HU)

Miesto: **Historická radnica, Hlavná 59 Košice**

Organizátor: **Združenie FORSA**

Partneri: **Košice 2013, n. o., MK SR, Hungary Jazz Federation, Budapest; Alchemik records, Warszawa; Hudobný fond Bratislava**

MOONRIDE 08 festival súčasného umení

14. – 19. október 2013

Moonride je medzinárodný festival súčasného umenia, ktorý sa každoročne koná na jeseň v Košiciach. Festival je prehliadkou súčasnej tvorby v oblasti výtvarného umenia, divadla, tanca, hudby, multimédií a literatúry. Festival sa koná v rôznych priestoroch po celom meste a kombinuje konkrétne miesta s konkrétnymi dielami a predstaveniami (napr. koncert poľského experimentálneho skladateľa Jacaszka v dominikánskom kostole, divadelné predstavenie v starom televíznom štúdiu alebo plánované bábkové predstavenie v planetáriu). Festival sleduje trendy v súčasnom umení a kultúre a zaujíma sa o presahy medzi vedou a umením. Vo svojich začiatkoch sa festival zameriaval na prezentáciu súčasnej tvorby z krajín V4, no postupne prerástol tento rozmer.

Organizátor: **TABAČKA/KULTURFABRIK – BONA FIDE, o. z.**

Partneri: **Košice 2013, n.o., MK SR, Mesto Košice**

HUDBA

ISCM Dni novej hudby World New Music Days

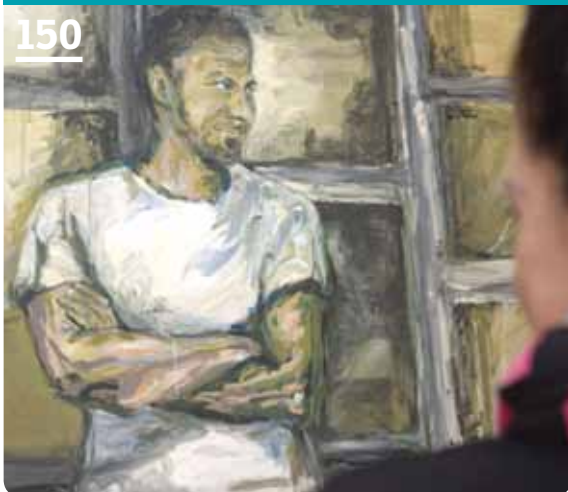
4. – 15. november 2013

Festival ISCM Dni novej hudby / World New Music Days je najvýznamnejšou celosvetovou prehliadkou modernej vážnej hudby. Každý rok sa uskutočňuje v inej krajine a na Slovensku sa v roku 2013 uskutoční po prvýkrát – ako jubilejný 90. ročník. Vypočujeme si to najnovšie z hudby celého sveta (napríklad aj z Estónska, Argentíny či Portugalska) a privítame skladateľov, ktorí túto hudbu vytvorili. Na koncertoch opäť spoznáme klasikov, ktorí podobu hudby v 20. a 21. storočí predurčili a ich tvorba je aktuálna dodnes. Poprechádzame sa po pretvorenom meste a prejdeme cez zvukové brány. Budeme držať palce študentom z celého Slovenska a košického konzervatória, ktorí uvedú zaujímavý program. Jedným z najzaujímavejších podujatí bude celkom iste koncert detí, pretože zaznie nielen v Košiciach, ale aj v 60. ďalších mestách na Slovensku. Otvorenie ISCM World New Music Days 2013 v podaní detských interpretov tak bude naozaj veľkolepé a jedinečné. Festival bude v roku 2013 putovným – z Košíc sa premiestni do Bratislavy a Viedne, a kto bude chcieť, pridá sa k nám. www.iscmwnmd2013.org

Miesto: **Hlavný festival – Košice, Bratislava, Viedeň, sprievodné podujatia – rôzne mestá na Slovensku**

Organizátor: Medzinár. spol. pre súčasnú hudbu (ISCM) – Slovenská sekcia

Partneri: Medzinár. spol. pre súčasnú hudbu – Rakúska sekcia (IGNM – Sektion Österreich), Košice 2013, n. o., MK SR, Štátna filharmónia Košice, Konzervatórium Košice, Slovenská filharmónia, Hudobné centrum, festival Melos-Étos, festival Wien Modern, ZUŠ v SR

Cesta do neznáma

8. – 16. november 2013

Cesta do neznáma je mini festival, ktorý sa venuje sociálnym a komunitným témam umeleckou formou. Jeho cieľom je podporovať aktivity, zamerané na spoluprácu umelcov s obyvateľmi v znevýhodnených komunitách a na rozvoj nových prístupov v sociálnej a komunitnej práci. Počas workshopu Východná minúta natočí rómska mládež svoj vlastný minútový film. OZ Art Eko a rómske ženy z Tornale predstavia vlastné modely, inšpirované rómskymi prvkami. Nebude chýbať vernisáž výstavy Von z kruhu od mladej výtvarníčky Ľudmily Horňákovej, ktorá od októbra 2012 pracuje so seniormi na Furči. Návštevníkov čaká divadelná inscenácia Edge od Petry Tejnrovej, ktorá je sondou do života ľudí nad 60 rokov, tí v rôznych rolách pôsobili v divadelnom a tanečnom prostredí. Program vyvrcholí tanečným predstavením Simulante Bande súboru VerteDance z Prahy a výstavou fotografií Odysea francúzskeho fotografa Antoina d'Agatu.

Miesto: Kasárne/Kulturpark

Organizátor: Košice 2013, n. o., projekt SPOTs
Partneri: Dogdocs, MČ Dargovských hrdinov, Marseille – Provence 2013, ETP, Art Eko, MECEM, MK SR

Festival sakrálneho umenia

10. – 24. november 2013

Festival sakrálneho umenia je ojedinelým podujatím v rámci Slovenska. Svojou národnostnou a náboženskou rozmanitosťou sa Košice zaradili k mestám s prívlastkom tolerance a porozumenia. Košice sú od nepamäti otvoreným mestom, k čomu prispieva aj sakrálny festival v čase oslavy patrónky mesta Košice – svätej Alžbety Uhorskej Durínskej. Už od roku 1990 vytvára festival priestor pre rozvoj porozumenia, tolerance a náboženskej znášanlivosti, a to aj prostredníctvom prezentácie domáceho či európskeho sakrálneho umenia v oblasti hudby, spevu, výtvarného umenia i slova. Program festivalu tvoria napríklad koncerty zborov v Dóme sv. Alžbety a ďalších kostoloch, výstavy v jednej z miestnych synagóg či galérii, tematické sakrálne prehliadky, slávnostné omše, či bábkové divadlo. Festival je skutočne povznášajúcim zážitkom, ktorý môžete zažiť jedine v Košiciach! Viac informácií na www.kosice.sk alebo www.visitkosice.eu

Miesto: sakrálne stavby mesta, Dom umenia

Organizátor: Mesto Košice
Partneri: Košice 2013, n. o.

Košice akademické

15. – 18. november 2013

Košice akademické sú festivalom tvorivosti vysokoškolákov Slovenska. Osobitosť tohto podujatia vyplýva zo špecifického zázemia košických vysokoškolákov (symbióza humanitne i technicky orientovaných študentov), čo rozhoduje o druhovej, žánrovej i tematickej osobitosti podujatia. Kategórie produkcií: vlastná literárna tvorba – esej, umelecký preklad, rétorika, alternatívne projekty z pomedzia výtvarného, hudobného, filmového a divadelného umenia, audiovizuálne umenie, divadlo v nevidadelnom prostredí. Festival bude v kontakte s podujatím Akademický Prešov. V rámci spolupráce Prešova a Košíc môže v symbióze obsahu festivalov vzniknúť jedinečné podujatie. Participácia zahraničných osobností i umeleckých telies bude tvoriť prirodzenú súčasť programu podujatia.

Miesto: Kasárne/Kulturpark, UPJŠ

Organizátor: Akademický Prešov

Partneri: Prešovská univerzita v Prešove, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, MK SR, Košice 2013, n. o.

Košické folklórne dni

15. – 24. november 2013

Košické folklórne dni (KFD) vynikajú svojou jedinečnosťou. Vytvárajú priestor členom folklórnych kolektívov, tanečníkom, spevákom, ľudovým hudbám a mladým choreografom, ktorí svoje majstrovstvo môžu predviesť v súťažiach tanečných a speváckych schopností „O cenu Štefana Mráza“. Širokej verejnosti sú určené Školy tanca pre deti aj dospelých, hudobno-spevácke programy či Galavečer v košickom Štátnom divadle. Súčasťou podujatia sú aj výchovné koncerty, určené pre školské a predškolské zariadenia, v rámci ktorých deti a študenti majú možnosť spoznať rôzne prejavy našej národnej kultúry hlavne v tanci, speve či v hre na nepoznané hudobné nástroje.

V programoch účinkujú folklórne súbory Borievka, Čarnica, Hornád, Jahodná, Omladina, Železiar, mládežnícky folklórny súbor Želiezko, detské folklórne súbory Čarnička, Hanička, Jahôdka, Jazierko, Viganček, Železiarik a pozvaní hostia zo Slovenska a zahraničia.

Miesto: Štátne divadlo Košice

Organizátor: Košické folklórne štúdio, občianske združenie

Partneri: Dom ľudového tanca, umelecká a reklamná agentúra Kultobin spol. s r. o., Súkromná ZUŠ Vlada Urbana, Košice 2013, n. o.

VIZUÁLNE UMENIE A NOVÉ MÉDIÁ

Britský expres British express

14. november 2013 – 26. január 2014

British express – súčasné britské umenie po Warholovi je prehliadka súčasného britského umenia. Je organizovaná v spolupráci s British Council a predstavuje výber toho najlepšieho zo súčasného britského umenia, pracujúceho s odkazom Andyho Warhola, pop artu a reflektujúceho konzumnú spoločnosť. Širokú verejnosť v Košiciach a na Slovensku zoznámia so súčasným, vo svete vysoko hodnoteným britským umením, charakterizovaným rôznorodosťou foriem diel a uvoľnenosťou autorských prístupov, no rovnako spochybňujúcim predsudky a búrajúcim hranice v ľudskom chápaní umenia a kultúry. Autor projektu, n. o. Košice 2013 umiestnil do svojho hlavného výstavného priestoru Kunsthalle/Haly umenia Košice výber z realizácií pracujúcich napríklad s médiami fotografie, videom či priestorovými médiami. Pandantom post-Warholovskej výstavy bude výstavný priestor v Rotunde, ktorý predstaví tvorbu sochárov Richarda Longa a Anisha Kapoora. Okrem iných projekt uvedie aj britských umelcov ako: Jake and Dinos Chapman, Mat Collishaw, Martin Creed, Angus Fairhurst, Liam Gillick, Douglas Gordon či Damien Hirst.

Miesto: **Kunsthalle/Hala umenia, Rotunda**

Organizátor: **Košice 2013, n. o.**

Partneri: **British Council Londýn, British Council Bratislava, MK SR**

FILM A FOTOGRAFIA

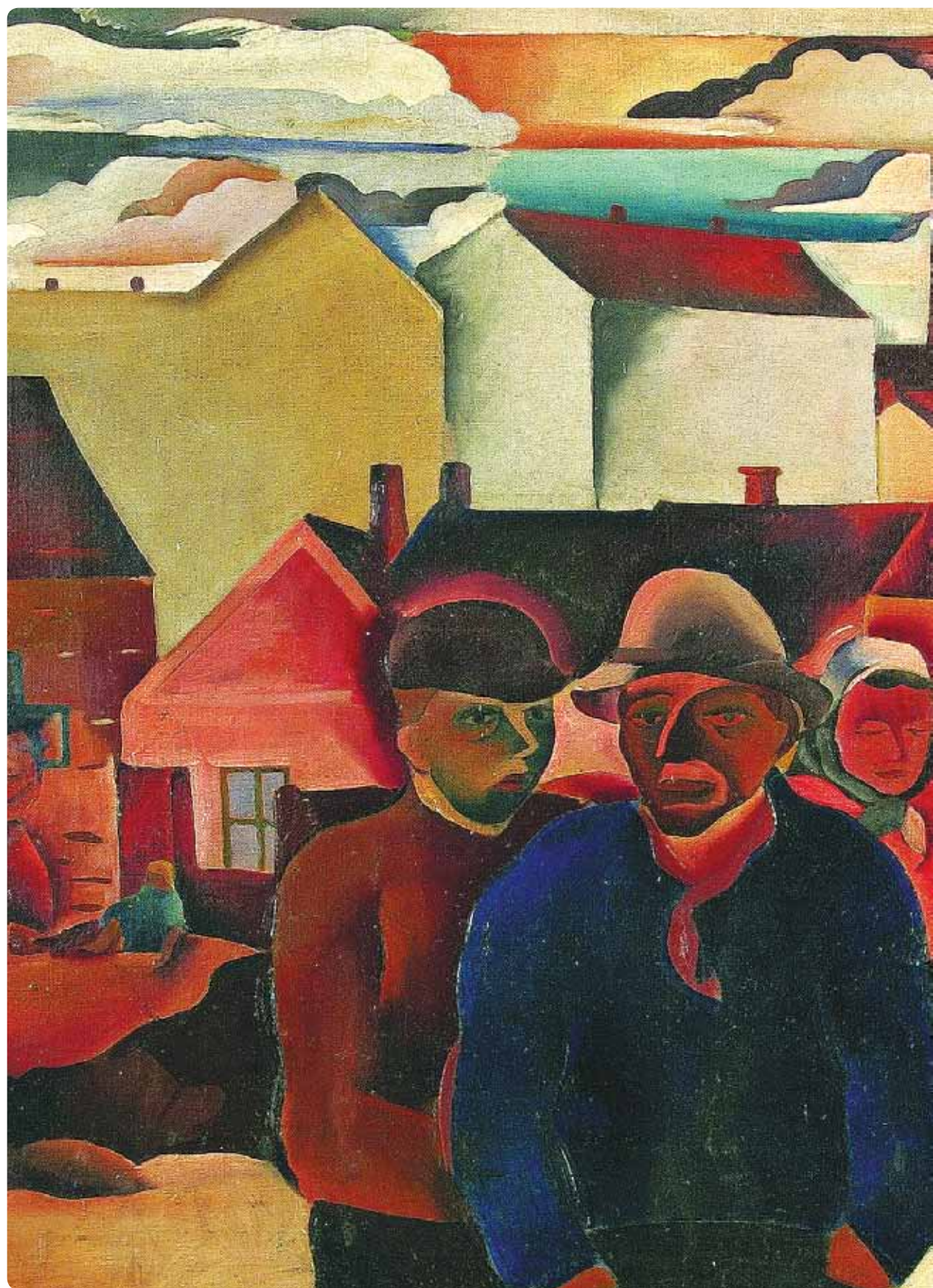
Odysea – výstava Antoine d'Agata

15. november – 29. december 2013

Antoine d'Agata je známy francúzsky fotograf a člen skupiny Magnum Photos. Jeho fotografie sú viac o sugescii a evokácii, než o identifikovateľných subjektoch. V rámci projektu Odysea chce Antoine d'Agata sledovať päť migrantov z piatich rôznych destinácií počas ich cesty do Európy (Maroko, Kanárske ostrovy, Grécko, Líbya a Ukrajina/ Slovensko v marci 2013). Cez fotografie a krátke video ponúkne pohľad na každodenný život týchto ľudí a každému z nich dá rozmer osobného Odysea, snímaného v rozličnom prostredí (napr. v prostredí retenčných centier, miestnych cudzineckých komunít, či v prímestských častiach - benzínové pumpy, miestne hotely, pohostinstvá). Výstava bude prezentovaná v Košiciach, v priestoroch novozrekonštruovaného kultúrneho centra Kasárne Kulturpark v rámci festivalu o sociálnom umení „Cesta do neznáma“. Výstava bude pozostávať z piatich veľkých panelov, na ktorých budú umiestnené texty od migrantov, mnohé fotografie a premietané videá. Výstavu bude doplnkovo sprevádzať DVD a web stránka ku projektu. Projekt sa organizuje v koprodukcii s Marseille – Provence 2013 na tému „Mesto na hranici“.

Miesto: **Kasárne/Kulturpark**

Organizátor: Košice 2013 n.o.,
Partneri: SPOTs, Kasárne/Kulturpark, Atelier de Visu, Muzeum Nicéphore Niépce, Marseille – Provence 2013, MK SR

VIZUÁLNE UMENIE A NOVÉ MÉDIÁ

Košická moderna

17. november 2013 – 30. apríl 2014

Výstava Košická moderna 20. rokov tvorí súčasť viacročného projektu (2010–2014). Košice sa začiatkom 20. storočia stali významným centrom umeleckého života s medzinárodným rozmerom, aký vo vtedajších slovenských pomeroch nemal obdobu. Umelecký ruch sa sústreďoval okolo Východoslovenského múzea. V roku 1921 bola pri múzeu zriadená graficko-kresliarska súkromná škola, s ktorou sú spojené začiatky významných umelcov, akými sú Koloman Sokol a Július Jakoby. K výstave je pripravená monografia Košická moderna 20. rokov. Mapuje obraz súdobej košickej výtvarnej scény v širšom kontexte. Zámerom projektu je prezentácia výstavy v zahraničí a propagácia tohto fenoménu moderného umenia na Slovensku v širšom stredo európskom kontexte. Súbor výtvarných diel a dokumentov sa sústreďujú vo viacerých košických kultúrnych inštitúciách. Východoslovenská galéria Košice predstaví maliarske, grafické a sochárske realizácie. Plagátová tvorba prvej polovice 20. storočia bude zastúpená vo Východoslovenskom múzeu v Košiciach a dobovú tlač a typografiu obsiahnu priestory Štátnej vedeckej knižnice v Košiciach.

Miesto: Východoslovenská galéria Košice, Východoslovenské múzeum Košice, Štátna vedecká knižnica Košice

Organizátor: Východoslovenská galéria Košice
Partneri: Východoslovenské múzeum v Košiciach, Štátna vedecká knižnica v Košiciach, MK SR, Košice 2013, n. o.

PRO EDUCO

19. – 21. november 2013

Siedmy ročník tradičného podujatia PRO EDUCO si kladie za cieľ priniesť z celoslovenského pohľadu zaujímavé podnety v oblasti vzdelávania, kreativity a inovácií. Vzdelanostné fórum chce zdôrazniť význam otázok, spojených so vzdelávaním v oblasti kultúry, kultúrneho života, kreativity, rozvoja a riadenia kultúrnych inštitúcií a manažmentu kultúrnych projektov. Okrem toho PRO EDUCO usmerňuje absolventov vysokých a stredných škôl pri uplatňovaní sa na trhu práce s dôrazom na kreatívny a kultúrny priemysel ako viacvrstvový segment a tiež pomáha nastaviť procesy marketingovej komunikácie stredných škôl a univerzít ako nevyhnutnej súčasť ich činnosti pri uplatnení sa na trhu vzdelávania. Zámerom trojdňového fóra je aj vytvorenie adekvátneho priestoru pre výmenu poznatkov a odbornú diskusiu prostredníctvom workshopov a social a bussiness networkingu. PRO EDUCO je rozdelené do štyroch sekcií – vzdelávanie, kariéra, kreativita a kreatívny priemysel, inovácie. Ďalšou skupinou návštevníkov sú odborní pedagogickí pracovníci, personálni a projektoví manažéri, vedeckí a výskumní pracovníci a partneri podujatia.

Miesto: **Spoločenský pavilón Tr. SNP 61, Košice**

Organizátor: **Progress Promotion Košice, s r. o.**
Partneri: **MK SR, Košice 2013, n. o.**

PEARLE medzinárodná konferencia

22. – 24. november 2013

PEARLE (Performing Arts Employers Association League Europe). Európska liga asociácií zamestnávateľov v sektore živého umenia bola založená v roku 1991. Reprezentuje viac ako 3 500 divadiel, divadelných spoločností, orchestrov, oper, baletných a tanečných spoločností a iných profesionálnych organizácií, prevádzkujúcich živé umenie v Európe. Cieľom tejto neziskovej mimovládnej organizácie je vybudovanie vyváženého prostredia pre podporu udržania a zvyšovania prezentácie živého umenia v Európe. Pearle slúži ako fórum pre výmenu dôležitých informácií členom, pre podporu a pomoc pri utváraní zamestnávateľských asociácií v krajinách strednej a východnej Európy. Je členom Európskeho výboru pre sociálny dialóg v sektore živého umenia, kde spolu pôsobí s EAEA (Európska aliancia umenia a zábavy), ktorá pozostáva z troch odborových federácií: FIM (Medzinárodná federácia hudobníkov), FIA (Medzinárodná herecká federácia) a EURO-MEI (Federácia reprezentujúca odbory skladateľov a technikov v oblasti umenia a mediálnej zábavy).

Miesto: **Dom umenia Košice**

Organizátor: **Občianske združenie VICTORIAS, Košice, Asociácia divadiel a orchestrov Slovenska**
Partneri: **Štátna filharmónia Košice, Štátne divadlo Košice, Bábkové divadlo Košice, MK SR, Košice 2013, n. o.**

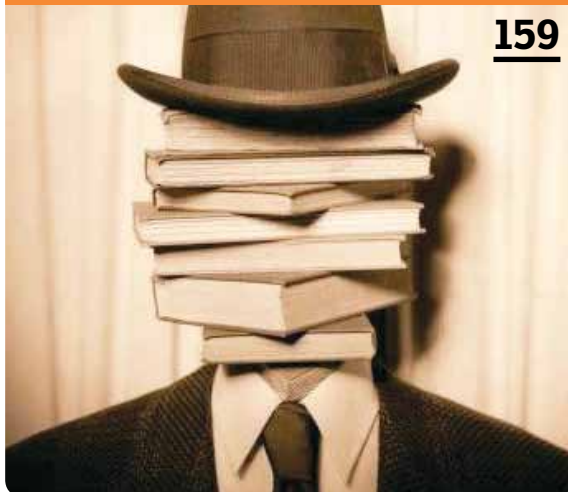

44 umeleckých osobností

december 2013

Špeciálna publikácia o osobnostiach v oblasti umenia a kultúry z celého východného Slovenska, ktorí žili a tvorili v 19. a 20. storočí. V projekte Európske hlavné mesto kultúry Košice 2013 sú vybrané štyri osobnosti košickej kultúry, ktoré výrazne ovplyvnili kultúrne dianie doma a v zahraničí. Za literatúru je to Sándor Márai, za oblasť vizuálneho umenia Gyula Kosice, za architektúru Ludovít Oelschläger a za filmovú tvorbu Juraj Jakubisko. Do publikácie pribudne postupne ďalších štyridsať mien hlavne z miest Košice, Prešov, Bardejov, Levoča a Sabinov, ako aj významné osobnosti z ďalších regiónov východného Slovenska.

Organizátor: Košice 2013, n. o.
Partneri: MK SR

Import/Export Marseille/Košice

december 2013

Projekt Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 inicioval miestne umelecké združenia a jednotlivcov k založeniu novej inštitúcie pre súčasnú literatúru a jej príslušné formy – Európsky dom poézie Košice (EDPK). Košický EDPK je prvým slovenským domom, ktorý bude v roku 2013 oficiálne začlenený do medzinárodnej siete domov poézie, existujúcej vo frankofónnych krajinách. Spolupráca Košice 2013, n. o. s EDPK a cipM – Medzinárodným centrom poézie v Marseille vyústi vo vydaní bilingválnej knihy ako vzorky tvorby troch slovenských básnikov – Katarína Kucbelová, Mária Ferenčuhová, Ján Gavura a troch francúzskych básnikov – Michèle Métail, Esther Salmona, Nicolas Pesquès. V rámci tohto projektu sú naplánované dva tvorivé ateliéry (20. – 25. mája 2013 prvý ateliér v Marseille spojený s prezentáciou časopisu ENTER+; 23. – 28. septembra 2013 druhý ateliér v Košiciach). Publikácia bude vydaná v decembri 2013 a jej oficiálne predstavenie sa v Košiciach i v Marseille dá bodku za rokom 2013, ktorý spájal dve hlavné mesta kultúry.

Miesto: Kasárne/Kulturpark; Medzinárodné centrum poézie v Marseille

Organizátor: Košice 2013, n. o., cipM – Medzinárodné centrum poézie Marseille
Partneri: MK SR, Európsky dom poézie Košice, Dive Buki, Enter+

MULTIŽÁNER

Záverečný ceremoniál

13. december 2013

Záverečný ceremoniál je dôstojným uzavretím celého roka kultúrno-umeleckých podujatí, ktoré v uliciach sprítomňovali nadšenie zo získania titulu Európskeho hlavného mesta kultúry. Pre obyvateľov a návštevníkov mesta pripravíme celodenné podujatie, ktoré bude symbolom posolstva, že kultúra a umenie sú neoddeliteľnou súčasťou Košíc súčasných i budúcich. Podujatia budú akýmsi obzretím za cestou, ktorú Košice prešli na poli kultúry za posledných päť rokov. Vyvrcholením záverečného ceremoniálu bude Koncert 2v1, ktorý už tradične ponúka nečakané a atraktívne spojenia známych umelcov. Tentokrát pripravia spoločný program koncertu dve aktuálne Európske hlavné mestá kultúry – slovenské Košice a francúzske Marseille.

Miesto: Kasárne/Kulturpark, Hlavná ulica

Organizátor: Košice 2013, n. o.

Partneri: mesto Košice, MK SR, Best Services, s.r.o.

INVESTIČNÉ PROJEKTY

- Mesto Košice
- Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
- Košický samosprávny kraj
- Ostatné investičné projekty

KASÁRNE/KULTURPARK

Areál kasárenských budov z konca 19. storočia je zasadený do historického parku významnej hodnoty. Nachádza sa v bezprostrednej blízkosti centra mesta. Rekonštrukciou budov vznikne komplexné zázemie pre tvorbu, prezentáciu a podporu umenia a súčasnej kreatívnej, autentickej a experimentálnej kultúry a priestor pre tvorbu a podporu multižánrovej umeleckej produkcie.

KUNSTHALLE/STARÁ KRYTÁ PLAVÁREŇ

Budova je považovaná za jednu z architektonicky najhodnotnejších budov, postavených na prelome 50. a 60. rokov 20. storočia. Po prasknutí bazénového telesa, vplyvom statických porúch spôsobených poklesom hladiny spodnej vody, bola začiatkom 80. rokov činnosť plavárne ukončená. Po rekonštrukcii vznikne moderný priestor pre medzinárodné výstavy vizuálneho umenia.

MESTSKÝ PARK

Najväčší park v Košiciach slúži v súčasnosti len ako tranzitný priestor z autobusovej a vlakovkej stanice do centra mesta. Pôvodné funkcie parku stagnujú pre neadekvátnu vybavenosť a zlé technické zázemie. Rekonštrukciou infraštruktúry, pridaním drobnej architektúry a doplnením technického zázemia získa mesto nový funkčný priestor pre trávenie voľného času.

PARKY MOYZESOVA A KOMENSKÉHO

Tri samostatné parky, nachádzajúce sa v blízkosti centra, sú súčasťou kultúrneho dedičstva Košíc. Majú zvyčajne tranzitný charakter a využívajú sa aj ako pešia komunikácia. Obyvatelia ich nevyužívajú na oddych pre zlý stav zelene a chýbajúci mobiliár. Revitalizácia pozmení ich funkciu na galérie pod holým nebom a vytvorí priestor pre prezentáciu umenia.

ULIČKA REMESIEL

Umelecká štvrť je súčasťou užšieho centra mesta. V súčasnosti len obmedzene slúži pre napĺňanie kultúrnych funkcií. Stav povrchu dláždených komunikácií a technickej infraštruktúry je klasifikovaný ako havarijný. Revitalizáciou štvrte vznikne kompaktný celok pre prezentáciu histórie, kultúry a umenia s prepojením na Kunsthalle, Mestský park a centrum mesta.

KOŠICKÝ HRAD

Hrad sa nachádza na severozápad od mesta v jeho tesnej blízkosti. Jeho počiatky siahajú až do neskej doby bronzovej. Od 11. storočia začala výstavba hradska, vďaka ktorej získal dnešnú podobu. V jeho blízkosti sa nachádza Vyhliadková veža. Revitalizáciou vzniknú podmienky na interakciu tradičných podôb umenia s inovatívnou prezentáciou kultúry.

AMFITEÁTER

Otvorený priestor pre 12 000 divákov bol postavený v roku 1954. Bol navštevovaný a známy v celom regióne. Bol jedinečnou kultúrnou dominantou, kde sa premietali filmy a diali rôzne podujatia a festivaly. Po revolúcii v roku 1989 sa jeho činnosť obmedzila a amfiteáter chátral. Technickým zhodnotením sa dosiahne skvalitnenie služieb pre kultúru, umenie a film.

SPOTs / VÝMENNÍKY TEPLA

Výmenníkové stanice v okrajových častiach mesta boli postavené v 60. a 70. rokoch 20. storočia. Rozvojom a miniaturizáciou technológií mnohé stratili svoju pôvodnú funkciu. Sídlišká pritom majú poddimenzovanú kultúrnu infraštruktúru. Rekonštrukciou výmenníkov získajú okrajové časti mesta nové priestory pre komunitný rozvoj a kultúru na lokálnej úrovni.

MALÁ SCÉNA ŠTÁTNEHO DIVADLA KOŠICE

Budova, nachádzajúca sa v radovej zástavbe Hlavnej ulice v Košiciach, bola postavená na prelome 19. a 20. storočia. V minulosti slúžila aj ako múzeum, kino, či dokonca kasíno. Po zverení Štátumu divadlu boli priestory prispôsobené divadelnej prevádzke. Na komplexnú rekonštrukciu sa čakalo viac ako 30 rokov. Priestor bude slúžiť pre prezentáciu alternatívnych javiskových foriem.

ŠTÁTNA VEDECKÁ KNIŽNICA

Rekonštrukcia sa dotkne západného traktu pôvodnej väznice, ktorý bol postavený v roku 1878 a od roku 1992 patrí knižnici. Rekonštrukciou sa vytvorí centrum regionálnych štúdií "Bibliotheca Cassoviensis", ktoré rozšíri ponuku výstavných priestorov v regióne a vytvorí kultúrne a vzdelávacie centrum s unikátnym knižničným fondom, súvisiacim s rozvojom Košíc.

● SLOVENSKÉ TECHNICKÉ MÚZEUM

Historický objekt Slovenského technického múzea na Hlavnej ulici bude pretvorený na Vedecko-technické centrum pre deti a mládež. Bude v ňom situovaná expozícia, zameraná na prezentáciu fyzikálnych, chemických, astronomických a matematických javov a poznatkov. Ponúkne netradičnú formu vzdelávania a dopĺňania poznatkov pre študentov stredných a základných škôl.

● VÝCHODOSLOVENSKÉ MÚZEUM

Historická budova múzea je národnou pamiatkou, v ktorej sa zrekonštruje miniskazen a expozícia Košického zlatého pokladu. V trezorovej miestnosti vznikne interaktívna komorná expozícia s podsvieteným a atypickým priestorom. Súčasťou bude aj audiovizuálny systém, dotykové panely s informáciami o 2920 minciach pokladu.

● VÝCHODOSLOVENSKÁ GALÉRIA

Rekonštrukciou národnej galérie vznikne plnohodnotný kultúrny a vzdelávací priestor. Pribudnú nové multifunkčné výstavné priestory s najnovšími technológiami, aby splnili náročné kritériá pre prezentáciu súčasného umenia. Poskytnú priestor aj pre iné druhy umenia – vizuálne divadlo, tanec, prednášky, besedy, workshopy atď.

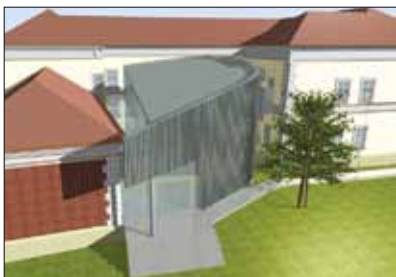
● BÁBKOVÉ DIVADLO

Upravené átrium divadla ponúkne priestor pre kultúrne podujatia najmä v letných mesiacoch, keď je väčšina divadiel zatvorená. Predstaví sa v ňom vlastná produkcia Bábkového divadla, ako aj hosťujúcich zahraničných divadiel. Využije sa na workshopy, predstavenia mladých autorov i interpretov menšinových žánrov. Konať sa tam budú aj filmové či literárne večery.

● BARKÓCZYHO PALÁC

Obnovenie národnej kultúrnej pamiatky spočíva v spojení otvoreného priestoru nádvorja paláca v historickom centre mesta so zeleňou, vodou a s ďalšími prírodnými materiálmi. Zrekonštruovaný priestor Verejnej knižnice J. Bocatia vytvorí kultúrno-relaxačnú a informačnú zónu, priateľský a multifunkčný priestor pre kultúrne trávenie voľného času.

• VEREJNÁ KNIŽNICA JÁNA BOCATIA

Vďaka rekonštrukcii bude knižnica poskytovať účinnejšie a komplexnejšie služby. Vznikne možnosť pre iné formy jej využitia – výpožičná, informačná a rešeršná činnosť, besedy, prezentácie kníh, prednášky, výstavy, literárno-hudobné večery, literárne a výtvarné súťaže, atď. Vytvorí sa priestor pre celoživotné vzdelávanie a zachovávanie kultúrneho dedičstva.

• DIVADLO THÁLIA

V priestoroch národnostného divadla vznikne divadelné múzeum a konferenčná miestnosť. Múzeum umožní dokumentovanie histórie košického divadelného života a poskytne priestor pre organizovanie výstav a besied s touto tematikou. Kvalitnejšia divadelná technika, možnosť tlmočenia na rôznych medzinárodných festivaloch, konferenciách a sympóziách priláka i viac návštevníkov.

• LAPIDÁRIUM

Novovytvorený priestor prepojí areál Katovej bašty s domom a areálom tradičných remesiel. Predstaví stredoveké archeologické nálezy a výstavu historických remesiel s galériou, ako aj expozíciu fortifikácie. V pamätnom dome Rodošto budú informačno-lektorské služby. V exteriéri slúžiacom na prezentačné aktivity, bude aj interaktívna dobývacia veža pre deti.

• KAŠTIEĽ V KRÁSNEJ

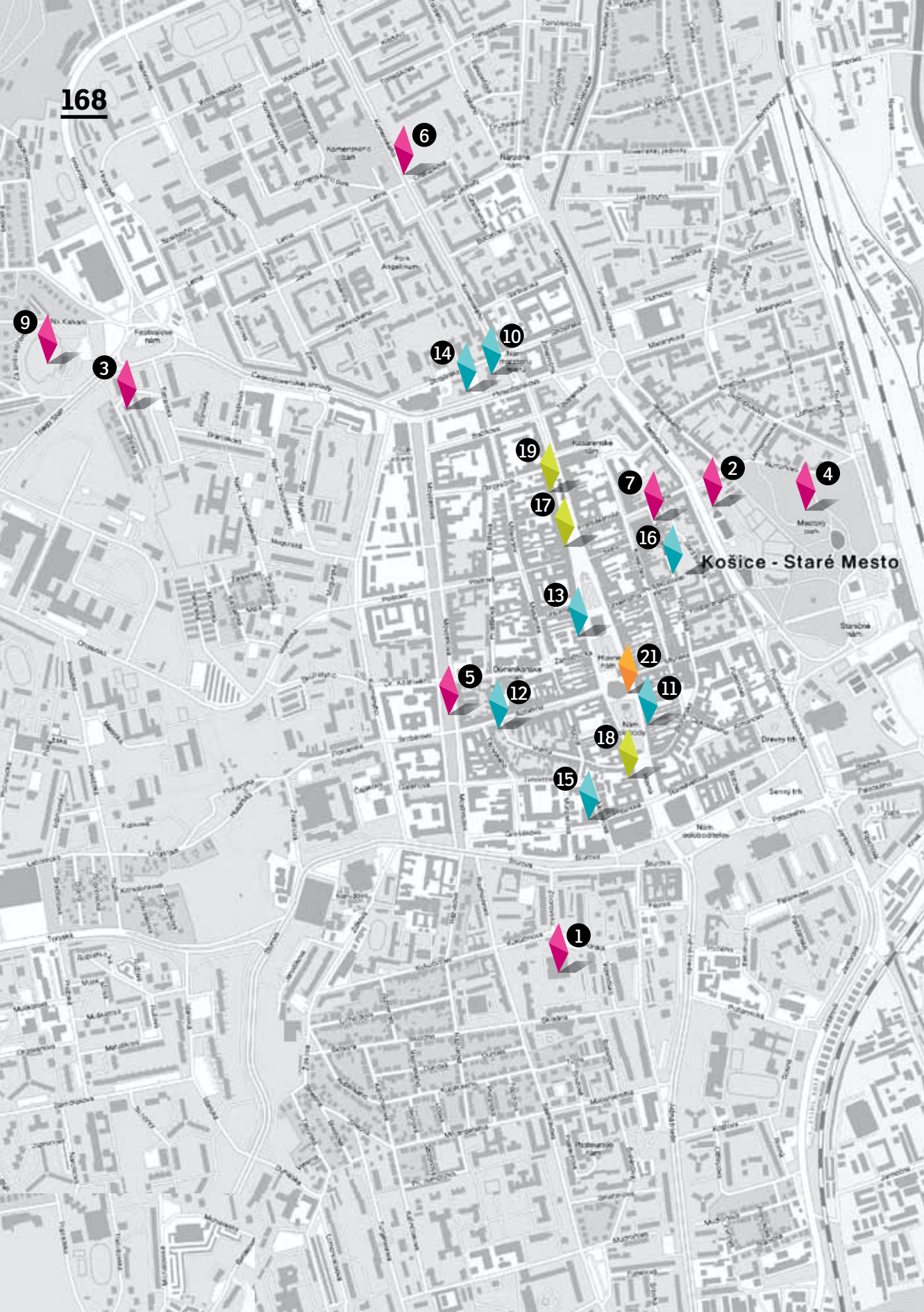
Rekonštrukcia jedného z najstarších klasicistických kaštieľov na Slovensku spočíva v jeho obnovení na organizovanie rôznych kultúrno-spoločenských podujatí. Vytvorí sa výnimočný priestor na výstavy umeleckých diel, historických artefaktov a ručných prác, ako aj na spoločenské a charitatívne podujatia. Bude v ňom umiestnená aj stála expozícia, dokumentujúca históriu regiónu.

• DÓM SVÄTEJ ALŽBETY

Historicky najvýznamnejšia stavba v Košiciach je gotický chrám Dóm sv. Alžbety. Zrekonštruovaná bude jeho Južná veža, strešná krytina juhozápadnej bočnej lode, interiér hlavnej lode, južného transeptu a juhovýchodnej kanonickej kaplnky. V katedrále sa budú realizovať festivaly sakrálnej hudby, komorné koncerty a podujatia Zboru sv. Cecílie.

Košice - Staré Mesto

INVESTIČNÉ PROJEKTY

MESTO KOŠICE

- **1** KASÁRNE/KULTURPARK
- **2** KUNSTHALLE
- **3** SPOTs
- **4** MESTSKÝ PARK
- **5** PARK MOYZESOVA
- **6** PARK KOMENSKÉHO
- **7** ULIČKA REMESIEL
- **8** KOŠICKÝ HRAD
- **9** AMFITEÁTER

KOŠICKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

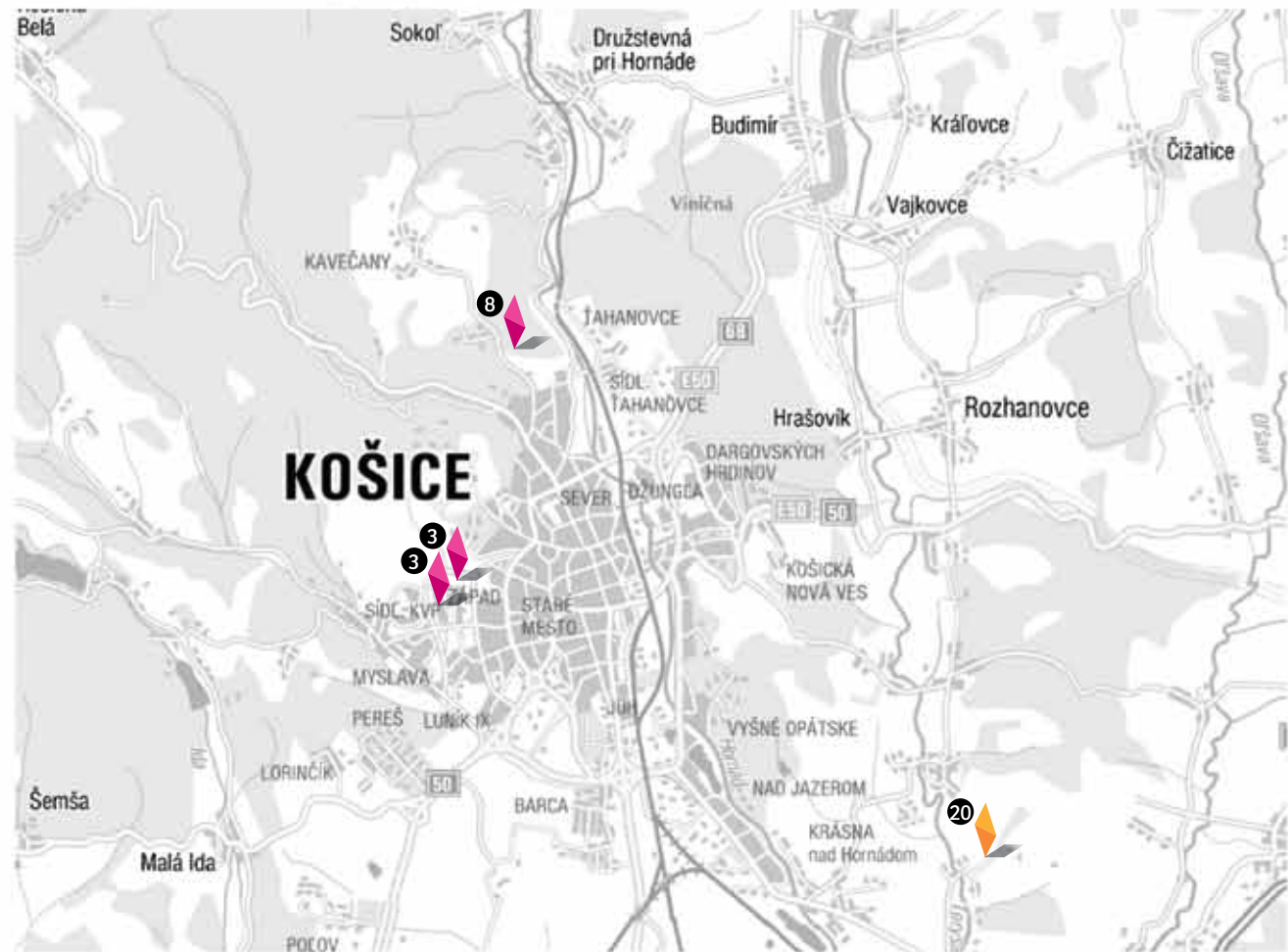
- **10** VÝCHODOSLOVENSKÉ MÚZEUM
- **11** VÝCHODOSLOVENSKÁ GALÉRIA
- **12** BÁBKOVÉ DIVADLO
- **13** BARKÓCZYHO PALÁC
- **14** VEREJNÁ KNIŽNICA J. BOCATIA
- **15** DIVADLO THÁLIA
- **16** LAPIDÁRIUM

MINISTERSTVO KULTÚRY SR

- **17** MALÁ SCÉNA ŠTÁTNEHO DIVADLA KOŠICE
- **18** ŠTÁTNA VEDECKÁ KNIŽNICA V KOŠICIACH
- **19** SLOVENSKÉ TECHNICKÉ MÚZEUM KOŠICE

OBČIANSKE ZDRUŽENIA

- **20** KAŠTIEĽ V KRÁSNEJ NAD HORNÁDOM
- **21** DÓM SV. ALŽBETY

INVESTIČNÉ PROJEKTY

MESTO KOŠICE

OBČIANSKE ZDRUŽENIA

SPOTs

KAŠTIEĽ V KRÁSNEJ NAD HORNÁDOM

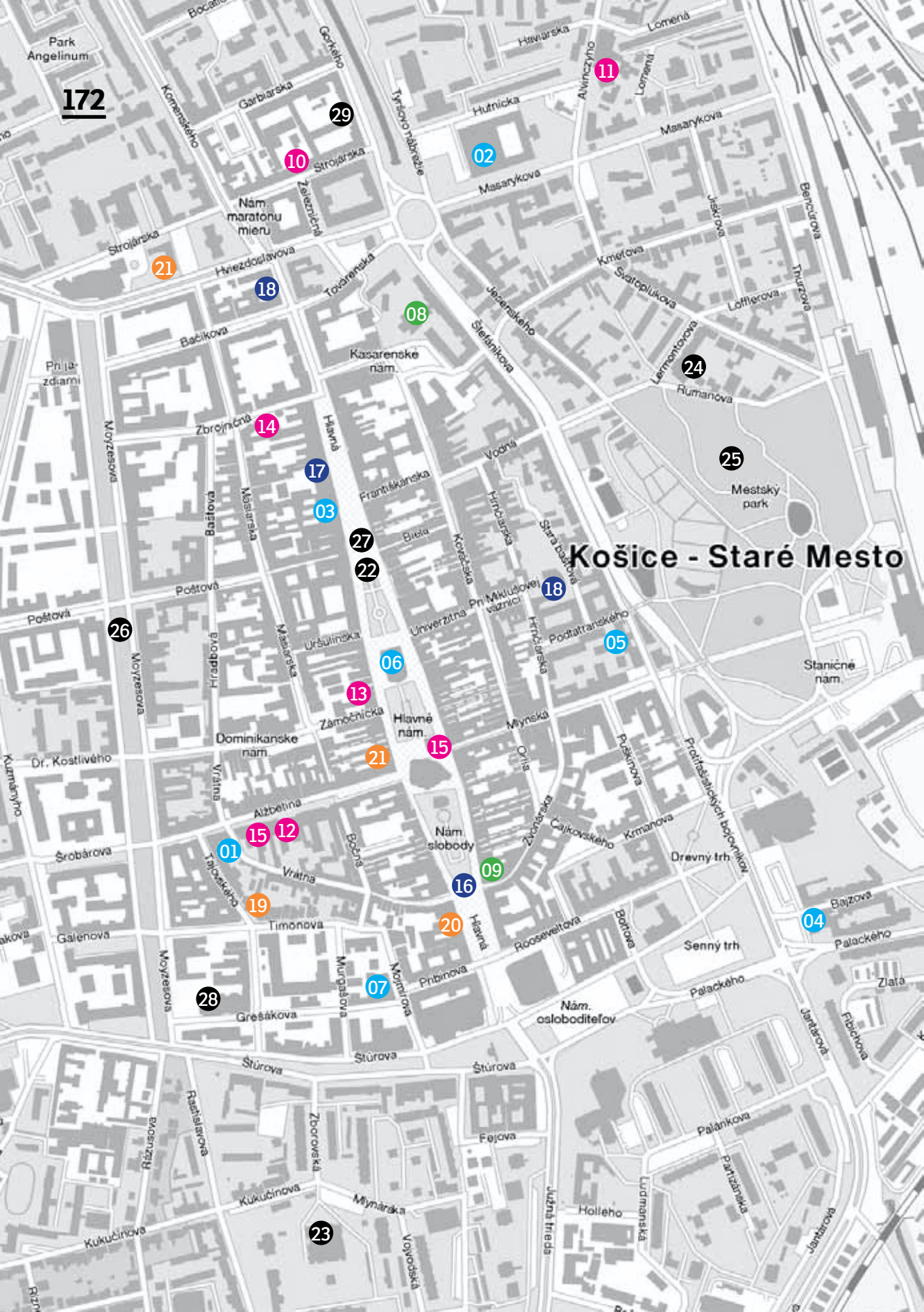
KOŠICKÝ HRAD

KOŠICE2013

EURÓPSKE HLAVNÉ MESTO KULTÚRY

Košice - Staré Mesto

Park Angelinum

Bocian
Komenského
Garbiarska
Strojárska
Zelezná
Nám. maratónu
Hviezdoslavova
Továrenská
Bačikova
Zbrojníčná
Masarykova
Poštová
Hradbová
Vrátna
Aizbelina
Vrátna
Timonova
Gresákova
Štúrova
Rázusova
Kukučinova

Garbiarska
Strojárska
Zelezná
Nám. maratónu
Hviezdoslavova
Továrenská
Bačikova
Zbrojníčná
Masarykova
Poštová
Hradbová
Vrátna
Aizbelina
Vrátna
Timonova
Gresákova
Štúrova

Strojárska
Hviezdoslavova
Továrenská
Bačikova
Zbrojníčná
Masarykova
Poštová
Hradbová
Vrátna
Aizbelina
Vrátna
Timonova
Gresákova
Štúrova

Hutnícka
Masarykova
Jazerskeho
Svetoplukova
Kmeřova
Larmontova
Rumanova
Hlavné nám.
Nám. slobody
Nám. osloboditeľov

Masarykova
Jazerskeho
Svetoplukova
Kmeřova
Larmontova
Rumanova
Hlavné nám.
Nám. slobody
Nám. osloboditeľov

Ph. Ja. Zdiarni
Nožesová
Poštová
Moyzesova
Dr. Kostlivého
Šrobárová
Galenova
Rázusova
Kukučinova

Nožesová
Poštová
Moyzesova
Dr. Kostlivého
Šrobárová
Galenova
Rázusova
Kukučinova

Urbúľinská
Zamočnická
Hlavné nám.
Nám. slobody
Nám. osloboditeľov

Urbúľinská
Zamočnická
Hlavné nám.
Nám. slobody
Nám. osloboditeľov

Urbúľinská
Zamočnická
Hlavné nám.
Nám. slobody
Nám. osloboditeľov

Urbúľinská
Zamočnická
Hlavné nám.
Nám. slobody
Nám. osloboditeľov

Dr. Kostlivého
Šrobárová
Galenova
Rázusova
Kukučinova

Dr. Kostlivého
Šrobárová
Galenova
Rázusova
Kukučinova

Dr. Kostlivého
Šrobárová
Galenova
Rázusova
Kukučinova

Dr. Kostlivého
Šrobárová
Galenova
Rázusova
Kukučinova

Dr. Kostlivého
Šrobárová
Galenova
Rázusova
Kukučinova

Dr. Kostlivého
Šrobárová
Galenova
Rázusova
Kukučinova

Rázusova
Kukučinova

Rázusova
Kukučinova

Rázusova
Kukučinova

Rázusova
Kukučinova

Rázusova
Kukučinova

Rázusova
Kukučinova

Kultúrne inštitúcie v centre Košíc:

Divadlá

- 01 Bábkové divadlo v Košiciach (Tajovského 4)
- 02 Cassia (Masarykova 2)
- 03 Malá scéna Štátneho divadla Košice (Hlavná 76)
- 04 Na peróne (sídlo Pribinova 8)
- 05 Romathan (Štefánikova 4)
- 06 Štátne divadlo Košice (Hlavná 58)
- 07 Thália Színház (Mojmírova 3)

Kiná

- 08 Kino Úsmev (Kasárenské námestie 1)
- 09 Mestské kino – Biograf (Hlavná 27)

Galérie

- 10 DIG gallery (Strojárska 3)
- 11 Make up gallery (Alvinczyho 18)
- 12 Múzeum Vojtecha Löfflera (Alžbetina 20)
- 13 Pyecka gallery (Hlavná 40)
- 14 Rotunda ŠÚV (Zbrojničná 6)
- 15 Východoslovenská galéria (Hlavná 27, Alžbetina 22)

Múzeá

- 16 Podzemné archeologické múzeum (Dolná brána)
- 17 Slovenské technické múzeum (Hlavná 88)
- 18 Východoslovenské múzeum (Hviezdoslavova 3, Hrnčiarska 7)

Knižnice

- 19 Knižnica pre deti a mládež (Tajovského 9)
- 20 Štátna vedecká knižnica (Hlavná 10)
- 21 Verejná knižnica Jána Bocatia (Hlavná 48, Hviezdoslavova 5)

Ostatné kultúrne inštitúcie a objekty

- 22 Immaculata (Hlavná ulica)
- 23 Kasárne/Kulturpark (Kukučínova 2)
- 24 Kunsthalle/Hala umenia (Rumanova 1)
- 25 Mestský park (Mestský park)
- 26 Park Moyzesova (Moyzesova ulica)
- 27 Pódium pri Dolnej bráne (Hlavná ulica)
- 28 Dom umenia (Moyzesova 66)
- 29 Tabačka (Gorkého 2)

PARTNERI

 <p>U. S. Steel Košice</p>		
 <p>KOŠICE DEVELOPMENT CENTER</p> <p>Práca v Košiciach, úspech vo svete!</p>		
		
 <p>Vojčik & Partners® advokátska a patentová kancelária</p>	<p>Robert Bosch Stiftung</p>	
	<p>J&T BANKA</p>	
 <p>Slovnaft</p>		
		
		
	<p>rakúske kultúrne fórum^{ht}</p>	

MEDIÁLNI PARTNERI

					
					
<p>Kassai Figyelő AKCNY </p>					

MESTO KOŠICE

Mestské časti:

- Barca
- Dargovských hrdinov
- Džungľa
- Juh
- Kavečany
- Košická Nová Ves
- Krásna
- KVP
- Lorinčík
- Lunik IX
- Myslava
- Nad Jazerom
- Pereš
- Poľov
- Sever
- Sídlisko Ťahanovce
- Staré mesto
- Šaca
- Šebastovce
- Ťahanovce
- Vyšné Opátske
- Západ

KOŠICKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

Terra Incognita
Krajina nespoznaná

Terra Incognita
VIA FERRARIA

Terra Incognita
VIA GOTHICA

Terra Incognita
VIA VINARIA

PENTAPOLITANA

Pentapolitana

KOŠICE

PREŠOV

BARDEJOV

LEVOČA

SABINOV

MUTLIŽÁNER

Otvárací ceremoniál	19. – 20. 1.	43
Prechádzky Uličkou remesiel	január – december	48
Deň Košice 2013 na Huspeninovom festivale v Miškolci	22. – 24. 2.	49
Commom Creative Košice	február – september	49
Vagón umenia a pohody	28. 4. – 31. 12.	62
Oslavy Dňa Mesta Košice	30. 4. – 8. 5.	63
Dni Pentapolitany v Košiciach	9. – 11. 5.	67
Život v tmavomodrom svete	9. – 11. 5.	67
Historické obce košické	9. – 11. 5.	70
Život na hrade	máj-október	70
Spišský Jeruzalem	16. – 19. 5.	71
USE THE CITY (Uži si mesto) festival	22. – 26. 5.	75
Košická noc múzeí a galérií	18. 5.	78
Noc kostolov	24. 5.	79
Inovatívne mesto	máj – november	82
OPEN PLATFORM 2013	máj – október	82
Projekt SUMO	máj – október 2013	83
Supertrieda Košice 2013	5. – 6. 6.	87
Balónová fiesta	5. – 9. 6.	87
15. Európske banícke a hutnícke dni	6. – 9. 6.	88
Košice Gurmán Fest	21. – 23. 6.	94
Návrat vody do mesta	22. – 23. 6.	97
POKE festival	14. – 15. jún	100
Čítanie v piesku času – kaštieľ v Krásnej	jún – október	100
Svetové stretnutie Slovákov Košice 2013	4. – 7. 7.	104
Leto v parku	3. – 25. 7.	111
MAZAL TOV! Festival židovskej kultúry	6. – 14. 7.	107
Naše sídlisko	6. – 15. 9.	122
Transart Communication	september	133
Košické slávnosti vína	12. – 14. 9.	123
Dni európskeho kultúrneho dedičstva 2013	12. – 23. 9.	121

Košice v súradniciach európskych dejín	september	132
Medzinárodný maratón mieru	6. 10.	135
Biela noc	5. 10.	137
Festival Rozmanitosť	6. – 13. 10	139
Dni španielskej kultúry	7. – 13. 10.	140
Kreatívny priemysel a image mesta	október	141
MOONRIDE 08 – festival súčasných umení	14. – 19. október 2013	147
Cesta do neznáma	8. – 16. 11.	150
PRO-EDUCO	19. – 21. 11.	158
Festival sakrálneho umenia	10. – 24. 11.	150
PEARLE	22. – 24. 11.	158
Záverečný ceremoniál	13. 12.	161

FILM A FOTOGRAFIA

World Press Photo	14. 12. 2012 – 6. 1. 2013	44
Febio fest	7. – 11. 3.	53
Second Cities/Druhé mestá	marec – november	57
Jakubiskove dni	24. – 30. 3.	59
MAIA WORKSHOP	3. – 7. 6.	86
Oscarové mesto Sabinov	14. – 16. 6.	89
IXX. ročník medzinárodného festivalu lokálnych televízií	11. – 15. 6.	91
Yuri Dojč: Last folio	7. – 15. 7. _ Film a fotografia	105
Kinobus	30. 8. – 1. 9.	113
„Takí sme boli“	august	116
Odysea – výstava Antoine D'Agata	15. 11. – 29. 12	155

LITERATÚRA

Tomáš Strauss: Moje Košice	január 2013	44
Čím je pre Prahu Kafka, tým je Márai pre Košice	január – december	47
Rendez-vous s... (slovensko-francúzskou poéziou)	január – december	48
Vertigo	február– december	50

LITERATÚRA

Formy novej poézie/New Poetry Forms (2013)	marec – december	60
Noc literatúry	15. 5.	73
Literárny maratón	28. – 29. 5.	77
Číta celá rodina	máj	79
Literárny Beadeker	jún	101
Mesiac autorského čítania	júl	103
ENTER+	júl – november	112
44 umeleckých osobností Pentapolitany	december	159
Import/Export Marseille/Košice	december	159

HUDBA

Novoročný koncert v Bruseli	31. 1.	45
Symfonický orchester Miskolc	5. 3.	51
Bach: Johannes Passion - koncert Musica ex archivo	16. 3.	51
Perly Gotickej cesty	22. 3.	55
Pentapolitana Music Band	3. 3., 26. 5.	56
Medzinárodná klavírna súťaž Petra Toperczera	18. – 21. 4.	61
Konvergencie Košice	30. 4. – 2. 5.	62
Hudba medzi Východom a Západom	apríl- november	65
Slovenský Liverpool	10. 5., 8. 6.	71
Tokyo Metropolitan Symphony Orchestra	26. 5.	81
PENTAPOLITANA RECITALS	máj – október	83
Koncerty porozumenia	24. – 25. 6.	95
Šengenský poludník	29. 6. – 6. 7.	95
Cassovia Folkfest	26. – 30. 6.	99
DOWNTOWN	26. 6., 9. – 11. 8., 19. 9., 24. 10.	101
Sviatok maďarskej hudby	8. 9.	117
Medzinárodný organový festival Ivana Sokola	12. 9. – 1. 10.	123
Anna Bolena s Editou Grúberovou	15. 9. 2013	126
Ars Antiqua Europae in Via Gothica	20. – 23. 9.	129

XIX. Medzinárodný jazzový festival v Košiciach	3. – 5. 10	134
Hudobný maratón	4. – 6. 10.	135
Na košickej turňi	13. 10.	140
Quasars Ensemble & Košice	18. – 22. 10	143
Jazz FOR SAle festival	2., 9., 16. 11	147
ISCM World New Music Days/Svetové dni novej hudby	4. – 15. 11.	149
Košické folklórne dni	15. – 24. 11.	151

VIZUÁLNE UMENIE A NOVÉ MÉDIÁ

DIG Gallery	január – december	45
Young Art Blood	13. 3.	57
Little Big Make Up	marec – december	60
Zamerané na dizajn/Focus on design	apríl- november	66
Public Art Days/Verejný priestor inak	máj – august	85
East Side Architecture	máj	69
EKO KONE	máj – december	86
Tony Cragg	3. 7. – 25. 8.	104
Gyula Kosice – „City the Hydrospatial Vodnopriestorové mesto“	3. 7. – 25. 8.	109
Medzicentrum IV.	12. – 21. 7.	112
Košický zlatý poklad	24. 8.	113
Street Art Communication	12. – 25. 8.	115
Pamätník ľudovej architektúry	august – september	116
Trienále súčasného obrazu	12. 9. – 3. 11.	125
AICA	23. – 28. 9.	131
Bazzart	september	132
British express	14. 11. – 26. 1. 2014	153
Košická moderna	17. 11. – 30. 4. 2014	157
Malé divadlo Kjógenu Brno v Košiciach	3. 3., 26. 5.	50
Milan Sládek: Krížová cesta	21. – 23. 3.	56
Európsky festival školského divadla v španielčine	14. – 19. 4.	61

DIVADLO A TANEC

4 živly – medzinárodný festival tanečnej spolupráce	30. 4. – 8. 5.	63
PRO-DANCE tanečné workshopy	3. – 5. 5.	66
Step by Step	25. 5.	78
VIRVAR – Dni bábkového divadla a hier pre rodiny	6. – 10. 6.	88
Divadlo Jonáša Záborského: Seňora	7. 6.	89
Imaginácie	13. – 15. 6., 17. 6., 19. – 20. 6.	93
Taiwanský kultúrny deň	23. 6.	94
V núdzi poznáš priateľa	5. – 7. 7.	105
DIVADLO KONTRA pre Košice	august	117
Festival divadiel strednej Európy	4. – 8. 9	119
The Infernal Comedy/John Malkovich	6. 9.	122
Tempus Art	12. – 16. 9.	126
Byty X/X Apartments Košice	26. – 29. 9.	127
EU divadlo pre Košice	27. 9. – 2. 10	127
SÁNDOR MÁRAI – mesto Košice pozná celý svet	október	126
66 sezón	3. 7.	133
Paralelné životy – 20. storočie očami tajnej polície	3. – 5. 10	134
Thomas Gros: Slobodija odysseia, mon amour	17. – 19. 10.	141
New Dance Days/Dni nového tanca	24. – 27. 10	145
Svedectvo krvi	október	146
Košice Akademické	15. – 18. 11.	151

REZERVUJ SI SVOJ POBYT A PROGRAM V KOŠICIACH

**INFORMAČNÝ
SERVIS**

**ORIGINÁLNE
SUVENÍRY**

**JEDNODŇOVÉ
VÝLETY
DO OKOLIA**

**VSTUPENKY NA
PODUJATIA**

**PREHLIADKY
MESTA SO
SPRIEVODCOM**

DOPRAVA

**Návštevnícke
Centrum
Košice**

Potrebujete poradiť? Radi Vám pomôžeme:

Návštevnícke centrum Košice
Hlavná 59
040 01 Košice

T: +421 (0) 55 625 8888
E: visit@visitkosice.eu
W: www.visitkosice.eu

Názov:	Košice – Programová kniha 2013
Vydávateľ:	Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013, n. o.
Publikáciu zostavil:	Vladimír Beskid, Tomáš Čižmárik
Grafická úprava a sadzba:	Róbert Harvan
Obálka:	Peter Sokol
1. aktualizované vydanie	
Fotografie:	archív Košice 2013, n. o. a archív partnerov
Korektúry:	Beáta Mačingová-Penxová
Spolupracovali:	Katarína Hegedúsová, Simona Fochlerová, Katarína Čopáková, Ján Hološ, Alexandra Juríková, Zuzana Pacáková, Lýdia Vargová, Michal Štofa, Peter Neuwirth, Blanka Berkyová, Jana Šargová, Michal Hladký, Christian Potiron, Iveta Ninajová, Lukáš Mano, Adela Surová a partneri
Tlač:	VIENALA, s. r. o.

ISBN: 978-80-971159-4-4

EURÓPSKE HLAVNÉ MESTO KULTÚRY

KOŠICE2013
EURÓPSKE HLAVNÉ MESTO KULTÚRY

ISBN: 978-80-971159-4-4

